

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

JÁTÉK – EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS - KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

J. E. K.

ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM

2013.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

MOTTÓ

*„ Ő azt hiszi csak játszik
De mi már tudjuk, mire
Megy vele. Arra, hogy
Világban otthonosan mozgó, eleven
Eszű és tevékeny ember
Váljék belőle.”*

/Varga Domokos/

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Az óvoda neve: PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA- KINDERGARTEN BAROSS
Az óvoda rövidített neve: Baross Ovi – Kindergarten Baross óvoda
Az óvoda címe: 1201 Budapest, Baross utca 79.
Telephelye: 1201 Budapest, Baross utca 81.

Az óvoda fenntartója: BUDAPEST FŐVÁROS XX. KERÜLET
PESTERZSÉBET ÖNKORMÁNYZATA

Az óvoda OM azonosítója: 034711

Az óvoda telefonszáma: 2 833-625
2 890-390
2 833-625 fax
Email: baross@enternet.hu
Honlap: www.barossovi.hu

A programot jóváhagyta:

Bélteczkyné Szende Hilda
Óvodavezető, Közoktatási Szakértő

A program kidolgozói, és módosításának munkatársai

Lászlóné Ammer Klára	Német nemzetiségi óvodapedagógus, MIP Team vezető
Harsányi Ildikó	Vezető helyettes MIP Team tag
Láng Krisztina	Telephely vezető MIP Team vezető helyettes
Szima Krisztina	Szakvizsgázott Óvodapedagógus, Munkaközösség vezető
Juhász Jánosné	Szakvizsgázott Óvodapedagógus, Fejlesztőpedagógus

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	4
1. BEVEZETŐ.....	8
2. GYERMEKKÉP ÓVODAKÉP	9
2.1. GYERMEKKÉP.....	9
2.1.1. Nevelésünk eredményeként	9
2.2. ÓVODAKÉP	10
2.2.1. Hitvallásunk.....	10
2.2.2. Célunk.....	10
2.2.3. Óvodánk funkciója.....	10
2.2.4. Nevelési alapelveink	10
2.2.5. Az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk.....	11
3. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI.....	12
3.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA	12
3.1.1. Célja:.....	12
3.1.2. Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi, lelki fejlődésének elősegítése:	12
3.1.3. A fejlődést elősegítő tényezők - Egészségfejlesztési program.....	13
3.1.4. Várható eredmények óvodáskor végére.....	17
3.2.1. Célunk.....	18
3.2.2. Feladatunk.....	18
3.2.3. Várható eredmények óvodáskor végére.....	19
3.3. AZ ANYANYELVI, - AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA.....	20
3.3.1. Anyanyelvi nevelés, kommunikáció.....	20
3.3.2. Értelmi fejlesztés és nevelés.....	21
4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	23
4.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK	23
4.1.1. Óvodapedagógusi modell.....	23
4.1.2. Nevelőmunkában résztvevők modellje	23
4.1.3. Személyi feltételek alakulása:	24
4.1.4. Speciális szakképzettség	24
4.2. TÁRGYI FELTÉTELEK.....	25
4.3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE.....	25
4.3.1. Tervező tevékenység	25
4.3.2. Időkeretek	26
4.4. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI	30
4.4.1. Szülőkel való kapcsolattartás, együttműködés a családdal	30
4.4.2. Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, melyek.....	31
4.4.3. Kapcsolattartás a Német Nemzetiségi Önkormányzattal.....	31
4.4.4. Kapcsolat a Dél-pesti Régió, valamint az együttműködési megállapodást aláíró német nemzetiségi intézményekkel.....	31
5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI, AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI.....	32
5.1. JÁTÉK.....	32
5.1.1. Célja	32
5.1.2. Feladataink a feltételrendszer megteremtése:	33
5.2. VERSELÉS, MESÉLÉS.....	37
5.2.1. Célunk:	38
5.3. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC	40

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

5.3.1. CÉL:	40
5.3.2. <i>Várható eredmények óvodáskor végére</i>	41
5.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA	42
5.4.1. <i>Célja</i>	42
5.4.2. <i>A kézimunka jellegű tevékenységek</i>	42
5.4.3. <i>Várható eredmény óvodáskor végére</i>	43
5.5. MOZGÁS	44
5.5.1. <i>A testnevelés, a mozgásos játékok célja:</i>	44
5.5.3. <i>A szervezett mozgás megvalósítása kétféleképpen történik óvodánkban</i>	45
5.5.4. <i>Várható eredmények óvodáskor végére</i>	47
5.6. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	47
5.6.1. <i>Cél:</i>	47
5.6.2. <i>Területei</i>	48
5.7. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK	53
5.7.1. <i>Cél:</i>	53
5.7.2. <i>Feladataink</i>	54
5.7.3. <i>A feladat megvalósítása érdekében</i>	54
5.7.4. <i>Feltételrendszer:</i>	55
5.7.5. <i>A leggyakoribb munkafajták:</i>	55
5.7.6. <i>Várható eredmények óvodáskor végére</i>	56
5.8. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	56
5.8.1. <i>Célja</i>	56
5.8.2. <i>Az óvodai nevelés feladata</i>	56
5.8.3. <i>A tanulás lehetséges formái az óvodában</i>	57
6. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	58
7. A PROGRAM DOKUMENTÁCIÓJA	59
7.1. ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM DOKUMENTUMAI	59
7.2. SZEMÉLYI ANYAG	61
8. GYERMEKVÉDELEM	62
8.2. CSALÁDI NEVELÉS – SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSE	62
8.2. GYERMEKVÉDELMI ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGI FELADATOK	63
8.3. A GYERMEKVÉDELEM, BELSŐ KAPCSOLATAI:	65
8.4. A GYERMEKVÉDELEM, KÜLSŐ KAPCSOLATAI:	66
NYELVI NEVELÉS - NYELVI FEJLESZTÉS A NÉMET NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ CSOPORTOKBAN	67
1. BEVEZETŐ	67
2.1. GYERMEKKÉP	68
2.2. ÓVODAKÉP	68
3.A KÉTNYELVŰ NEVELÉS ALAPELVEI	69
3.1. A NEVELŐMUNKA HATÉKONYSÁGÁT AZ ALÁBBI ALAPELVEK ÉRVÉNYESÍTÉSE SEGÍTI	69
3.2. A NEMZETISÉGI ÓVODAPEDAGÓGUS MAGATARTÁSÁNAK JELLEMZŐI	69
4.1. A NYELVI FEJLESZTÉS KIEMELT FELADATAI	71
4.2. A NYELVI FEJLESZTÉS - TANULÁSI FORMÁJA	71
4.3. A NYELVI FEJLESZTÉS TERVE NEVELÉSI ÉVRE BONTVA	71
5.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK	73
5.2. A NYELVELSAJÁTÍTÁSI FOLYAMAT TÁRGYI FELTÉTELEI	73
6.1. A HETI REND ÖSSZEÁLLÍTÁSA	74
6.2. GONDOZÁS	75

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

7. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI	75
7.1. A CSALÁDDAL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS	75
7.2. AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS SZERVEZETT FORMÁI:	75
7.3. A NEMZETISÉGI KÖRNYEZETTEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS.....	76
8.1. JÁTÉK.....	76
8.2. VERSELÉS, MESÉLÉS.....	77
8.3. ÉNEK,- ZENE ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC.....	77
8.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS KÉZIMUNKA.....	78
8.5. MOZGÁS.....	78
8.6. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE.....	78
9. A TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	79
9.1. A JÁTÉK ÉS TANULÁS KÖZÖS JELLEMZŐI AZ ALÁBBIK:.....	79
9.2. A NYELVI FEJLESZTÉS TANULÁSI FOLYAMATÁNAK JELLEMZŐI:.....	80
10. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	80
SPRACHERZIEHUNG-FÖRDERUNG DER SPRECHFREUDIGKEIT IN DEN NATIONALITÄTEN UND ZWEISPRACHIGENKINDERGARTEN	81
2-3. ZIELE UND AUFGABEN IN DER ZWEISPRACHIGEN ALTERGEMISCHTEN GRUPPE NATIONALITÄTENKINDERGARTENS	81
4. ORGANISATORISCHE GESTALTUNG DER SPRACHERZIEHUNG IN DER ZWEISPRACHIGEN ALTERGEMISCHTEN GRUPPE	83
5. TÄTIGKEITSFORMEN IN DER SPRACHERZIEHUNG	83
UMWELT UND MATHEMATISCHE ERZIEHUNG	87
ARBEITSWEISEN FÜR KINDERN	87
LERNEN UND SPRACHBILDUNG	88
ZUSAMMENARBEIT MIT DER FAMILIE.....	88
FESTE FEIERN	89
ANFORDERUNGEN AM ENDE DES VORSCHULALTERS IN DER ALTERGEMISCHTEN ZWEISPRACHIGEN GRUPPE.....	89
6. ANFORDERUNGEN AM ENDE DES VORSCHULALTERS IN DER ZWEISPRACHIGEN GRUPPE	90
SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYEREKEK NEVELÉSE	91
1. BEVEZETŐ	91
2. ÁLTALÁNOS ELVEK	91
2.1. CÉL	91
2.2. A HABITÁCIÓS, REHABILITÁCIÓS ELLÁTÁS KÖZÖS ELVEI	91
2.3. A HABITÁCIÓS, REHABILITÁCIÓS TEVÉKENYSÉG KÖZÖS CÉLJAI, FELADATAI.....	92
2.4. A HABITÁCIÓS ÉS REHABILITÁCIÓS TEVÉKENYSÉGET MEGHATÁROZÓ TÉNYEZŐK	92
2.5. A SZÜKSÉGES GYÓGYPEDAGÓGIAI FELTÉTELEK BIZTOSÍTÁSA A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK SZÁMÁRA	93
2.6. ÓVODÁNKBAN A TÖBBSÉGI NEVELÉSBEN MEGVALÓSULÓ SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK INTEGRÁLT NEVELÉSE-OKTATÁSA.....	93
2.7. AZ INTEGRÁLT NEVELÉS FELTÉTELEI ÓVODÁNKBAN	95
3. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK SÉRÜLÉS SPECIFIKUS FEJLESZTÉSÉNEK ELVEI, FELADATAI AZ ÓVODAI NEVELÉSÜNK SORÁN	95

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

3.1. A MOZGÁSSZERVI FOGYATÉKOS (MOSGÁSKORLÁTOZOTT) GYERMEK.....	95
3.3. A HALLÁSSÉRÜLT GYERMEK.....	99
3.4. AZ ENYHÉN ÉRTELMI FOGYATÉKOS GYERMEK	101
3.5. A KÖZÉPSÚLYOSAN ÉRTELMI FOGYATÉKOS GYERMEK	101
3.6. A BESZÉDFOGYATÉKOS GYERMEK	102
3.7. AZ AUTIZMUS SPEKTRUMZAVARRAL KÜZDŐ GYERMEK.....	103
3.8. A FEJLŐDÉS EGYÉB PSZICHÉS ZAVARRAL (SÚLYOS TANULÁSI, FIGYELEM – VAGY MAGATARTÁSSZABÁLYOZÁS) KÜZDŐ GYERMEK.....	104
4.AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSÉBEN A SÉRÜLÉS SPECIFIKUMOKRA FIGYELEMMEL	105
4.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA.....	105
<i>Egészséges életmódkultúra megalapozása</i>	<i>105</i>
<i>Egészségvédelem, edzés.....</i>	<i>105</i>
<i>Önellátás, önkiszolgálás fejlesztése.....</i>	<i>106</i>
4.2. AZ ÉRZELMI AZ ERKÖLCSI ÉS A KÖZÖSSÉG NEVELÉS	106
4.3. AZ ANYANYELVI-, ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA	106
<i>Az anyanyelv, mint alapvető verbális kommunikáció</i>	<i>106</i>
<i>Érzelmi fejlesztés, nevelés.....</i>	<i>107</i>
5. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	107
5.1. ÓVODA SZEMÉLYI FELTÉTELEI, FELADATKÖRÖK, KOMPETENCIÁK.....	108
5.2. A GYERMEKEK ÉRTÉKELÉSE, A FEJLŐDÉS MUTATÓI	110
6. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ESETÉBEN A SÉRÜLÉSSPECIFIKUMOKAT FIGYELEMBE VÉVE	111
6.1. JÁTÉK.....	111
6.2. VERSELÉS, MESÉLÉS	111
6.3. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC	112
6.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA.....	112
6.5. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	112
6.6. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK.....	113
6.7. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	114
7. KAPCSOLATRENDSZERÜNK A SÉRÜLÉSRE TEKINETTTEL	114
7.1. CSALÁD ÉS ÓVODA	114
7.2. EGYÉB KAPCSOLATOK	114
7.2. ISKOLÁK	115
7.3. KAPCSOLAT A FENNTARTÓVAL	115
A ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE.....	115
1. MÉRÉSI - ÉRTÉKELÉSI TERÜLETEK	115
IRODALOM JEGYZÉK.....	117
ÉRVÉNYESSÉG.....	119
LEGITIMÁCIÓ	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.
KÖTELEZŐ ESZKÖZÖK JEGYZÉKE.....	122

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

1. BEVEZETŐ

Óvodánk a J. E. K. Pedagógiai Programját a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, a nemzeti sajátosságokra, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára, több évtizedes gyakorlatunkra építettük figyelembe véve a pedagógia innovatív törekvéseit a társadalom és a gyermek érdekeit.

A pedagógiai programunk az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára épít.

Az idegen nyelvvel való ismerkedés 1977 óta folyik óvodánkban. Az akkori kornak megfelelően orosz nyelvvel, majd a rendszerváltás után (1989.) német és angol nyelvvel való ismerkedéssel valósítottuk meg az ez irányú érdeklődést. A módszertani és személyi feltételek kialakítása után a német nemzetiségi nevelés 1995-ben került bevezetésre. A J. E. K. Pedagógiai Program egységes szerkezetben tartalmazza a *Német nemzetiségi kétnyelvű nevelést*, mely a Nemzetiségi óvodai nevelés irányelvein alapul, valamint a *Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését*, ami a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének óvodai irányelvén alapul.

A mozgásfejlesztés kiemelt módszertani megvalósítása az 1980-as évekre nyúlik vissza. A gyermekek aktivitásának változása előtérbe helyezte az erőlétük tudatos fejlesztésének szükségességét, ezzel elősegítve az értelmi képességek fejlesztését.

A változó világ a társadalmi viszonyok megkövetelik tőlünk, hogy célunk elérése érdekében megerősítsük hagyományainkat.

Óvodapedagógusaink együttgondolkodása, szakmai közös tevékenysége segítette a program kidolgozását, megvalósításában biztosítja az elmélet és a gyakorlat összhangját.

Intézményünk célkitűzéseit, a hagyományos magyar óvodapedagógia módszerivel kívánjuk elérni és megvalósítani, melyben a pedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és széleskörű módszertani szabadságának érvényesülése dominál, megkötések, csak a gyermek érdekében és védelmében tartalmaz. A célok elérését elősegíti az esélyegyenlőségi törvényben megfogalmazottak maradéktalan betartása, az óvodai nevelést végző közösség ez irányú szemléletformálása.

Pedagógiai alapelvünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának elősegítése az emberi jogok, és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben. A gyermeket, mint fejlődő személyiséget szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illet meg.

Szem előtt tartjuk a gyermek egyéni fejlődési ütemét, fejlődési sajátosságait.

Fontos számunkra a szülők igénye, elvárása, a családok belső nevelési szokásai, kiemelve a szociális hátrányokkal küzdő családok megsegítését. Az esélyegyenlőség érvényre juttatásának alapfeltétele a családok szemléletformálása, meggyőzése.

Az óvoda valamennyi pedagógusa és nevelőmunkát segítő dolgozója megfelelő szakképzettsége, modell értékű magatartása biztosítja azokat az értékeket, amelyek nevelési programunk alapját képezi.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Elveinkre jellemző a szemléleti egység, a közös döntés alapján elfogadott értékek megvalósítása záloga a program sikerének:

A mai felgyorsult és rohanó világban, óvodánkban egy nyugodt, kiegyensúlyozott „szigetet” szeretnénk teremteni gyermekeinknek, ahol, érzelemben gazdag fejlődést biztosítunk, s ahol a gyermekek és felnőttek egyaránt jól érzik magukat.

2. GYERMEKKÉP ÓVODAKÉP

2.1. GYERMEKKÉP

Valljuk, hogy az ember egyedi, mással nem helyettesíthető szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség.

A gyermek, mint fejlődő személyiségnek fejlődését együttesen határozzák meg a genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei a spontán, és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások.

E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként és életkori szakaszonként, egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A gyermeki személyiség kibontakozásában az őt körülvevő személyi, tárgyi környezet szerepe meghatározó.

Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, és meglévő hátrányai csökkenjenek.

Az egyéni és eltérő gyermeki adottságok figyelembevétele – az integráció megvalósítása - kiemelt szempont a gyermekek nevelésében. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Alapvető, hogy gyermekink egészséges életvitele, biztonságos, harmonikus fejlődése biztosított legyen, az egyéni és eltérő fejlődési ütemük figyelembevételével, s ennek érdekében a prevenció elsődlegesen érvényesüljön.

Az óvodáskor szenzitív időszak egymás elfogadásában, ennek megélése eredményeként a felnövekvő gyermek maga is befogadóvá, elfogadóvá, együttműködővé válik.

2. 1. 1. Nevelésünk eredményeként

Egészséges, harmonikus gyermekeink jó mozgáskészséggel, egészséges testi fejlettséggel rendelkeznek, jó beszédkészséggel fejezik ki a koruknak megfelelő ismeretanyagot.

Gyermekeink legjellemzőbb tulajdonsága a nyitottság, az érdeklődés, a befogadás, a tudni akarás, az önmegvalósítás. Érzékenyen fordulnak egymás felé, elfogadják a különbözőségeket. Az őket körülvevő környezet iránt fogékonyak, a természet szeretetére, védelmére érzékenyek. A helyi közösségi, és erkölcsi szokásokkal bírnak, kiegyensúlyozottak, boldogok. Óvodáskor végére a gyermekek a különbözőségekkel természetes módon együtt élnek, koruknak megfelelően empátikusak, szolidáris játszótársá, csoporttársá válnak.

2.2. ÓVODAKÉP

2.2.1. Hitvallásunk

Minden gyermeknek joga van arra, hogy egyéniségéhez, optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben a számára legkevésbé korlátozó és legkevésbé szegregált környezetben nevelkedjen. Ez a gyermek oldaláról szükséglet, a felnőttek oldaláról kötelesség. A gyermeki fejlődésbe feltétel nélkül bízunk, ezen alapul pedagógiai optimizmusunk, elfogadjuk, a különbözőségeket nem diszkriminálunk. Hiszünk a gyermek fejlődésében, jelzéseire komoly figyelmet fordítunk, mögé nézünk a ki nem mondott, csak tünetekkel jelzett gyermeki segítségkérésnek. Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

Olyan gyermekközpontú környezetet biztosítunk, ahol a befogadó attitűd természetes az óvodapedagógus, a nevelőmunkát segítő munkatársak, szülők, gyermekek közötti összehangolt munkában, és együttműködésben, elfogadott a multikulturális és interkulturális szemléletmód és gyakorlat egyaránt.

2.2.2. Célunk

A gyermeki személyiség sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése, a gyermeki személyiség kibontakoztatását a hátrányok csökkentését az életkori és egyéni sajátosságok, valamint a gyermekek eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével ide értve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását.

Az érzelmi biztonság rendszerében, ahol a szabad játék elsődlegessége érvényesül, megteremtődnek a gyermekben a következő életszakaszba való átlépés belső pszichikus feltételei. (kisiskolás kor)

2.2.3. Óvodánk funkciója

Óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciót lát el, így közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere személyi és tárgyi környezete segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

2.2.4. Nevelési alapelveink

A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi, melyhez segítő attitűd párosul, legfontosabb a gyermekek „mindenek felett álló” érdekeinek érvényesítése, az esélyegyenlőség jegyében.

A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermekek személyiségfejlődését, a gyermekek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását, differenciált fejlesztését.

Az óvodai nevelésünkben a gyermekek személyiségéhez igazítjuk a pedagógiai hatásokat, biztosítjuk az egyenlő hozzáférést, különös tekintettel a tehetséggondozásra és felzárkóztatásra, melyben az egyéni fejlesztés, a differenciált pedagógiai módszerek

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

dominálnak. Az óvodai nevelésünk alapelve, hogy az esélyegyenlőség megillet mindenkit - nem, kor, bőrszín, etnikai, nemzeti hovatartozás, vallás, családi állapotra való tekintet nélkül.

2.2.5. Az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk

az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről, a gyermeki szükségletek kielégítéséről,

a testi, szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,

a gyermeki közösségben végezhető sokszínű- az életkornak s fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető szabad játékra, e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak, az emberi értékek közvetítéséről,

a gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges teljes körű egészségfejlesztésről, a személyi és tárgyi környezetről, szorosan együttműködünk a legközvetlenebb nevelési partnereinkkel, családdal, bölcsödével, iskolával, és a nevelési célt segítő partnerintézményekkel.

2.2.6. Speciális nevelési formák óvodánkban

Német nemzetiségi kétnyelvű nevelés (külön fejezetben)

Az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével, elősegíteni az önazonosság megőrzését, a német nemzetiség nyelvének és kultúrájának ápolását, erősítését, átörökítését nyelvi nevelését a hagyományok megőrzését, figyelembe véve a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét. Elengedhetetlenül fontos a modell értékű pedagógus, aki toleráns, együttműködő, példa a felnőttek, gyermeknek egyaránt.

A hazájukat elhagyni kényszerülő (migráns) családok gyerekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, a társadalmi integrálását, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.

Óvodai fejlesztő program megszervezése

Az óvoda a - törvénynek megfelelően - óvodai fejlesztőprogramot szervez a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítésére.

Az óvodai fejlesztőprogram keretében – a gyermek igényéhez igazodva- biztosítja az óvoda:

a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat

a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet

az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, amelyek a gyermekek óvodai nevelése során a szülőket támogatják, és a gyermekek számára szolgáltatásokat biztosítanak

Az óvodai fejlesztő programban részt vevő gyermek egyéni fejlesztési terv alapján történő haladását, fejlődését az egyéni fejlesztésben részt vevő pedagógusok legalább háromhavonta értékeli.

Az értékelésre meg kell hívni a gyermek szülőjét, a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság, valamint a nevelési tanácsadást végző pedagógiai szakszolgálat képviselőjét.

A **sajátos nevelési igényű** gyermekek nevelési feltételeinek megteremtése az óvoda feladata a programban foglaltaknak megfelelően.(SNI fejezet)

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

3. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése,
Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, erkölcsi és közösség nevelés
- az anyanyelvi - értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

3.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása az óvodai nap egész folyamatában érvényesül, mivel ebben az életkorban a gyermek szempontjából kiemelt jelentőségű.

3.1.1. Célja:

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy minden gyermek részére biztosítsuk a testi, lelki jóllétet az óvoda mindennapjaiban működő egészségfejlesztő tevékenységben. A gyermekek egészséghez, biztonságához való joga alapján olyan szükségletek kielégítése, amelyek elősegítik a gyermekek egészségi állapotának kedvező változását, növekedésüket, fejlődésüket, testi és lelki egészségük megőrzését, valamint hozzájárul az egészséges életmód kialakításához.

Segítse a gyermekeket alkalmazkodni, alapozza meg a helyes életritmus és szokások kialakítását. Gondozási feladatok (napirend, heti rend) végzése közben a gyermekek jussanak fontos ismeretekhez (testséma, testápolási eszközök, azok használata)

3.1.2. Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi, lelki fejlődésének elősegítése:

Gyermekek gondozása, testi szükségletek, mozgásigény kielégítése,

Harmonikus, összerendezett mozgás, testi képességek fejlődésének elősegítése,

Gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, egészségmegőrzése,

A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges, biztonságos környezet megteremtése, mely alkalmas a helyes szokások, magatartásformák kialakítására, gyakorlására

Egészséges életmód, testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés a betegségmegelőzés, és az egészségmegőrzés szokássá alakítása,

Környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása a környezettudatos magatartás megalapozása

Megfelelő szakemberek bevonásával- a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi és lelki nevelési feladatok ellátása

Modell értékű az óvoda valamennyi dolgozójának mentalitása, kommunikációja, bánásmódja a gyermek fejlesztése érdekében.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

3.1.3. A fejlődést elősegítő tényezők - Egészségfejlesztési program

Az óvodában a teljes körű egészségfejlesztés feladatait koordináltan, nyomon követhető, módon alakítottuk ki melynek értékelését, mérését a pedagógiai program értékelésében meghatározottak szerint végezzük. (Gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció, csoportnapló)

Az egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermek biológiai, társadalmi életkori sajátosságait.

Kiemelt területei

- személyi higiéné
- egészséges táplálkozás
- testi – lelki egészség fejlesztése, viselkedési függőségek, bántalmazás megelőzése
- baleset megelőzés, elsősegélynyújtás

A gyermekek biztonságos, és egészséges környezetben történő nevelésének érdekében a szükséges feltételrendszer vizsgálata, a feltételek javítása állandó feladat. Egyéb foglalkozás tartására saját óvodapedagóguson kívül csak minőségbiztosított egészség-fejlesztési prevenciós programmal rendelkező munkatárs jogosult.

Az óvoda működése során az Állami Népegészségügyi Szolgálat által meghatározott szabályokat szigorúan betartja (fertőtlenítés, takarítás, mosogatás, ételminta eltevése, egészségügyi könyv, stb.) különös tekintettel a HACCP előírásaira.

A gondozás szokásalakítása

Az óvodai élet egyik alapvető tevékenysége. A kisgyerek olyan szükségleteit elégíti ki - nyugodt, kiegyensúlyozott élettempóban, - amely elősegíti növekedését, fejlődését, hozzájárul egészségének megőrzéséhez, jó közérzetéhez, egészséges életmódjának kialakulásához, és megteremti a nevelési hatások kedvező érvényesülésének feltételeit. Ezzel a gyerekek testi nevelésén keresztül hat az egész személyiség alakulására. A gondozás a gyerekek fejlődése során egyre több egészségnevelési feladatot tartalmaz. Segítő együttműködéssel (óvodapedagógus, dajka), elfogadó megértéssel bátorítjuk a gyermekeket az önkiszolgálásban, egyéni fejlődési ütemük figyelembe vételével alakítjuk az egészségügyi szokásokat.(kezdetben velük együtt végezzük a tevékenységeket) a gyermek gondozásának alapja az óvónő és a gyerek közti meghitt, bensőséges, őszinte bizalmon alapuló viszony, emellett fontos a szülővel való kapcsolattartás, segítsék a gyermek érzelmi feloldódását, óvodai beilleszkedését.

Helyes életritmus kialakításának szokásalakítása

A rendszeresen ugyanabban az időben végzett tevékenységek visszahatnak az életfolyamatokra, biztonságot, kapaszkodót nyújtanak a gyermekek számára.

Ez az egyik alapfeltétele az egészséges testi, lelki, szellemi fejlődésnek.

Az óvoda nyitva tartását a szülői igények figyelembe vételével alakítjuk ki. (SZMSZ, Házirend), a nyitva tartás teljes ideje alatt óvodapedagógus neveli a gyermekeket. Optimális életritmust, rugalmas napirendet alakítunk ki, amely alkalmazkodik a gyermekek életkori sajátosságához és egyéni eltérő fejlődési üteméhez.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

A napirendben a gyermeki szabad játék az elsődleges, rugalmasan alkalmazkodik a gyermekek igényéhez, érdeklődéséhez, és lehetőséget ad a tevékenységi formák, valamint az egyéni és differenciált fejlesztés megvalósítására. Az egészséges életritmus kialakításhoz biztosítjuk a csoportszoba optimális berendezését, melynek elrendezését a gyermeki igények szolgálatába állítjuk. A csoportszoba berendezése, elrendezése igazodik a gyermekek életkorához, a játék tartalmához, és a tevékenységek szervezéséhez.

Tisztálkodás szokásalakítása

A gyerekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres, szükség szerinti tisztálkodásukat, valamint a tisztaságigényük kialakítását szolgálja. Mosakodás, törölközés, fogápolás, fésülködés, helyes orrfújás - zsebkendőhasználat. Ezekhez biztosítani kell a feltételeket (szappan, törölköző, fogkefe, fogkrém, fésű, papír zsebkendő, stb.). Fontos az eszközök tisztántartása, és a környezet rendben tartása, a technikák elsajátítása a gyerekek számára. Járványok esetén fokozott figyelem: fertőtlenítővel való kézmosás, napközben többszöri kézmosás, törölközők gyakori cseréje. (Példa az óvónő személyes gondozottsága).

WC használat szokásalakítása

Az intimitás tiszteletben tartásával az életkornak megfelelően, önállóan történik. A WC papír rendszeres és megfelelő használatára szoktatás, a WC használatának higiéniai szabályainak kialakítása folyamatos feladat az óvodai nevelőmunkában.

Higiéniai szokások alakítása

Önálló testápolási szokásalakítására neveljük a gyermekeket. Egyes tevékenységek végzése után kiemelt figyelmet fordítunk a tisztálkodás szoktatásának megvalósítására. (festés, mintázás, homokozás, testnevelés, udvari játék stb.) A szokások kialakítása az intimitás tiszteletben tartásával történik, mely a gyermekek egészségének védelmét szolgálja. Minden gyermek saját, jellel ellátott személyes eszközt használ. (törölköző, fogkefe, fogmosó pohár, ivópohár, fésű, ágynemű, hálóruga, tornafelszerelés)

Táplálkozás, étkezés szokásalakítása

Az óvodában háromszor étkeznek a gyermekek

- Folyamatos reggeli (8.00 – 9.00 h)
- Ebéd (12.00 – 13.00 h)
- Folyamatos uzsonna (15.30 – 16.00 h)

A gyermekek napi háromszori táplálkozásának megszervezése az óvoda feladata, mely a HACCP előírása szerint zárt élelmiszerlánc által valósul meg. A diétás étkezés is rendelhető a gyermek részére, ha a jogszabályokban rögzített érvényes igazolással rendelkezik.

Az étkező asztal helye állandó, a játszóhelytől elkülönítetten kerül elhelyezésre. Esztétikus terítéssel, megfelelő minőségű edényekkel, evőeszközökkel biztosítjuk az étkezési kultúra kialakítását. Az önkiszolgálás gyakorlás útján történik a gyermekek egyéni képességének figyelembe vételével. (egyéni szükségletek kielégítése, étkezés után a környezet rendbe tétele)

A kulturált étkezési szokások kialakításával (csendes viselkedés, halk beszéd) egy időben ösztönözzük a gyermekeket az étel megkóstolására, elfogyasztására. A gyermekek megtanulják az evőeszközök használatát, kialakul a helyes testtartással való ülést evés közben, és a szalvéta használatának igényét rögzítik a gyakorlások során. A szülőket

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

tájékoztatjuk a kiegészítő étrendről, ezzel modellt nyújtunk a családoknak egy korszerűbb, egészségesebb táplálkozási szokás kialakítására.

Napközbeni folyadékszükséglet - Az étkezések során, s a nap bármely szakában biztosítjuk a folyadékbevitel lehetőségét, rendszerét és eszközeit.

Vitaminfogyasztás – napi rendszerességgel fogyasztunk gyümölcsöt, zöldséget, ennek szokásalakítását a dajka közreműködésével valósítjuk meg.

Pihenés, alvás szokásalakítása

A gyerek alvásszükséglet kielégítésének egy része az óvodára hárul. Ez az egészséges fejlődés fontos eleme, hiszen a gyermek idegrendszere is elfárad, szükséges számára a nyugalom a csend, a testi, lelki megnyugvás.

Az óvónő a csoportszobát fektetés előtt jól szellőztesse ki, és teremtsen meghitt, ideális feltételeket a kellemes pihenésre. A pihenés, alvás alatti nyugalmat tartsa fenn, de ne erőszakolja a mozdulatlanságot, az alvást. A nyugodt pihenés, alvás egyik feltétele a belső és külső ingerek megszüntetése. A gyerekeknek egyéenként más az alvásszükséglete. A pihenéshez, alváshoz biztosítsunk megfelelő nagyságú, egyenes fektető ágyat, váltóruhát és tiszta ágyneműt. Folyamatos felkelés lehetőségének biztosításával alkalmazkodunk a gyermekek eltérő fejlődéséhez.

Öltözködés szokásalakítása

Megismertetjük a gyermekeket a megfelelő öltözködési szokásokkal, ruházatok fajtájának elsajátítására törekszünk. Az öltözködés sorrendiségének tudatosítása, az önállóság, valamint a megfelelő tempó ezen a területen fontos feladat.

A ruházat védi a testet az időjárás változásai ellen, és fejleszti a gyerek ízlését, esztétikai érzékét. Kialakítjuk az évszaknak megfelelő, valamint saját hőérzetünkhöz alkalmazkodó öltözködési szokásokat.(tartalék fehérnemű, nadrág, pulóver, sapka, váltócipő stb.)

Mozgás szokásalakítása

A gyermeki személyiség fejlesztése testileg, lelkileg, érzelmileg, értelmileg, pszichikailag, megfelelő állóképességgel rendelkezve alkalmassá váljon az iskolai tanulmányok befogadására. A mozgás szokásalakításával az értelmi struktúrák és a szociális képességek is fejlődnek.

A gyermekek természetes mozgáskedvére építünk, a mozgás szeretetére neveljük őket. A természetes nagymozgásokat, valamint a különböző mozgáselemeket a sokféle eszköz segítségével valósítjuk meg.

Minden nap biztosítjuk a szabad levegőn való tartózkodást, mozgást, mely elősegíti az ellenálló képességük fokozását. Szervezett mozgásos tevékenységekkel fejlesztjük a gyermekek mozgáskoordinációját, mozgástapasztalatok sokszínűségével, sok gyakorlással a mozgáskészségük fejlesztését segítjük elő.(részletesen 5.5 Mozgás fejezet)

Prevenációs korrekciós testi nevelés

A testnevelés foglalkozás keretében a prevenció érdekében tartásjavítást elősegítő gyakorlatokat építünk be a foglalkozás anyagába. Ezzel segítjük elő a speciális

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

mozgásfejlesztést. A mozgásos irányított tevékenységet az óvónő együtt végzi a gyermekekkel, mert a szakszerűen bemutatott gyakorlat segíti a megfelelő elsajátítást.

A szabályos mozgásforma végleges elsajátításáig, rögzítéséig alkalmazzuk a hibajavítás módszerét. Lehetőséget biztosítunk a természetes mozgásokra a futásokra, fejlesztve a gyermekek állóképességét.

Óvodánkban szakember bevonásával a szülővel egyetértésben tartásjavító preventív tornát alkalmazunk. Mozgásszervi vizsgálatot az óvoda gyógytestnevelői végeznek, és orvosi beutalás után kerülnek a gyermekek a korrekciós torna foglalkozásaira. A lelki prevenciót, korrekciót pszichológus segíti szükség esetén.

Egészségmegőrzés, betegségmegelőzés szokásalakítása

Minden nap biztosított a szabad levegőn való tartózkodás. Az ismeretszerzéshez kapcsolódó séták, kirándulások is az edzettséget és az egészségmegőrzést segítik elő. Heti rendszerességgel biztosított a kerékpározás, rollerezés, kisautózás a KRESZ parkban. Télen korcsolyázásra, hógolyózásra, szánkózásra, míg nyáron a melegben napfürdőzésre, frissítő zuhanyozásra, homokban való sarazásra, mezítlábas játékokra van lehetőség. Megbetegedett gyermeket elkülönítve ápoljuk a szülő megérkezéséig. Óvodánkba előírásoknak megfelelően látogat el az orvos és védőnő, hogy figyelemmel kísérje a gyermekek állapotát. A fogorvos a fogbetegségek időben történő kiküszöbölése érdekében nyújt segítséget. Fertőző betegség esetén külön intézkedéseket fogantatosítunk az ÁNTSZ –el összhangban.

Testi, lelki, mentális egészség fejlesztése, magatartási függőség, bántalmazás megelőzése

A lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a pszichés fejlődést, támogassa a gyermek környezethez való alkalmazkodását, és felkészítse a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket és pozitív hatást gyakoroljon a személyiségét érő változásokra. Abban az esetben, ha a pedagógus a gyermek bántalmazását, vagy deviáns viselkedésformát észlel az adott gyermekcsoport nevelésében, a nevelést végzők bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd a pedagógusok bevonásával feltárja azokat a lehetséges okokat melyek a viselkedés sajátos formájához vezetnek. A konfliktusban érintett gyermeket a pszichológus kiemelt segítségével kell részesíteni. A mennyiben a viselkedési problémák ismétlődő jellegűek, az óvoda vezetője értesíti az óvodapszichológust. (részletesen a Gyermekvédelmi fejezetben)

Balesetek megelőzése, elsősegélynyújtás

Az óvodában kiemelt feladat olyan környezet megteremtése, mely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítására, fejleszteni kell a biztonságra törekvő viselkedést. Az óvodapedagógus feladata, hogy a gyermek egészségének, testi épségének megőrzéséhez szükséges ismereteket - a gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve – átadja, és ezt a naplóban dokumentálja. Ha a gyermeket baleset éri, a vele foglalkozó pedagógus kötelessége az elsősegélynyújtás és a szükséges intézkedések megtétele.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Környezet védelmének és megóvásának szokásalakítása

A gyermekek fejlődéséhez – a helyi adottságok figyelembe vételével – egészséges és biztonságos környezetet biztosítunk. Az óvoda belső és külső környezete esztétikus, balesetvédelmi, egészségügyi és biztonsági előírásoknak megfelelő.

A csoportszobák többféle lehetőséget biztosítanak a közös tevékenységekre, valamint az elkülönülni vágyó gyermekek játékára, biztosítják az egyes játéktartalomhoz kapcsolódó tevékenységekhez szükséges helyet, és változatos eszközöket.

Az óvoda udvara a fejlesztés másik fontos színtere. Az udvar környezeti feltételeinek értékét szépségét növeli a gondozott virágos és zöldséges kert, a kerti tó.

A gyermekeket a csoportszobában és az udvaron a helyes viselkedési szokásokra neveljük. A kialakított rendnek megfelelően (sorakozás, séta, beszélgetés) használjuk a környezetünk értékeit és megóvjuk azokat. A közös tevékenység (munka) elősegíti az értékek megbecsülésére nevelését. (részletesen 5.6. Külső világ tevékeny megismerése fejezet)

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelésben részesülő gyermekek környezetében megjelennek a német nemzetiséghez kapcsolódó tárgyi eszközök, programok tekintetében jelen vannak a hagyományokhoz köthető kitekintések, melyek a fejlesztést szolgálják. (Német fejezet)

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a pedagógiai munka mellett, speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek bevonásával nevelünk. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a pedagógiai munka mellett speciális szakemberekkel végzett fejlesztőmunkával érhetjük el. (SNI fejezet)

3.1.4. Várható eredmények óvodáskor végére

Igényévé válik a tisztálkodás szükségessége

Önállóan tisztálkodik fogat mos, fésülködik, használja a WC-t

Tisztálkodási eszközök használatában, tisztításában jártas, tudja azok helyét

Zsebkendőt önállóan használja

Az asztalt önállóan teríti, esztétikusan helyezi el az edényeket

Kulturált étkezési szokásokat ismeri, csukott szájjal rág, ügyel az asztal rendjére

Tisztaságára, csendesen beszélget

Természetes ülő testtartással tud ülni az asztalnál

Megfelelően használja az evőeszközöket (kanál, villa, kés)

Önállóan szed a tálból igénye szerint, folyadékot önállóan önt

Öltözködésben önálló, képes megválasztani a helyes sorrendet és adott hőmérsékleti viszonyoknak megfelelő ruházatot

Ruházatára vigyáz, tisztán tartja, összehajtván helyére teszi

Tud cipőt fűzni és kötni, gombolni és hajtogatni (ruházat, takaró, terítő, szalvéta)

Segít a kisebbeknek, társainak a különböző önellátásra irányuló tevékenységekben

Ügyel az őt körülvevő környezet rendjére, óvja, védi a természetet

Tiszteletben tartja társai szokásait, a különbözőséget elfogadja

Ismeri az időjárás, öltözködés, a táplálkozás és az egészségvédelem elemi összefüggéseit, a kapcsolódó szavakat, fogalmakat

Megfelelő teherbírással és állóképességgel rendelkezik

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

3.2. AZ ÉRZELMI ERKÖLCSI ÉS KÖZÖSSÉGNEVELÉS

3.2.1. Célunk

Családias, nyugodt, kiegyensúlyozott csoportlétkörben alakítsuk a gyermek érzelmi kötődését, a bizalom kialakulását, társaihoz, felnőttekhez egyaránt. Ez a gyermekközpontú befogadó nevelés olyan alaphangulatot eredményez a gyermek számára mely cselekvésre, tevékenységre, játékra, ösztönző. Az óvodapedagógus-gyermek, dajka-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolat, pozitív attitűd érzelmi töltés jellemezze, ez segíti a gyermek szociális érzékenységének fejlődését. Teremtsünk lehetőséget, hogy a gyermek kielégítse természetes és társas szükségleteit, nevelje a gyermeket a különbözőségek tiszteletére, elfogadására. Az ilyen gyermeki attitűd kialakításával közvetetten segítjük elő az iskolai beilleszkedést.

3.2.2. Feladatunk

1. Az óvodás korú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Óvodánkban ennek érdekében:

A gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érik

Az óvoda alkalmazottjai és a gyermek valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemzi

Az óvoda egyszerre segíti a gyermek erkölcsi szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását és teret enged önkifejező törekvéseinek

Az óvoda arra neveli a gyermeket, hogy elfogadja, megértse, hogy az emberek különböznek egymástól.

Mozgásukba, tevékenységükbe ne építsünk be korlátokat, tevékenységükben felesleges szabályokat!

2.A szocializáció szempontjából különös jelentőségű az óvodánk hagyományaihoz kapcsolódó közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlása. Az óvodai élet szervezése segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség a figyelmesség) és akaratának (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését, szokás és normarendszer megalapozását. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, fejlessze döntési képességét a kortárskapcsolatokban és a környezet alakításában. A nemi identitás formálása érdekében a tradicionális nemi szerepek határainak tágítására, előítélet mentes elvekkkel nevelünk.

3.A gyermek nyitottságára építve az óvoda elősegíti, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatózó, őt körül vevő, jóra és szépre, tisztelje és becsülje azt, formáljuk ezzel környezettudatos magatartását.

Az óvodában alkalmazott szokásrendszerek, jelképek, hagyományok erősítik a csoporton belüli érzelmi kötődését, a biztonság érzését, ezáltal megnyitja a gyermek számára a „Világot” megismeri szűkebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

való kötődés alapja. A migráns gyermekek esetében fontos az önazonosság megőrzésének megvalósulása.

4. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából fontos az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése, modell értékű szerepet tölt be. Az óvodai nevelésünkben a gyermekek személyiségéhez igazítjuk, a pedagógiai hatásokat működtetjük az intervenciók gyakorlatot, a családhoz illesztett segítségnyújtást.

A német nemzetiségi nevelésben részesülő gyermekek esetében kiemelt a nyelvet beszélő óvodapedagógussal való állandó kapcsolat, a nyelvi környezet biztosítása, a megfelelő életritmus valamint a családokban fellelhető nemzetiségi hagyományok közös ápolása.
(Német fejezet)

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a pedagógiai munka mellett, speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek bevonásával nevelünk. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a pedagógiai munka mellett speciális szakemberekkel végzett fejlesztőmunkával érhetjük el.(SNI fejezet)

3.2.3.Várható eredmények óvodáskor végére

A gyermekek szívesen, örömmel jönnek óvodába
önálló a kapcsolatteremtés és a kapcsolattartás területein (kérés, köszönés, köszönetnyilvánítás, válaszadás, megszólítás)
önállóan nyilvánít véleményt, önállóan dönt választási helyzetekben
viselkedése tisztelettudó, igazmondásra törekszik, rendelkezik az alapvető erkölcsi tulajdonságokkal
ismeri és érti az óvodapedagógus metakommunikatív jelzéseit
képes a belátásra, együttműködik a közös cél érdekében, örül a csoport közös sikereinek
érdeklődik a társai és a felnőttek iránt
képes egyéni érdekeit a csoport érdekeinek alárendelni
legalább egy társas, baráti kapcsolattal rendelkezzen a csoportban
igyekszik a szituációtól függően elfogadni az alá, fölé és mellérendeltségi helyzeteket, természetes számára a különbözőség jelenléte
megkezdett munkát befejezi, észreveszi a környezete rendjét megbontó elemeket, korigálni tudja az ilyen jellegű helyzeteket
felajánlja segítségét a felnőtteknek, gyermek társainak, ha ennek szükségét látja
érdeklődővé, nyitottá válik az őt körülvevő világ iránt, melybe be tudja helyezni önmagát
egészséges én tudattal rendelkezik, melyben jelen van az identitás a hovatartozás (magyarság, lokálpatriotizmus, szülőföld)

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

3.3. AZ ANYANYELVI, - AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

3.3.1. Anyanyelvi nevelés, kommunikáció

Az anyanyelvi nevelés szerves részét képezi óvodai nevelőmunkánknak, jelen van az óvodai élet mindennapjaiban, a gyerekek tevékenységein keresztül, valamint a társakkal, óvónőkkel való kapcsolatteremtésben.

3.3.1.1. Célunk

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés, a kommunikáció különböző formáinak differenciált fejlesztése, a nevelőtevékenység egészében.

A kommunikáció a gyermek környezetével való érintkezésnek, önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszköze, a szocializáció folyamatában. A beszélő környezet megteremtésével, helyes mintaadással és szabálykövetéssel (nem javítgatással) természetes beszéd és kommunikációs kedv fenntartására ösztönzésére és a gyermeki kérdések támogatására törekszünk. Elősegítjük a gyermek önálló véleményalkotását, fejlesztjük döntési képességét a kortárskapcsolatokban s a környezet alakításában. A megfelelő fejlesztés érdekében modell értékű az óvoda valamennyi dolgozójának együttműködése, kommunikációja, gyermekekkel való bánásmódja.

Működtetjük intervenciós gyakorlatot, a családhoz illesztett segítségnyújtással, szakemberek bevonásával.

3.3.1.2. Az anyanyelv fejlesztésének területei az óvodai nevelés komplexitásában:

Beszédészlelés, beszédértés szóbeli emlékezet fejlesztése

Szókincsbővítés szófaji gazdagság megalapozása

Folyamatos, összefüggő, tiszta beszéd, nyelvi kifejezőkészség kialakítása

Nyelvi készség fejlesztése, verbális, nem verbális jelzések felismerésének, használatának gyakorlása,

Anyanyelvi játékok

Az óvodai tevékenységek közötti komplexitás, a közös élmények valamint a folyamatos napirend lehetővé teszi, hogy a gyermekek a nap folyamán bármikor bátran, szívesen kezdeményezzenek beszélgetést, spontán élményekről, vagy egy adott témáról. Ebből következik, hogy az anyanyelvi kommunikációs nevelés elengedhetetlen feltétele a kiegyensúlyozott, szeretetteljes, szóbeli közlést kiváltó légkör, amelyben a beszéd és a gondolkodás egymást szorosan átölelve mindig jelen van. A gyermeket körülvevő környezetben az óvodapedagógus valamint a dajka mintaadása, összehangolt munkája elengedhetetlen a megfelelő fejlődéshez.

Az óvónő által kezdeményezett anyanyelvi játékok adnak teret az artikuláció, szókincs, kifejezőkészség fejlesztéséhez, pl.: hangutánzó, szinonimakereső, légzéstechnikát segítő, fonémahallás-fejlesztő játékok.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

A gyermekek beszédfejlesztését a logopédus tevékenysége segíti elő együttműködve a családdal, a szociokulturális háttért figyelembe véve differenciált készség és képességfejlesztést valósítunk meg.

Az eredményes megvalósítás hozzájárul a gyermekek iskolai képességeinek megalapozásához, elősegíti a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkózásának lehetőségét.

Nemzeti és etnikai kisebbségekhez tartozó, valamint a migráns gyermekek esetében differenciált bánásmóddal segítjük a magyar nyelv elsajátítását.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelésben részt vevő gyermekek az anyanyelv elsajátítása mellett a nemzetiségi nyelv fejlesztésében is részesülnek. A két nyelv használatában a tevékenységi formák során a hangsúly a nemzetiségi nyelv fejlesztésén van. (Német fejezet)

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a pedagógiai munka mellett, speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek bevonásával nevelünk. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a pedagógiai munka mellett speciális szakemberekkel végzett fejlesztőmunkával érhetjük el.(SNI fejezet)

3.3.1.3. Várható eredmények az óvodáskor végére

Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni

Minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot

Tisztán ejti a magán és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek)

Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét

3.3.2. Értelmi fejlesztés és nevelés

3.3.2.1. Célja

Hogy olyan változatos tevékenységeket, élethelyzeteket biztosítunk a gyermekek számára, melyek a már meglévő élményeire, ismereteire épülnek, valamint biztosítja a gyermek által kezdeményezett témák megvalósíthatóságát, ezeken keresztül újabb tapasztalatokat szerezhetnek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

A gyermeki kíváncsiság, tapasztalás és spontaneitás mellett a korszerű pedagógiai módszerek tudatos alkalmazása, melyben meghatározó a gyermeki tapasztalatszerzésen alapuló módszerek előtérbe helyezése. A gyermek jusson el a szemléletes cselekvő szintről a logikus gondolkodás szintjéig, alakuljon fogalmi gondolkodása, és képessé váljon az ismeretek gyakorlatban történő alkalmazására

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

3.3.2.2. Feladatunk

A nevelésben a gyermeki kíváncsiságra, érdeklődésre alapozás, a sokoldalú, több érzékszervre ható tapasztalatszerzés, a kognitív képességek: a figyelem, az emlékezet, a képzelet, a gondolkodás, érzékelés, észlelés, kreativitás fejlesztése.

A kooperatív technikák gyakori alkalmazása, a differenciálás, valamint a gyermeki önkifejezést elősegítő mozgás, zene felhasználása napi rendszerességgel jelen van a fejlesztésben.

Az értelmi képességek fejlesztése érdekében biztosítjuk a megfelelő feltételeket, (hely, idő, eszköz, élmény, légkör) melyben az óvónő és a gyermek közös, alkotó együttműködése eredményezi a gondolkodása fejlődését.

Fontos szempont a szülőkkel való partneri együttműködés, a folyamatos jelzés az értelmi nevelés folyamatában, (intervenciós gyakorlat, a családhoz illesztett segítségnyújtás) az esetleges lemaradások kiküszöbölésére a hátrányok enyhítésére, kompenzálására. (szakember bevonása)

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelésben részesülő gyermekek kognitív területen való fejlesztése a német nyelvű tevékenységekbe ágyazva hangsúlyozottan szerepel.(Német fejezet)

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a pedagógiai munka mellett, speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek bevonásával nevelünk. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a pedagógiai munka mellett speciális szakemberekkel végzett fejlesztőmunkával érhetjük el.(SNI fejezet)

3.3.2.3. Várható eredmények az óvodáskor végére

A gyermekek érdeklődőek, nyitottak minden új iránt

Törekszik a végzett tevékenységek összefüggéseinek felfedezésére

Rendelkezik problémamegoldó, problémafelismerő képességgel

Aktívan részt vesz a különböző tevékenységekben, kifejezi magát szóban és rajzban egyaránt

A cselekvő- szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

4.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató, attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekek számára.

4.1.1. Óvodapedagógusi modell

Kiegyensúlyozott légkört teremt maga körül, szeretettel fordul a gyermekek felé, tiszteletben tartja, toleranciával fogadja a gyermekek adottságából eredő különbözőséget. Hangsúlyt fektet a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel való foglalkozásra. (fejlesztés, tehetséggondozás) Egyéni, differenciált fejlesztéssel gondoskodik a meglévő képességek fejlesztéséről, a sajátos nevelési igényű, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek speciális személyiségfejlődéséről.

Gyermekek fejlődését nyomon követi, figyelemmel kíséri környezeti feltételekkel, tapasztalatszerzési lehetőségekkel elébe megy, így gazdagítja ismereteit.

Saját felekezeti és világnézeti kultúráját nem vetíti ki a gyermek és felnőtt közösségre.

Tiszteletben tartja a gyermeki jogokat. A vele kapcsolatba kerülő személyekkel tisztelettudó, probléma és feladat érzékeny, titoktartó. Önmaga továbbfejlesztésének igénye minden területen megnyilvánul.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelésben részt vevő gyermekek nevelését a - nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzése alapján - szakképzett német nemzetiségi óvodapedagógusok valósítják meg.

4.1.2. Nevelőmunkában résztvevők modellje

A dajka szeretettel fordul a különböző szociokultúrából érkező gyermekek felé, tiszteletben tartja, toleranciával fogadja a gyermekek adottságából eredő különbözőséget. Gyermekekkel való kapcsolatát az egész nevelés folyamatában pozitív attitűd jellemezi. Közös partneri együttműködést valósít meg az óvodapedagógusokkal és a közvetlen dajkakollégáival. Megjelenésében, hanghordozásában, alkalmazkodik az óvoda értékrendjéhez, az óvodapedagógus mintaadását magára nézve elfogadja. Saját feladataiban precíz munkavégzésével elősegíti a gyermekek megfelelő fejlődését.

Az óvoda minden alkalmazottja összehangolt munkát folytat, modell értékű gyermeki bánásmóddal és kommunikációval hozzájárul a gyermekközpontú óvodában folyó inkluzív nevelés eredményességéhez. Speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátására együttműködünk a megfelelő szakemberekkel.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködésével valósul meg.

A nevelőmunka hatékonyságát meghatározza, hogy a pedagógusok közül többen speciális képzettséggel rendelkeznek a helyi program koncepcionális hangsúlyait tekintve (gyógytestnevelés, fejlesztőpedagógus, gyermekvédelem)

Feladatunk, hogy lehetőséget teremtsünk arra a migráns gyermekek számára, hogy megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

A csoportok szervezésénél figyelembe vesszük a szülői igényeket, és az óvodában maradó gyermekek létszámát. A csoportalakítást homogén és vegyes szerkezetben valósítjuk meg.

4.1.3. Személyi feltételek alakulása:

Dolgozó megnevezése	Létszám	Felsőfokú végzettségű	Speciális szakképzettség
Óvodapedagógus	19	19	11
Nevelést segítők	12	-	6
Óvodatitkár – Gazd. üi.	1	1	1
Kertész-karbantartó	1	-	-
4 órás dajka	1/2	-	-
Összesen	32	19	18

4.1.4. Speciális szakképzettség

Közoktatási vezető szakvizsga
Gyógy-testnevelőszakvizsga
Fejlesztőpedagógia szakvizsga
Gyermektánc az óvodában
Német nemzetiségi óvodapedagógus

A nevelőtestület és alkalmazotti kör együttműködését, a közös gondolkodást a gyermeknevelés hatékonyságának fokozása érdekében a bevált és új korszerű formákkal működtetjük:

- Óvónői eszmegbeszélések
- Hospitálások
- Egyéni fejlesztési tervek készítése, elemzése
- MIP Team működtetése
- Munkaközösségek működtetése
- Dajka továbbképzés szervezése

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

4.2. TÁRGYI FELTÉTELEK

Óvodánk két óvodából áll:

Baross 79 székhely	- 3 gyermekcsoport (Német nemzetiségi nevelés)
Baross 81 telephely	- 5 gyermekcsoport (Magyar óvodai nevelés)
	1 gyermekcsoport (Német nemzetiségi nevelés)

Megfelelő tárgyi feltételekkel rendelkezünk a helyi nevelési program megvalósításához. (melléklet – kötelező eszközkészlet) a gyerekek kényelmét biztonságosan kialakított tágas termék, kényelmes kiszolgáló helyiségek - külön kialakított öltözők, mosdók biztosítják. Az óvoda épületében és udvarán a gyermekek a biztonsági előírásoknak megfelelő eszközöket használhatják.

Mind a kilenc csoport változatos mozgásfejlesztő játékeszközökkel, homokozóval rendelkezik az udvaron. A növényvilág megfelelő, fák, bokrok biztosítják a tiszta levegőt. A KRESZ park segíti a mozgásformák változatosságát és a balesetmentes közlekedésre nevelést. A kert tó esztétikai élmény és a tudásfejlesztés színhelye.

Mindkét tagóvodában jól felszerelt tornaterem segíti az eredményes mozgásfejlesztést.

Dolgozóink számára szakmai könyvtárat alakítottunk ki, mely nevelői szobaként funkcionál, itt biztosított a hely a szülők egyéni fogadására.

Mindkét óvoda rendelkezik logopédiai és orvosi szobával, szertárral, a 81 óvodában fejlesztő szoba segíti a nevelőmunkát.

A dolgozók számára mindkét épületben öltözők, mellékhelyiségek és zuhanyzók állnak rendelkezésre. A tálalókonyhák megfelelnek a HACCP követelményeinek. A mosókonyhák jól felszereltek.

A helyi nevelési program eszköz és felszerelési jegyzéke a program mellékletét képezi. (kötelező, és nem kötelező)

4.3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

4.3.1. Tervező tevékenység

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében az óvodai nevelés az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével valósul meg.

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú, csoportos foglalkozások tervezésével szervezésével valósulnak meg.

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez, és a gyermekek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek. A jó napirendet a folyamatosság, és

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.

A csoport napirendjét és heti rendjét az óvodapedagógus alakítja ki úgy, hogy a gyermek fejlettségi szintjének megismerése után a fokozatosság és tervszerűség elveit tartja szem előtt. Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését a fejlődésük nyomán követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják.

A nevelés tervezését szervezőmunka követi, mely mindig az adott tervidőszakhoz kötődik feladat és felelős megjelöléssel. A tevékenység tervezésénél fontos szempont hogy a pedagógiai tudatosság, pedagógiai alapelvekre épüljön, és vegye figyelembe a gyermekek egyéni fejlődési ütemét.

4.3.2. Időkeretek

A tervezésben, két szervezeti időkeretre oszlik a nevelési év:

Szeptember 1-től, május 31-ig.

Június 1-től augusztus 31-ig

Szeptember 1-től, május 31-ig.

Az óvodai élet tevékenységi formái

- játék
- verselés-mesélés,
- ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- festés, mintázás, kézimunka,
- mozgás
- a külső világ tevékeny megismerése
- munka jellegű tevékenységek
- tevékenységekben megvalósuló tanulás

A kezdeményezett tevékenységi formák jelen vannak az óvodai élet mindennapjaiban. A kezdeményezett tevékenységi formát meghatározza az aktuális projekt és a gyermekek életkora.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
 BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
 Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
 Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
 OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

HETI REND

Kötött tevékenység			Szabadon választható tevékenység	
Tevékenység megnevezése	Tevékenység ideje		Tevékenység megnevezése	Tevékenység ideje
Prevenációs, korrekciós torna	A hét mindig meghatározott napján	Heti két alkalom	<ul style="list-style-type: none"> • Játék • Verselés, mesélés • Ének, zene, énekes játék, gyermektánc 	Napi rendszerességgel
Testnevelés				
Mozgás	Minden nap	A délelőtti folyamán	<ul style="list-style-type: none"> • Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka • Környező világ tevékeny megismerés • Munka jellegű tevékenységek • Tevékenységekben megvalósuló tanulás 	A gyermek spontán érdeklődése alapján óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formák a nap folyamán, a hét meghatározott napján

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

N A P I R E N D

A napirendünk három fő részből áll	
6,00-11,45	Játék, egyéni fejlesztés Kezdeményezett tevékenységi formák, egyéni fejlesztés, mozgás Folyamatos tízórai Mozgás, testnevelés foglalkozás, kiegészítő mozgástevékenység Prevenációs, korrekciós torna (heti két alkalommal) Logopédia, fejlesztő foglalkozás Levegőzés az udvaron Udvari játék, kerti munkák Séták, kirándulások
11,45 – 13,00	Készülődés az ebédhez Naposság, önkiszolgálás Ebéd Készülődés a pihenéshez, tisztálkodás, fogápolás
13,00 – 17,30	Pihenés Folyamatos ébredés, folyamatos tisztálkodás Folyamatos uzsonna Játék, egyéni fejlesztés Levegőzés

Június 1-től augusztus 31-ig

Nyári élet

A nyári élet tervezésénél figyelembe vesszük a csoportok összetételét, meghatározzuk a tevékenységtartalmakat, figyelembe vesszük a helyi szokásokat és a gyermekek egyéni szükségleteinek kielégítését.

Ennek érdekében folyamatos, rugalmas napirendet biztosítunk, melyben a szabad játék elsődlegességét tartjuk szem előtt.

Ehhez alakítjuk ki a megfelelő feltételrendszert melyben biztosítjuk az egyenlő hozzáférést a gyermekek számára.

Nyári élményterveket készítünk melynek megvalósításában figyelembe vesszük a gyermekek eltérő fejlettségét. Arra törekszünk, hogy azok a gyermekek, akik a nyári időszakban nem tudnak nyaralni, menni, a mindennapjaikat változatos tevékenységekkel töltsék el.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

NYÁRI HETIREND

Június 1-től - augusztus 31-ig			
Kötött tevékenység		Szabadon választható tevékenység	
Tevékenység megnevezése	Tevékenység ideje	Tevékenység megnevezése	Tevékenység ideje
Mozgás	a hét minden napján	Játék Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés mintázás kézimunka Külső világ tevékeny megismerése Munka jellegű tevékenységek	Spontán érdeklődés alapján gyermek, vagy óvodapedagógus által tervezett tevékenységi formák a nap folyamán

Az óvodai nevelés tervezését valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomán követését különböző kötelező dokumentumok továbbá az óvodapedagógusok által készített feljegyzések (nem kötelező dokumentumok) dokumentumok is szolgálják. (lásd. 7. fejezet)

Az óvodai nevelés csak az óvodavezető által jóváhagyott pedagógiai program alapján történik és a gyermek neveléséhez szükséges a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg. (érvényesség)

Nevelési időkeretben szervezett egyéb foglalkozások, formái:

- Egyéni fejlesztés
- Logopédiai ellátás
- Gyógytestnevelés
- Nemzetiségi rendezvények
- Kiegészítő mozgástevékenységek (úszás, korcsolya)
- Hitoktatás

Az óvodában mód van ingyenes fakultatív hit és vallásoktatásra, mely a szülői igények szerinti felekezethez tartozás figyelembe vételével, vagy ökumenikus formában szerveződik. Az óvoda a helyiséget biztosítja, a programok szervezése, lebonyolítása a hitoktató feladata.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

4.4. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés.

Az óvoda alapelve a gyerekközpontú, befogadó nevelés, a személyes kapcsolat alakítása minden szülővel, melyben a kölcsönös tisztelet, elfogadás dominál a gyermekek jobb megismerése, fejlesztése érdekében. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait. Komplex intervenciós (beavatkozási) stratégia, cselekvési terv és a gyakorlat kidolgozása a helyi szükségletek alapján kerül kidolgozásra.

- stratégiai terv (tartalmazza az óvodában elérhető a családi nevelés gyakorlatát segítő szolgáltatásokat)
- cselekvési terv (egyenre szabottan tartalmazza az egyes családoknak biztosított szolgáltatásokat – helye a gyermek személyi anyagában van)
- szerződéskötés a szülővel (fogadó óra) a gyermek fejlettségének és a fejlődés családot érintő rizikófaktorainak mérlegelése az erősségekre építés alapján.

A komplex intervenciós gyakorlat eredményes megvalósítása közvetetten elősegíti a gyermek iskolai beilleszkedését. Az erkölcsi tulajdonságok fejlesztésén túl hangsúlyt helyezünk a szokás és normarendszer alakítására.

4.4.1. Szülőkel való kapcsolattartás, együttműködés a családdal

Őszinte bizalom kialakítása a családdal, melyben tapasztalja, hogy nekünk első a gyermek, a gyermekek mindenek felett álló érdekeinek érvényesítése, egyénre szabott beszoktatásának biztosítása,

betekintést nyújtunk a csoportba, hogy a szülő lássa, gyermeke jól érzi magát a közösségbe, elsajátította az életkorának megfelelő viselkedési formákat a játék és a tevékenységek terén (környezettudatos magatartás, szabad játék hangsúlya)

a család felé is erősítjük annak fontosságát, hogy a gyermek ismerje meg szűkebb és tágabb környezetét, mely alapjául szolgál a szülőföldhöz való kötődésének, az identitás erősítésének a hovatartozásának.

a különbözőségek elfogadása, integráció -, vallási, világnézeti vagy nemzetiségi, migráns gyermek esetében, más meggyőződés, hovatartozás – tiszteletben tartása,

a gyermeket az óvodában hátrányos megkülönböztetés nem érheti!

speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi és lelki nevelési feladatok ellátása, gyermekek családjával tapintatos, segítő együttműködés, HHH-s gyermekek speciális fejlesztése (szakemberek bevonása szülői egyetértéssel, óvodapedagógussal)

fogadóóra, fórum, értekezlet biztosítása a szülők számára (nevelési elvek egyeztetése, értékrendek kialakítása, nemi sztereotípiák átértékelése)

Rendszeres napi, és heti tájékoztatás - fogadó óra keretében - a gyermekek fejlődéséről, egyéni fejlődési napló bejegyzéseinek megbeszélése, a gyermekek alkotásainak megmutatása, elemzése, szülő segítése gyermeke viselkedésének értelmezésében.

Szülői közösségek alakítása, rendezvények, családi programok szervezése.

SZMK, Óvodaszék működése

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Kapcsolattartás formái:

- Beiratkozás
- Környezettanulmány
- Szülői értekezlet
- Családlátogatás
- Nyílt napok
- Fogadó órák
- Szülők fóruma
- Ünnepek, Kirándulások
- Délelőtti, délutáni találkozások

4.4.2. Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, melyek

- az óvodai élet előtt, (bölcsőde, egyéb szociális intézmények)
- az óvodai élet során (Pedagógiai Szakszolgálat, Gyermejjóléti szolgálat, Gyermekotthon, Anyaotlalmazó, Egészségügyi és Közművelődési intézmények)
- az óvodai élet után (Iskolák)

Meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében.

4.4.3. Kapcsolattartás a Német Nemzetiségi Önkormányzattal

A német nemzetiségi nevelés megvalósítása érdekében élő kapcsolatot tartunk fel a Német Nemzetiségi Önkormányzattal.

4.4.4. Kapcsolat a Dél-pesti Régió, valamint az együttműködési megállapodást aláíró német nemzetiségi intézményekkel

A német nemzetiségi nevelés megvalósításában szakmai együttműködést tartunk fel és koordinálunk a régiós partnereinkkel.

Cél: Közvetlen kapcsolat kialakítása, a partnerközpontú működés. Évente végzünk szülői, partneri elégedettségmérést a MIP eljárásrendje szerint a hatékonyság fokozása érdekében.

A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI, AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

5.1. JÁTÉK

5.1.1. Célja

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, és így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

A 3-6-7 (8) éves gyermek számára a játék elsődleges, a legfőbb élményforrás, személyiségfejlesztés színtere, a tanulás, a készség és képességfejlesztés leghatékonyabb eszköze. A játék - szabad képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi, pszichikus szükséglete, amelynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie.

A játék sokoldalúan fejleszti a gyermeket, játéktevékenysége közben fedezi fel, ismeri meg környezetét, ismeri fel önmaga lehetőségeit és korlátait. E tevékenység közben jönnek létre gondolkodási műveleteinek első formái, fejlődik emlékezete, fantáziája, gazdagodik érzelmvilága, erősödik akarata, önkifejező, önérvényesítő törekvései, kitartása, alakul szabálytudata. Önálló véleményalkotásra, döntési képességre tesz szert, mely elősegíti kortárskapcsolatainak és környezetének alakítását. Az erkölcsi tulajdonságainak fejlesztésén túl a szokás és normarendszere is megalapozódik.

A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, a kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé. Fejlesztőhatással van a játék a nagy és finommozgásokra, a figyelemre, a megfigyelőkészségre is.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakoztatását, jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett, a szükség és igény szerinti együttjátzásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség.

Az óvodapedagógus feladata, hogy kiegyensúlyozott csoportlétkört, helyet, időt, eszközt és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus-szerepjátékokhoz, konstruáló játékokhoz a szabályjátékokhoz. Szükség van a gyermeki játékot kísérő párbeszédre támogatására verbális ismeretekkel, a fogalomalkotás segítségével. Beszédalkalmakkal az új szavak, szófajok különböző igekötők, módok, ragozás tanulásának, fogalmak megértésének, a magyaros mondatalkotás, kontextusos beszéd szóbeli kapcsolattartás segítése.

Az óvodánkban előtérbe kell helyezni a szabad játék túlsúlyának érvényesülését. Ebből adódóan célunk a szabad játék minél gazdagabb feltételeinek biztosítása, pedagógiai, pszichológiai szakértelemmel való támogatás indirekt módszerekkel a 3-7 (8) éves korú gyermekek optimális személyiségfejlődésének biztosítása érdekében az együttműködés kiszélesítésével.

5.1.2. Feladataink a feltételrendszer megteremtése:

5.1.2.1. Óvodapedagógus játékbeli szerepe

Az óvodapedagógus a szülő mellett a kisgyermek első valódi játszótársa. Az óvodapedagógus utánzó mintát ad a játéktevékenységekre, segítővé, kezdeményezővé lesz a gyermek számára, ha a játék folyamata elakad. A kialakult játékfolyamatban bevonható társ marad. Személyiségét pedagógiai optimizmus jellemezze, megfelelően nyitott legyen a gyermeki érdeklődésre.

Nyíltan megfogalmazott gyermeki kérdések, játékelképzelések kibontakoztatásának elősegítése.

A gyermekek aktuális fejlettségi szintjének nyomon követése, egyénre és csoportra szabott fejlesztési feladatok tervezése és megvalósítása, indirekt módszerekkel.(pl. társas kapcsolatok fejlesztése, a kezdeményező készséggel, önértékeléssel, önérvényesítés, önbizalom formálásával kapcsolatos feladatok)

5.1.2.2. Szabad játék elsődlegességének biztosítása

Minta értékű kommunikáció az éppen aktuális csoportra és egyénre szabottan formálendő szokások, normák hangsúlyozása

Pozitív visszajelzések- metakommunikatív eszközök (látom, értem, fontos nekem, örülök, hogy jól érzitek magatokat, ötletek befogadása, szóbeli értékelés)

Kiegyensúlyozott csoportlétkör biztosítása, befogadó, elfogadó, segítő, támogató attitűddel, differenciált módszerekkel, multikulturális és interkulturális szemlélettel

Intervenciós gyakorlat megvalósítása, a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldása, szoros együttműködés a dajkával, mint nevelést segítő partnerrel, valamint a szülővel

A közösségi élet a játék szabályainak, normáinak gyermekkel, szülővel közös formálása, gyermeki véleménynyilvánítás, és döntésképeség erősítése, különös tekintettel a konfliktushelyzetek megoldási lehetőségére.

5.1.2.3. Megfelelő játszóhelyek biztosítása

A belső terek tagolása, egyszerű alakítása a különböző jellegű játékok kibontakoztatása érdekében a csoportszoba és az egyéb adottságok figyelembe vételével (nagyobb és intimebb terek, közös, és egyéni játékokra alkalmas terek kialakítása)

Terek változtathatóságának, rugalmas átalakíthatóságának, átjárhatóságának biztosítása (eszköz és normák)

A mozgásos játék tere is lehet a csoportszoba, de helyezzük előtérbe a szabad levegő kihasználását.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

5.1.2.3. Könnyű és biztonságos mozgás lehetőségét szolgáló térfelosztás, helybiztosítás

Családi játékok tere (konyhai, szobai kellékekkel, imitációs lehetőségekkel)
Mese sarok (nyugalmas hely, könyvekkel, bábokkal, dramatizáló eszközökkel, jelmezekkel, párnákkal, szőnyegekkel)
Építő, közlekedő játékok tere (különböző kockákkal, kirakó és összerakó játékkal, közlekedési eszközökkel, terepasztalokkal, áltokkal, a természetes környezet felépítését inspiráló eszközökkel)
Rajzolás, festés, gyurmázás, kézimunka, barkácsolás helye, megfelelő eszközökkel, szerszámokkal, változatos anyagokkal
Kísérletező hely (természetes anyagokkal, felszerelésekkel, gyermekenciklopédiákkal, földgömbbel, nagyítóval, mágnessel)
Ének, zene énekes játék, gyermektáncok tere (ritmushangszerek, a népi játékok kellékei)
Kincses láda (különböző érdekes tárgyak az éppen aktuális játékhoz tartozó szép anyagok, eszközök gyűjtő helye)
Különböző egyéb foglalkozások eljátszásához szükséges eszközök (orvos, szerelő, postás, fodrász, tanító, rendőr, tűzoltó, fotós, mentős, építőmunkás, számítógépes, stb.)

5.1.2.3. Játékeszközök biztosítása (hozzáférhető, biztonságos elhelyezés a gyerek számára)

Megfelelő készen vett játékeszközök
Közösen készített eszközök
Sokféleképpen felhasználható anyagok, eszközök
Családi kultúrák pozitív elemeire emlékeztető tárgyak
Megismert egyéni élményhez kapcsolódó eszközök

Ezek a többleteszközök napjainkban különösen nagy jelentőségűek, mert nevelőértéke indirekten hat a fogyasztói társadalom torz hatásai ellen. Megerősíti a felnőtt minta alapján a gyermeki kreativitás, önkifejezés, alkotókedv, közös tervezés, együttműködés interakció kultúra kibontakozását, annak átélését, hogy nem a pénzen vett játék jelenti a legnagyobb örömet.

5.1.2.6. Udvari játéktevékenységek szervezése

Évszak által nyújtott udvari lehetőségek biztosítása
Kapjon szerepet a benti játék kinti folytatása
Kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazása

5.1.2.7. Óvodapedagógus további feltételteremtő, játéktámogató feladatai

Megfelelő játékidő, hely biztosítása
Közös élményszerzési lehetőség és tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása

5.1.2.8. Tartalmi elemek- különböző játékformák és kapcsolódó feladatok

Gyakorló játék

Az óvónő biztosítja a gyakorló játékhoz szükséges eszközöket, adjon mintát a játékok helyes használatához. Legyen lehetőségük a gyermekeknek megismerni az eszközök, tárgyak különböző tulajdonságait, így a spontán cselekvésekhez örömmel társul.

Ez az örömmel ad alapot a cselekvés többszöri megismétléséhez, amely szinte ritmikusan jelentkezik. Az udvaron is biztosítva legyen a gyakorló játék lehetősége.

Építő, Konstruáló játék

A gyermek konstruáló és építő játékára jellemző a formagazdagság. A gyermek élje át az „én készítettem” alkotás örömeit, ezáltal fejlődik kreativitása, a társas együttműködés, a norma és szabálykövetés. A konstruáló játékhoz kapcsolva legyen jelen a barkácsolás.

Szimbolikus – Szerepjáték (színelő-, szerep-, fantázia játék)

A szimbolikus játék megelőzi a szerepjáték kialakulását. A gyermek saját cselekvését, viselkedését úgy utánozza, hogy mással végezteti el azt, majd a másoknál megfigyelt cselekvést utánozza.

A gyermekek szerepjátékában tapasztalataikat, ismereteiket, elképzeléseiket és az ezekhez fűződő érzelmeiket tükrözik. Szerepjátékban a gyerekek a valóságos közösségi életüket élik, benne és általa alakul maga a gyerekközösség.

Az óvónő mint a gyermek számára, játékában megjeleníti az érzelmileg hozzá közel álló felnőttek kapcsolatait, gesztusait, viselkedését, kommunikációját. Ezáltal különböző társas kapcsolatokat, együttműködési formákat, alá- és fölérendeltségi viszonyokat, magatartási formákat sajátítanak el. Az óvónő biztosítson lehetőséget, hogy a gyermekek élményeiket, tapasztalataikat a szabad játék során eljátszhassák, feldolgozhatják. A gyermekek játékelgondolásával kreativitásuk fejlődik, a többféle ötletből kialakul a tartalmas játék. A szerepjátékot, dramatizálást, bábozást egészítsék ki az építő, konstruáló játékkal.

Bábozás, dramatikus játék

A gyermek kifejezheti, átélheti, eljátszhatja saját érzéseit, érzelmeit, gondolatait, ezáltal fejlődik személyisége. A bábjáték azért olyan hatásos, mert dramatikus, mozgásra épül a cselekménye a gyermeknek segítheti a belső feszültségek levezetését, a feloldódást, megnyugvást. A dramatikus helyzetek lehetőséget biztosítanak a beszédkedv fokozására, az önálló mese és versmondásra. Az óvónő tegeye lehetővé a bábozást és a dramatikus játék során, hogy a gyermekek szabadon beleéljék magukat az általuk megformált szerepbe, saját szavaikkal és önkifejezésükkel éljék meg újra az átélt élményeket, melyek örömforrást jelentenek számukra.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Szabályjáték

Jellemzője, hogy pontos, meghatározott szabályok szerint zajlik. A szabályok betartása vagy megszegése különböző érzelmeket vált ki a játék résztvevőiből. Ez befolyásolja a gyerekek magatartását, egymáshoz, csoporthoz való viszonyát. Játék közben nagymértékben fejlődik kudarcűrűségük. Az óvónő a szabályjáték tudatos tervezésénél vegye figyelembe a csoport összetételét, fejlettségi szintjét, a játék előzményeit, és segítse, a gyerekeket a szabályok betartásában. Teremtse meg a lehetőségét annak, hogy a gyerekek önmaguk is hoznak, létre szabályokat, melyeket betartanak.

A játék számtalan lehetőséget teremt a kommunikációra, párbeszéd kialakítására.

Tartalmában nem a művelet, a szerep és a játéksituáció a rögzített, hanem a feladata és a szabály. Feltétele a játékfeladat fokozott tudatosítása és kiemelése továbbá a játékszabályok érvényesítése. Így alakul a gyermek feladat és szabálytudata.

A szabályok betartása morális magatartási követelményeket támaszt a gyerekekkel szemben. A feladatok megoldása közben jelentkezik először a gyereknél az önértékelés mozzanata.

Mozgásos játék - Népi játék, gyermektánc

Domináns eleme az aktív mozgás. Ez a játékfajta felöleli a gyermek természetes mozgásának minden formáját és ezek kombinációját. A gyermek általános fizikai fejlődéséhez szükséges mozgásingerek megvalósítását szolgálják.

A gyermekek rendszerint közösen, kölcsönös együttműködéssel vesznek részt a játéokban.

Különbőle eszközökkel vagy társakkal végzett játékok, elsősorban a gyermek mozgásfejlődését, a téri tájékozódást segítik.

A népi játék tartalma, formája rendkívül sokrétű, visszatükrözi az adott nép életmódját, gondolat és érzésvilágát. A népi motívumok megismerése erősíti identitását, a szülőföldhöz való kötődését.

Fő típusai: énekes, táncos játékok, mondókák, dramatizáló játékok, társas- és vetélkedő játékok, mozgásos játékok.

Népi játékok az óvodai élet különböző tevékenység formáiban is jelen vannak.

A mozgásos és népi játékok megvalósítására az udvar és a tornaterem adta lehetőségek kihasználása rendszeresen nagy örömforrás a gyermekek számára.

5.1.2.9. Szülői szemléletformálás, és gyermeki nyomon követés feladatai

A beilleszkedési időszakban a legkedvezőbb a játékkal kapcsolatos szülői szemléletformálás, megkezdése, hiszen a modellnyújtás mellett lehetőség adódik a pedagógiai helyzetek rövid indoklására a játék elsődlegességének tudatosítására is, annak érdekében, hogy elfogadottá váljon a játék fontosságára építő óvodai nevelésünk.

Abból, tényből, hogy óvodás korban a játék a személyiségfejlesztés leghatékonyabb eszköze következik, hogy a gyermeki fejlődést is célszerű egy jól felépített a játékban való megfigyelés alapján értékelni.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelésben részesülő gyermekek játékának minden fajtája hozzá járul a nyelvi nevelési célok és feladatok eredményes megvalósításához. (Német fejezet)

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a pedagógiai munka mellett, speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek segítségével érhetjük el a megfelelő fejlettségi szintet. Óvodánkban az ez irányú fejlesztést a megfelelő szakemberek bevonásával végezzük.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a pedagógiai munka mellett speciális szakemberekkel végzett fejlesztőmunkával érhetjük el. (SNI fejezet)

5.1.2.10. Várható eredmény óvodáskor végére

Szükségletének és életkorának megfelelő játékot választ

Bekapcsolódik közös játékokba

Kezdeményezően, önállóan nyilvánul meg

Pozitív érzelmeket közvetít társai iránt

Aktívan részt vesz az ügyességi játékokban

Képes a játékszabályok megtanulására

Követi és betartja a megismert szabályokat

Elviseli a veszített helyzetet

Az adott tevékenységhez anyagot, eszközt helyesen választ

Játékához képes alakítani környezetét

Egyszerű modelleket, maketteket hoz létre

Képes saját élményeinek eljátszására

Kedvelt meséket eszközök használatával, önállóan báboz, dramatizál

Elfogadja társai ötleteit, javaslatait

Képes megosztani szerepeken, vállalja az alá, fölérendeltségi viszonyt, a negatív szerepeket is elvállalja

A csoport által kialakított társas viselkedési szabályokhoz alkalmazkodik, betartja azokat

Megismer alapvető motívumokat, ami a magyar és más népi jelleget tükröz.

5.2. VERSELÉS, MESÉLÉS

Az érzelmi biztonság átélésének és az anyanyelvi nevelésének egyaránt fontos eszközei, többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek. Ezek ritmusukkal a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket adnak.

A magyar gyermekköltészet a népi dajkai hagyományok gazdag tárháza jó alapot és sok alkalmat biztosítanak a mindennapos mondókázásra, verselésre.

A mese a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. Az erkölcsi tulajdonságok fejlesztésén túl segíti a szokás és normarendszer megalapozását. A mese képi és konkrét formában feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges megfelelő viselkedésformákat.

A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának, és világképének kialakítására.

Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átélkesítő szemléletmódja és az ehhez társuló a szigorú ok-okozati

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

kapcsolatokat feloldó mágikus világképe csodákkal, és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A gyermekeket a versek ritmusa, zeneisége ragadja meg, majd később a vers hangulati színezete is hatást gyakorol rájuk.

A gyermek saját vers és mesealkotása, annak mozgással vagy ábrázolással kombinálása az önkifejezés egyik módja.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van. Más kultúrából érkező gyermek esetén a multikulturális nevelés elvei előtérbe helyeződnek az eredményesség érdekében, ismerkedünk más népi kultúra irodalmával.

A csodák világa közel áll a gyerek felfogásmódjához, óvodáskor végére tudatosul benne, hogy ez nem valóság.

A tevékenységformákban az anyanyelv gazdagságának megismertetése a beszédészlelés/megértés/reprodukció fejlesztése (helyes légzés, tiszta kiejtés, artikuláció, beszédtempó, ritmus, hangsúly, hanglejtés, szókincs, mondatalkotás, helyes nyelvtani struktúra, verbális és nem verbális jelzések, interakciók) valósul meg.

5.2.1. Célunk:

5.2.1.1. A gyermeki önkifejezés fejlődésének segítése, saját vers és mesealkotás megalapozása változatos módszerekkel:

Mesealakok, szituációk megjelenítése dramatizálással, bábozással

Ismert mese befejezése

Mozgásos átváltozás, utánzás, mimetizálás

Felnőtt által megkezdett mese befejezése

Mese kiegészítés, átalakítás, fantázia játékok

Gyermekek meséje egy-egy ismert mesehősről

Mese szerkesztése megadott címről

Ismert mese feldolgozása kérdések alapján

Képolvasás, közös, vagy egyéni beszélgetés

Mesemondás különböző eszközökhöz kapcsolódva ismert mese követésével

5.2.1.2. A gyermeki vers és mesealkotás ábrázolással való kombinálása, fejlődésének elősegítése, az önkifejező képesség gazdagítása érdekében.

Mesebefejezés rajzzal

Tematikus ábrázolás ismert meséről

Saját mesekönyv, meseillusztráció készítése kedvenc meséhez

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

5.2.1.3. Kiemelt feladatunk a könyv iránti vonzódás megalapozása, a könyvvel való helyes bánásmód elsajátítása.

Az óvodapedagógusnak számtalan lehetősége adódik arra, hogy a gyermekekkel mesét mondjanak, képeskönyvet nézegessenek, verseljenek.

A mese-vers tartalmát tekintve szorosan kapcsolódjon a környezet jelenségeihez, a természethez, és a társadalomhoz. Mindennap eseményei átfogják azokat a helyi körülményeket, amelyek tükrözik a népi hagyományokat és a hétköznapiakat ünnepipé varázsolják, hagyománnyá, szokássá alakítják.

Az óvodapedagógus a mese, vers kezdeményezett tevékenységi formát kapcsolja változatos eszközökkel (*bábfigurákkal*) és egyéb sokszínű kellékekkel, játéksituációkba ágyazva a gyermekek szükségleteinek kielégítése és fejlesztése érdekében. Eljátsszák a hallottakat, megszemélyesítik, a mese szereplőit mely eredményeként fejlődik a gyermekek kreatív gondolkodására, önkifejező, önmegvalósítási törekvése, erősödik önbizalma.

A gyermekek által használt tárgyi eszközöket, hozzáférhetően és biztonságosan helyezzük el.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelésben részesülő gyermekek számára az irodalom örömforrás, játék a beszéddel. A német népi mondókák, a gyermekversek a népmesék a képeskönyvek történetei nélkülözhetetlen elemei a nemzetiségi nyelv megszerettetésének.

(Német fejezet)

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a pedagógiai munka mellett, speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek segítségével érhetjük el a megfelelő fejlettségi szintet. Óvodánkban az ez irányú fejlesztést a megfelelő szakemberek bevonásával végezzük.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a pedagógiai munka mellett speciális szakemberekkel végzett fejlesztőmunkával érhetjük el.(SNI fejezet)

5.2.1.4. Várható eredmények óvodáskor végére

Szívesen mondjon spontán mondókát, verset, mesét, hozzájuk tartozó játékok szövegeit, és ismerje mozgásait

Tudjon kiegészíteni szóban ismert meserészletet, jegyezze meg a mese legfontosabb elemeit (szereplők, események) legyen képes a képi megjelenítésére

Tudjon könyvben, kép alapján tájékozódni, óvja a könyvet

Vegyen részt dramatikus és mimetikus játékokban, közös műsorkészítésben

Kapcsoljon ismert irodalmi szöveget adott irodalmi alkalomhoz

Szívesen, örömmel hallgasson mesét, legyen igénye a hallott irodalmi művek hallgatására

Figyelmesen tudja végighallgatni óvodapedagógust, társait

Képes legyen korának megfelelő színházi előadás cselekményének követésére

5.3. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

5.3.1. CÉL:

Fontos, hogy a zenei nevelés minél korábban kezdődjön. A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkelti zenei érdeklődését, formálja a zenei ízlést, esztétikai fogékonyságát.

Az élményt nyújtó közös ének, zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését továbbélését segítik.

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza és elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

A gyermeki személyiség kibontakoztatásának egyik fontos eszköze, mely elősegíti az önkifejező, önértékesítő gyermeki törekvések érvényre juttatását. Az attitűdök, gondolkodásbeli és kommunikációs tulajdonságok kiteljesítése zenei élményekkel. Beszéd és zenei hallás fejlesztése.

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában. Az ének-zenei nevelés igényesen válogatott anyagát az énekes magyar népi mondókák, játékok és dalok mellett más népek dalai, valamint a kortárs művészeti alkotások alkotják.

A zenei anyanyelv az óvodáskorú gyermekek legbensőbb megnyilvánulása, az érzelmek hordozója, a képzelet előidézője, a kreativitás megnyilvánulási lehetősége.

Az óvónő feladata a zenei nevelés alapvető feltételeinek megteremtése, a tudatos, tervszerű és folyamatos fejlesztő hatások megszervezése.

A gyermekek számára alkalmas mondókák, dalos játékok, eltáncolt dallamok és zenehallgatásra szánt dalok, átszövik a teljes nevelési folyamatot. Az óvodapedagógus minden körülmények között törekedjen arra, hogy az általa bemutatott ének hangzása tiszta legyen, így követendő mintát nyújt a gyermekek számára.

Ehhez kapcsolódik a természetes mozgás, amely a gyermekek mondókáit, dalait kíséri.

A mondókázás, éneklés, zenélés nem kötődik konkrét időpontokhoz és mozgásformákhoz, a játéktevékenységben akkor jelenik meg amikor a gyermekeket belső motiváció készíti.

A beszédszervek koordinált mozgásának fejlesztése, a hangzók helyes formálásának gyakorlását, beszédtechnika fejlesztését, fogalomalkotást, szókincsbővítést, beszédhibák javulását segíti elő. A felelgetős játékok az egyéni megszólalás bátorítására természetes játékhelyzetekben adnak lehetőséget.

A dalos játékok, mondókák játékanak spontán alakítása a gyermek érzésvilága szerint alakul, a társak érintése, az egymásra figyélés, a közös tapsolás az összetartozás érzését erősítik.

A hallásfigyelem és hallásemlekezet a ritmus, a dallamvisszhanggal, dallambújtatással, különböző mozgások megfigyelésével, utánzásával fejlődik.

A zenei önkifejezés eszközei már óvodás korban nagy hatással vannak a gyermekekre. Különösen az általuk készített, hangszerek nyújtanak igazi zenei sikerélményt. Így célunk, a

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

természet adta anyagok és a gyermeki fantázia felhasználásával minél érdekesebb „hangszerek” készítése, használata. A hagyományos zenei eszközök napi rendszerességgel segítsék elő a fejlesztést. A gyermekek által használt tárgyi eszközöket, hozzáférhetően és biztonságosan helyezzük el.

A zenehallgatás során találkozhatnak a gyermekek a magyar népdalokkal valamint néhány klasszikus és értékes modern zenei alkotás mellett a nemzetiség gyermekdalaival is. A zenehallgatás anyagának kiválasztásánál az óvodapedagógus vegye figyelembe a nemzetiségi és gyermekek hovatartozását.

A felnőtt minta spontán utánzásával éneklés, zenélés, részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelésben részesülő gyermekek zenei nevelésében a körjátékokat, a gyermekjátékokat, mondókákat, zenei hangszereket a német nemzetiség népi kultúrájából meríti az óvodapedagógus. (Német fejezet.)

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek esetében a pedagógiai munka mellett, speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek segítségével érhetjük el a megfelelő fejlettségi szintet. Óvodánkban az ez irányú fejlesztést a megfelelő szakemberek bevonásával végezzük.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a pedagógiai munka mellett speciális szakemberekkel végzett fejlesztőmunkával érhetjük el. (SNI fejezet)

5.3.2. Várható eredmények óvodáskor végére

Tudjon természetes tempóban járni, segítség nélkül tempót tartani

Különböztesse meg és reprodukálja a halk –hangos, magas–mély, gyors- lassú fogalompárokat a dallamban, ritmusban

Énekeljen vissza dallamot

Önállóan, szívesen élvezettel vegyen részt, majd később kezdeményezzen önállóan is énekes játékokat

Fejezze ki cselekvéssel a dalritmust és az egyenletes lüktetést

Tudjon egyszerű táncos mozdulatokat, mozgásokat végezni helyes testtartással

Törekedjen a tiszta éneklésre

Hallgassa figyelmesen a bemutatott zenét, kortárszenét, dalt

Énekeljen alkalmi dalokat ünnepélyekhez kapcsolódóan

Magyar népi, és más nemzetiségi dallamokat, hangszereket, táncos motívumokat ismerjen

Ismerje fel dallammotívum alapján a hallott dalt, néhány természetbeli hangot, hangszereket

Ismerjen néhány térforma alakítási lehetőséget, kör, csigavonal, hullámvonal stb.

Találjon ki dallamhoz mozgást, játékot, tudjon ritmus, mozgást, dallamot rögtönözni.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

5.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA

A rajzolás – festés – kézimunka, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka az ábrázolás különböző fajtái, a műalkotásokkal való ismerkedés, fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének.

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

5.4.1. Célja

A gyermekek szabad önkifejezésének biztosítása, élmény és fantáziavilág gazdagítása, tér – forma - színeképzetének fejlesztése, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása, gondolkodási műveletek fejlesztése a tevékenységek illetve az ehhez kapcsolódó beszélgetések során.

Az ábrázoló tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva fejleszti a gyermekek képi, plasztikai kifejezőképességét komponáló, rendező, térbeli tájékozódó képességét, élmény, és fantáziavilág gazdagodását, képi formában történő kifejezését, tér - forma és színeképzetének gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük, fogékonyságuk alakítását.

A tevékenység irányításában érvényesülnie kell, az egyéni bánásmódnak, a differenciálásnak, a fokozatosságnak, a komplexitásnak, a szabadon választhatóságnak, ahol teret adunk a gyermeki önkifejező, és önérvényesítő törekvéseknek. A megvalósításában az óvodapedagógusnak a tervezésnél, szervezésnél törekedni kell arra, hogy (különböző technikai megoldásokkal), az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán biztosítson teret, és változatos eszközöket. Maga a tevékenység - s ennek öröme - a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Az óvodapedagógus feladata, megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival, figyelembe véve a más népi kultúrából érkező gyermekekhez közel álló egyedi technikai megoldásokat, motívumokat, sajátos eszközöket.

Gyakorlás közben fejlődik a gyermekek finom motorikus mozgása, a megfigyelő, problémamegoldó képessége, rész-egész viszonyának megértése, a térbeli tájékozódás, a háromdimenziós látásmód alakulása. A vizuális tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozásokkal a spontán beszéd formáinak fejlesztése is megvalósul.

(megszólítás, szándék nyilvánítás, kérdés, tudakozódás, különböző mondatfajták használata, aktív és passzív szókinccs bővítése, véleménynyilvánítás, döntés, az ábrázoltak szóbeli elmondása, formák, színek magyarázata, barkácsoláshoz szükséges eszközök, anyagok megnevezése, kiállítás látogatáshoz kapcsolódó élmények megfogalmazása)

5.4.2. A kézimunka jellegű tevékenységek

Anyagozás, gyurmázás, tépés, vágás, ragasztás, varrás, nemezelés, fonás, szövés, hímzés, térplasztika, építés.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

A színes formák vágása, tépése is eszközei a kézügyesség, a forma és szín ismeret fejlesztésének, a különféle formák, alakzatok és színek közötti tájékozódás.

Az egyszerű népművészeti motívumok, technikák alkalmazásával a sajátos szín és formavilágot ismertetik meg a gyermekekkel. A hagyományápolás, a szülőföldhöz való kötődés az ábrázolás eszközeivel elmélyítésre kerül.

A változatos tárgyakból, eszközökből a gyerekek különféle építményt hoz létre, melyben a tárgyak és részeik közötti összefüggéseket, külön-külön használhatókból egy új keletkezésének a lehetőségét és mindezek megértését valósítják meg.

Ehhez szükségesek, az élmények, a fantázia fejlesztése, a hely biztosítása, az idő, a mindennapi tevékenység során a jó minőségű eszközök, valamint azok célszerű, biztonságos, takarékos, kreatív használata. Az egyes tevékenységekhez kapcsolódó munkafogások, megoldások, az eszközök bemutatása, használatuk megnevezése, a gyakorlásra kiemelt feladat. A gyermekek által használt tárgyi eszközöket, hozzáférhetően és biztonságosan helyezzük el.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelésben részesülő gyermekek ábrázoló tevékenysége a német nyelv elsajátításának fontos eszköze, mivel a kommunikáció egyik formája.(Német fejezet)

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a pedagógiai munka mellett, speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek segítségével érhetjük el a megfelelő fejlettségi szintet. Óvodánkban az ez irányú fejlesztést a megfelelő szakemberek bevonásával végezzük.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a pedagógiai munka mellett speciális szakemberekkel végzett fejlesztőmunkával érhetjük el.(SNI fejezet)

5.4.3. Várható eredmény óvodáskor végére

Alkosson képet élmény, emlékezet alapján (tér, forma, arány összhangja)

Tudja alkalmazni mintakövetéssel a technikai eljárásokat

Használja a képi kifejezés eszközeit

Hangsúlyozza alkotásaiban a jellemző jegyeket, formákat

Emberábrázolásában jelenjen meg a részforma, esetleg egyszerű mozgások

Nevezze meg a színeket, azok sötét és világos árnyalatait

Megfigyelés után tudjon formát mintázni

Készítsen önállóan vagy társaival közösen modellt, makettet

Díszítsen tárgyakat saját elképzelései alapján

Ismerje a magyarság, és más népek színeit, alap népi motívumait,

Vegyen részt a tér rendezésében, ötletesen építsen figyelembe véve az alapvető téri viszonyokat

Legyen véleménye saját és társai műveiről, alkotásairól

Önállóan javítsa a megbeszélte módon hibáit,

Rendelkezzék koordinált szem és kézmozgással.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

5.5. MOZGÁS

Az óvodáskorú gyermekek lételeme a mozgás.

5.5.1. A testnevelés, a mozgásos játékok célja:

A rendszeres, egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszicho motoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Az óvodás kor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finom motoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A mozgásos játékok tevékenységek feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését.

Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait. A spontán a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására a szabad levegő kihasználására.

5.5.2. Feladat:

A testnevelést, spontán - a játékban azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeket az egészségfejlesztő testmozgást, játékos mozgást, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeket a teremben és a szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján - az egyéni szükségletek és képességeket figyelembe véve - minden gyermek számára biztosítani kell.

Szokások, szabályok kialakítása a mozgásos feladatok végzéséhez (udvar, csoportszoba, tornaterem) a balesetveszély kiküszöbölése érdekében.

A heti rend és a napirend alakítása alapján, biztosítjuk a mozgáshoz szükséges megfelelő helyet, időt, eszközt. Szem előtt kell tartani, hogy az időjárás függvényében a foglalkozások, mozgásformák nagy része a szabadban szerveződjön, és kiemelt hangsúlyt kapjon a mozgásos játék valamint a mobil mozgásfejlesztő eszközök rendszeres használata. (teremben, udvaron, tornateremben) A gyermekek által használt tárgyi eszközöket, hozzáférhetően és biztonságosan helyezük el.

A tartó és mozgatórendszer esetleges eltérés esetén kérjük szakember segítségét, a szülőkkel együttműködve.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

5.5.3. A szervezett mozgás megvalósítása kétféleképpen történik óvodánkban

A heti kétszeri kötött testnevelés foglalkozás
Mindennapi frissítő - fejlesztő mozgás

A testnevelés foglalkozás feladata

A gyermeki szervezet sokoldalú arányos fejlesztése, a kondicionális képességek közül különösen az erő és állóképesség fejlesztése, és a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakítása, a nagy mozgásigény sok játékkal és egyéb természetes mozgással történő kielégítése.

A mindennapi frissítő mozgás feladata

A szervezet felfrissítése, megmozgatása. Anyaga lehet a már megismert mozgásformák, gyakorlatok, a mozgáskoordinációt fejlesztő játékok, kettő kombinációja. A frissítő mozgás megvalósításában kiemelt szerepet kapnak a kézi szerek is.

Test edzése

A gyermekek mozgásigényének kielégítése és a fejlesztése érdekében napi tevékenységeik során minél több időt töltsenek a szabadban.

Fontos a napfürdő, a légfürdő, a víz edzőhatása, mely segíti a gyermeki szervezet alkalmazkodását, fejleszti ellenálló képességét. Minden évszakban sokat tartózkodjanak a szabad levegőn.

A víz edzőhatásának biztosítása a nyári és a téli uszodai fürdőzések megszervezésével is történhet.

Prevenció, tartásjavítás

A testnevelésnek nagyon fontos része a megelőzés és a kezdődő mozgásszervi elváltozások korrekciója. Ismerni kell az ellenjavallt gyakorlatokat, és tudatosan foglalkozunk a tartásjavítással, ahhoz, hogy eredményesek legyünk.

Mivel a kezdődő mozgásszervi elváltozások arányának növekedése tapasztalható, nyilvánvaló, hogy a prevencióban és a korrekcióban felelőssége van minden testneveléssel foglalkozó pedagógusnak.

A megelőzés lényege a kezdődő mozgásszervi elváltozások kialakulásának megakadályozása, helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakítása, az elváltozások minél korábbi kiszűrése, valamint azok időben megkezdett korrekciója.

A kezdődő mozgásszervi elváltozások közül a talpboltozat süllyedés mellett a helytelen testtartások különböző típusai, például a hanyagtartás szerepel nagy arányban.

A preventív szemléletű testnevelés, valamint ezen elváltozások korai kiszűrése után a megfelelő korrekciós gyakorlatokat alkalmazó testnevelés az egyedüli lehetséges módszer arra, hogy ezek az elváltozások ne rögzüljenek, és ne alakuljanak át a csontrendszeret is érintő deformitássá.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

A prevenció kulcsfontosságú elemei

- a helyes testtartás megtanítása
- hátizmok erősítése
- hasizom erősítés
- mobilizálás (gerincoszlop átmozgatása)
- mellkas fejlesztő,- mellkas tágító gyakorlatok alkalmazása
- légzésfejlesztés és keringés fokozása

A tartásjavítást játékosan és változatosan, a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva és egyéni fejlődési ütemének megfelelően valósítjuk meg. A gyakorlatok összeállításánál lényeg, hogy az egyszerű gyakorlatokat helyesen végezzék a gyerekek. A hibajavítás jelentősége ezért megnő.

A testnevelés terén végzett munkánk eredményességét rendszeresen mérjük az egészségnevelő munkaközösség által kidolgozott kondicionális és koordinációs képességeket mérő teszt alapján. (gyakorlatsor) A mérésben a középső-és nagycsoportosok vesznek részt.

Korrekción testnevelés foglalkozás

Mindennapi fejlesztőmunkánkban a testnevelés területén szükség van szemléletváltásra, a gyógytestnevelés mozgásanyagára, melyeket nemcsak a gyógytestnevelés foglalkozások keretein belül, hanem a mindennapi és a testnevelés foglalkozás gyakorlataiba is alkalmazunk. Fontos, hogy minden óvónő tisztában legyen azzal, hogy milyen gyakorlatokkal tudja megéreztetni a helyes testtartást, hogy melyek az ellenjavallt gyakorlatok, hogy melyek azok a gyakorlatok, amelyeket nem használunk már a testnevelés során. Természetesen nagyon sok múlik az óvodában dolgozó gyógy-testnevelőn és azon, hogy milyen segítséget ad a kollégáknak. Feladata a korai felismerés, speciális megelőzés, a kezdődő mozgásszervi elváltozások tüneteinek észlelése, valamint mozgásfejlődésben elmaradt gyermekekkel való foglalkozás.(orvos és szülő közreműködésével)

Kiegészítő mozgástevékenység

A családdal való együttnevelés során figyelembe véve a gyermek testi fejlődését, különböző mozgástevékenység igénye merül fel, a gyermekek fejlesztése érdekében, amit a pedagógus szakmai irányításával, közreműködésével végzünk.

A kiegészítő mozgás megvalósításánál törekedni kell arra, hogy a gyermek mindvégig játékként élje meg a tevékenységet. A rendszeres mozgásra szoktatás nagyon körültekintő, kitartó, türelmes, következetes munkát kíván az óvodapedagógustól, szakedzőtől.

A Fenntartó által a nagycsoportos óvodások számára biztosított mozgástevékenységek- úszás, korcsolya – a nevelési időbe beépítve valósulnak meg, melyben az óvodapedagógus kísérő szerepet tölt be. A gyermekekkel való foglalkozást a szakedzők végzik.

A szülők általi igények figyelembe vételével kiegészítő mozgásformák vannak jelen óvodánkban nevelési időn kívül, melyek mozgásanyaga a pedagógiai programban megfogalmazott egészségnevelés, mozgásfejlesztés értékeit erősítik.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

A kiegészítő mozgással a gyermekek más irányú, önálló tapasztalatszerző lehetőséget kapnak. A tevékenység gyakorlása során jártasak lesznek az adott mozgásforma terén. Idegen környezetben is meg tanulnak mozogni, tájékozódni megfelelően viselkedni, kapcsolatot teremteni, kommunikálni.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelésben részesülő gyermekeknek rendszeresen szervezett testmozgás hozzájárul ahhoz, hogy a nyelvelsajátítási folyamat természetesen, változatosan, érdekesebb és sokoldalúbb legyen. A testnevelés foglalkozást és a mindennapos testnevelés foglalkozást a német nemzetiség nyelvén szervezi az óvodapedagógus. (Német fejezet)

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a pedagógiai munka mellett, speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek segítségével érhetjük el a megfelelő fejlettségi szintet. Óvodánkban az ez irányú fejlesztést a megfelelő szakemberek bevonásával végezzük.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a pedagógiai munka mellett speciális szakemberekkel végzett fejlesztőmunkával érhetjük el.(SNI fejezet)

5.5.4. Várható eredmények óvodáskor végére

Legyen fejlett téri észlelése, téri tájékozottsága, térbeli mozgásfejlettsége

A mozgásfejlődés útját figyelembe véve sajátítsa el a természetes mozgások elemeit

Fizikai állóképessége életkorának megfelelő legyen, legyen kialakult testsémája

Ismerje a vezényszavakat, tudjon a hallottak alapján cselekedni

Tartsa be és kövesse az adott szabályokat

Mozgás közben tudjon irányt változtatni, jobbra, balra, hátra fordulatot tenni az irányok megnevezésével

Legyen képes sor és köralakításra

Egyensúlyozzon egy lábon valamint különböző szereken, emelt magasságban, két lábon

Tudjon egy és páros lábon szökdelni

Ugorjon át kisebb akadályokat

Tudjon labdát dobni, megfogni, gurítani, pattogatni, vele célozni

Mozgásban legyen kitartó, figyelmét koncentrálja

Együttműködése felnőtellel, gyermekkel legyen korának megfelelő

Alakuljon ki benne az egészséges versenyszellem

Környezetében biztonságosan közlekedjen

Legyen mozgása összerendezett, finommozgása harmonikus

Legyen képes mozgását, testi szükséglete kielégítését szándékosan irányítani

5.6. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

5.6.1. Cél:

A környezettel való ismerkedés, a környezetet szerető ember személyiségformálása, az óvodai nevelés egészében érvényesülő folyamat.

A gyermek aktivitása és érdeklődése során szerez tapasztalatot a szűkebb és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezet formai mennyiségi és téri viszonyairól. A valóság

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

felfedezése során pozitív érzelmi viszonya lakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

Érzékennyé válik a környezetében végbemenő változások iránt, így e kölcsönhatásban jobban érvényesül a tudatos fejlesztés. A környezeti ismeretszerzés óvodáskorban a valóság felfedezése során képzelhető csak el. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz tájékozódáshoz szükségesek.

Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is. Biztosítani kell számukra az alkalmat, az időt, a helyet, az eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. A gyermekek által használt tárgyi eszközöket, hozzáférhetően és biztonságosan helyezzük el.

Lehetőség szerint a tárgyakat és jelenségeket a természetes megjelenési formájukban, a természetes környezetben kell bemutatni.

A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek birtokába jut, és azokat tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alakú, nagyságbeli, téri viszonyokat, alakul ítélőképessége, fejlődik tér, sík és mennyiségsszemlélete. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a kortárskapcsolatokban és a környezet alakításában továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartás formálás alapozására, alakítására. A megtapasztaláson alapuló ismeretszerzés, és az információszerzés sokoldalú biztosításával a gyermek aktív, passzív szókincsének mennyiségi és minőségi gyarapítása valósul meg. Ezzel párhuzamosan a fogalmak körének és tartalmának bővítésére, új fogalomrendszer kialakítására, a beszéd, a mondatalkotás aktivizálására a kontextusos beszéd gyakorlására adódik lehetőség.

5.6.2. Területei

Szűkebb természeti - emberi- tárgyi környezet (Környezetünk tevékeny megismerése, védelme projekt)

Hagyományok, ünnepek (magyar hagyományápolás)

Matematikai tartalmú tapasztalatok (formai téri viszonyok)

5.6.2.1. Környezetünk tevékeny megismerése, védelme projekt

A környezet megismerése, a valóság felfedezése az óvodai élet minden percében jelen van.

Az óvodánkban sokszínű tevékenységek biztosítása közben feladatunk, a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelő pozitív szokásrendszerek kialakítása a természeti és társadalmi környezet szeretete, a környezettudatos magatartás, valamint pozitív attitűdök ébresztése az élővilág, az igényes környezet kialakítása és megőrzése iránt.

Ezáltal sokoldalú, több érzékszervre ható tapasztalatszerzésre, felfedezésre, kísérletezgetésre, élményszerű átélésre adunk lehetőséget a gyermekeknek. Az óvodapedagógusoknak a tervezettek témák mellett, figyelembe kell venni a gyermek érdeklődéséből adódó lehetőségeket is, biztosítani kell a tapasztalás helyét, idejét, eszköztárát.

Projektünk lehetőséget ad arra, hogy a gyerekeket megismertessük a magyar kultúránk

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

értékeivel, néphagyományaink kincseivel. A multikulturális nevelésen alapuló integrációs lehetőségek kapcsán a más kultúrából érkező gyermekek néphagyományaiába is betekintünk, és értékeit felhasználjuk a gyermekek nevelésében. Az ehhez kapcsolódó tevékenységekben olyan zenei, tánc, és irodalmi anyaggal, valamint kézműves foglalkozásokkal, népszokásokkal ismertetjük meg őket, amelyek a városi gyerekek számára már nincsenek jelen, és igazi élményt nyújtanak számukra.

Természeti változások megfigyelése

Külső természeti környezet

Itt elsősorban az élet tiszteletét, szeretetét kell átadnunk a gyermekeknek. A minden élőlény iránti szeretet, tisztelet, törődés kialakítása az elsődleges cél.

Belső természeti környezet

Ez az egészséges életmódkultúra tárgykörét foglalja magába. Az egészséges életmód szokásait kell kialakítani.

Belső épített környezet

Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek *lelki*, azaz mentálhigiénés egészségére is. Cél a pozitív attitűdökkel rendelkező, kiegyensúlyozott gyermek nevelése.

Külső épített környezet

Külső épített környezetben az ember alkotta dolgokat értjük. Az óvoda közvetlen környezetét nem tudjuk megváltoztatni, de az óvodát, az óvoda helyiségeit, udvarát tudatosan alakíthatjuk, szépíthetjük, biztonságossá tehetjük. Igyekszünk maradandó értékeket közvetíteni, hogy a gyermekek maguk is igényessé váljanak saját környezetük iránt.

Minél több lehetőséget teremtünk arra, hogy természetes környezetben tudják nyomon követni a gyermekek a természet változásait. Ezért igyekszünk minél több kirándulást, sétát szervezni gyermekeink számára.

Nagyon fontos a természet, a növények, az állatok védelme, gondozása. Ezért az óvodában „Zöld kuckót”, a csoportsobákban természetsarkot alakítottunk ki, amely lehetőséget ad arra, hogy testközelből ismerjék meg a gyerekek az élővilágot. A természetsarok lehetőséget ad a kísérletezésre, megfigyelések végzésére.

Az udvaron kiskertek kialakításával segítjük elő a gyermekek tapasztalását, a növényvilág megismertetését. A tanösvényen tett séta elmélyíti a gyermekekben a növényismeretet és a környezetben való viselkedésmódot. A kerti tó szintén a tapasztalás színhelyévé válik.

Megfigyeljük a különböző hőhatásokat (hideg – meleg), fényhatásokat (világosság – sötétség) és ezek következményeit az élővilágra.

Megvizsgáljuk az emberek életmódbeli alkalmazkodását (építkezési szokások, fűtés, villany, világítás, öltözködés, étkezési kultúra) az őt körülvevő természethez.

Mindezekben elsődleges szempont a gyermekek cselekvő részvétele életkornak, fejlettségének megfelelően.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Természet védelme

Az óvodai környezet megismerésére nevelés fontos feladata, hogy tudatosítsa a gyermekekben: saját életük védelme, gondozása egészségesebbé teszi fejlődésüket. Életkoruknak megfelelően fel kell hívnunk figyelmüket az emberi tevékenység káros hatásaira, s arra, hogy ez ellen mindannyian tehetünk valamit. Ezért az a dolgunk, hogy már a kicsi gyermekeket neveljük úgy, hogy eszükkel értsék, szívükkel érezzék ennek fontosságát. Nagy figyelmet fordítunk az úgynevezett „zöld napok” tartalmi beépítésére a nevelőmunkába. Ezzel igyekszünk felhívni a gyermekek figyelmét az élő és élettelen környezeti tényezők szerepére. A zöld napok tartalmi feldolgozása, és az ismeretek elsajátítása fogékonyabbá teszik a gyermekeket az értékek védelme, szeretete iránt.

A Víz Világnapja – március - Elsődleges tudatosítani a gyermekekben a természet védelmének, a víz tisztaságának fontosságát. Fontos felhívni figyelmüket a pazarló életmódra, s ezek hatására a vízkészletre.

A folyóvíz megfigyelése (tisztá, zavaros, áttetsző)

Kísérletek: üvegedénybe összehasonlítás a szennyezett vízkáros hatása az élőlényekre.

Föld Napja – április (tavaszi óvodaszépítő nap) Az óvoda kertjében lévő fák, bokrok gondozása, száraz faágak levágása, fatörzsek tisztítása, fönnyírás, locsolás, gyomtalanítás.

Zöldnövények, virágok ültetése folyamatos feladat. Ezáltal is gondoskodunk a levegő tisztaságának védelméről.

Hagyományá vált, hogy a szülőkkel közösen udvarszépítési napot szervezünk.

Kirándulások, séták alkalmával gyógynövényeket – őszi terményeket gyűjtünk, amelyek hasznosítása az érzelmi, tudati nevelést gazdagítja.

Növényhatározó zsebkönyvek alkalmazása a nevelésben.

Takarítás napja – szeptember (őszi óvodaszépítő nap) Ilyenkor rendbe tesszük az óvoda udvarát, közvetlen környezetünket. Azonban igyekszünk nem csak ezen a napon vigyázni a tisztaságra. Kirándulások, séták során a szemetet tasakokba gyűjtjük, a hulladékot az úton elhelyezett tárolókba tesszük.

Kerületünkben megindult a szelektív hulladékgyűjtés és több helyen gyűjtőládákat helyeztek el. Lehetőségeinkhez mérten mi is részt kívánunk venni a szelektív gyűjtésben

Levegő védelem – Autómentes Nap (szeptember) Az egészséges életmódkultúra megalapozásában a levegőnek, a növények védelmének is kiemelt jelentősége van. Fontos a gyermekekkel meglátatnunk, hogy a levegő lételeme életünknek, a növények védelme azért fontos, hogy a levegő tisztaságát elősegítsük.

Megfigyeljük a káros füstöt, amit a járművek, kémények kibocsájtanak, és tudatosítjuk a gyermekekben a levegő tisztaságának fontosságát az egészségünk védelmében.

Állatok napja – október - A gyermekek fejlesztésében fontos mozzanat az állatokkal való kapcsolat. A gyermeki világhoz közel áll az állatok szeretete, gondozása.

Ebből kiindulva az óvodapedagógus feladata az, hogy a gyermekekkel közösen tevékenykedve minél több lehetőséget biztosítson az élőlényekkel kapcsolatos élmények szerzésére.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Kertünkben előforduló ízeltlábúak – pók, méh, katica, hangya, verőköltő bodobács – megfigyelése, védelme, a természetben elfoglalt helyük és szerepük megismerése szintén fontos része a környezeti nevelésnek.

Állatvilággal kapcsolatos ismeretterjesztő könyvek, újságok beszerzése mellett fontos a felfedezéshez, kísérletezéshez szükséges eszközök beszerzése.

A „Zöld jeles napok” szimbolikusan jelennek meg a gyermekek felé. Az óvodapedagógus a gyermekek fejlettségének megfelelően a korcsoportot figyelembe véve szervezi, és valósítja meg a jeles napok tartalmát.

Tavaszi	Ősz
Föld napja Víz Világnapja	Takarítás napja Autómentes nap Állatok napja

A gyermek a tapasztalás során beszél, kérdez, önálló véleményalkotással fejezi ki az általa megismert jelenségeket. A spontán és irányított beszélgetés a verbális fejlesztés a környezet megismerésén alapul, az információ szerzés sokoldalú biztosításával a gyermek aktív és passzív szókincsének mennyiségi és minőségi gyarapítása valósul meg. A fogalmak körének bővülése az új fogalomrendszer kialakítása a beszéd, a mondatalkotás aktivizálása, a kontextusos beszéd gyakorlása meghozza a várt fejlesztési eredményt.

5.6.2.2. Hagyományok, ünnepek

A hagyományok az óvodai élet szokásai érzelmileg átélt tevékenységekre biztosítanak lehetőségeket. A közös készülődések, tervezetések örömteli várakozást jelentenek a gyermekek számára. Az óvónő és a gyermekek több napon át készülnek az ünnepre, az ajándékkészítés fontosságának kialakítása a meglepetés átélése nagyon fontos a gyermekek életében. Az óvónő felelőssége abban rejlik, hogy megfelelően tudja e előkészíteni az ünnepet, és különbséget tud e tenni a megemlékezés tartalmi megvalósításában. Ne csináljon a gyermeknek fölösleges megerőltető felkészítést, és az életkorának nem megfelelő hosszas szerepeltetést.

A jól szervezett ünnep s megemlékezés egymásra épülő tevékenységekkel, egymással szoros hangulati egységet alkotva adják meg a szokásokkal való érzelmi azonosulást, a meghitt légkört.

- Óvodai csoportos ünnepeink, hagyományaink a következő témakörökre épülnek
- Gyermekek ünnepei: születésnap
- Természettel szorosan összefüggő, néphagyományok ünnepei: táblázat alapján
- Társadalmi ünnepek: nemzeti ünnep, gyermeknap

Tavaszi	Nyár	Ősz	Tél
Farsang Március 15. Nemzeti ünnep Húsvét Anyák napja	Évzáróünnepély Juniális	Teréz nap Márton nap (német csoportok)	Advent Miklós- Mikulás Karácsony

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Óvodai szintű rendezvények:

Játszóházak (jeles naphoz kötődően) Teréz nap, Nemzeti délután, Juniális
Óvodaszépítő akció (évi 2 alkalommal)

Az átélt események a közös élmény erejével hatva erősítik a közösséghez tartozás érzését, mely nemcsak érzelmi kötődés, hanem egy komplex személyiségfejlődés segítői.

Magyar hagyományápolás

A szülőföldhöz való kötődés elősegítése érdekében a magyarságtudat erősítésére van szükség. A gyermekeket életkori sajátosságainak figyelembe vételével és egyéni fejlettségéhez alkalmazkodva megismertetjük a magyarság színeivel, szimbólumaival. (zászló, címer, stb.) A tevékenységi tartalmakat áthatja a magyar népi hagyományápolás, közel hozzuk a gyermekekhez a népi motívumokat, a népzene, néptáncot. Az őket körülvevő környezetben megjelenítjük a hagyományápolás tárgyi eszközeit, melyek kiegészülnek a népi kézműves tevékenységekkel, eszközökkel.

5.6.2.3. Matematikai tartalmú tapasztalatok (formai téri viszonyok)

A környezet formáival és mennyiségi viszonyaival lehetőséget teremt a matematikai tartalmú ismeretek felfedezésére is. A spontán helyzeteket matematikai tapasztalatszerzésre használjuk fel, a tevékenységekben gazdagítjuk az alkalmazás lehetőségét. A gyermekek által használt tárgyi eszközöket, hozzáférhetően és biztonságosan helyezzük el.

A problémahelyzetek megteremtésével gondolkodásra, ötletes megoldások keresésére készítjük a gyermekeket.

A matematika lehetőségek fellelhetőek az óvodai élet valamennyi területén.

Megtalálható

- a játékban, (építő, dramatikus, mozgásos, szellemi)
- a mese-versben (szereplők száma, tulajdonságaik, stb.)
- a rajzolás, - mintázás, - kézimunka jellegű tevékenységekben (eszközök mennyisége, irányok, méretek, formák, színek, arányok, térbeli viszonyok stb.)
- a zenei nevelésben (mondóka, játék, mozgás)
- a környezeti nevelésben.

A fejlesztési lehetőségek meghatározásánál a gyermekek fejlettsége az irányadó.

Az óvodapedagógus közvetve irányítja, vagy részvevőként segíti a probléma megoldását.

A tervezés az egyénre összpontosít, és azok között is differenciál. Az adott téma játékos foglalkozása addig tart, ameddig azt a gyerekek érdeklődése, fejlettsége lehetővé teszi.

A gyermekek önkéntes tudásvágya, érzelmi kötődése bizonyos tárgyakhoz, személyekhez, egyaránt segíti a környezetből szerzett tapasztalatok feldolgozását, így értelmi fejlődésének alakulását segíti elő

A német nemzetiségi nyelvi neveléssel talán a legszorosabb kapcsolatban a környezeti nevelés áll. A német nemzetiségi kétnyelvű nevelésben részesülő gyermekek miközben alapvető

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

tapasztalatot szereznek, felkutatják, felfedezik környezetüket, találkoznak német nemzetiséghez kötődő tárgyi eszközökkel, és megismerik a nemzetiségi nyelvű megfelelőiket.(Német fejezet)

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a pedagógiai munka mellett, speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek segítségével érhetjük el a megfelelő fejlettségi szintet. Óvodánkban az ez irányú fejlesztést a megfelelő szakemberek bevonásával végezzük.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a pedagógiai munka mellett speciális szakemberekkel végzett fejlesztőmunkával érhetjük el.(SNI fejezet)

5.6.2.4.Várható eredmények óvodáskor végére

tudja saját személyi adatait, (lakcím név, életkor, szülei, testvérei neve, foglalkozása)
nevezze meg saját testrészeit, érzékszerveit
tudja az évszakok nevét, jellemzőit, a napok nevét, sorrendjét, napszakokat
ismerjen néhány környezetében élő állatot, növényt, ezek életterét, udvar, óvoda környéke
ismerjen néhány környezetében lévő épületet, és azok funkcióját
nevezze meg a közlekedés eszközeit, néhány alapvető szabályát (közlekedési lámpa színeinek jelentése, gyalogátkelőhely jele)
ismerje a színeket, nevezze meg őket
helyezze főbb csoportjaikba az élőlényeket (ember, állat, növény)
tudjon alapvető növény – és állatgondozási műveleteket
vegyen részt elemi, természetvédelmi tevékenységekben (téli madárvédelem, élőlények óvása, szelektív hulladékgyűjtés)
jól használja a megismert kifejezéseket témához kötődően
ismerje a magyarság színeit, egyszerű népi motívumokat, népi eszközöket
legyen tisztába hovatartozásával, tudja, hogy ő magyar
hasonlítsa össze mennyiségeket (több-kevesebb, ugyanannyi, hosszabb- rövidebb, egyforma hosszú, magasabb- alacsonyabb, szélesebb- keskenyebb)
tudja meg-és leszámlálást a 10-es számkörben
nevezze meg a térbeli állások helyzetének irányait (jobb-bal, előtt-mögött, alatt- fölött, mellett-között)
válogasson alakzatokat, tárgyakat, élőlényeket szempontok alapján
másoljon alakzatokat síkban és térben
válogassa a síkbeli alakzatokat tulajdonságuk szerint (kör, négyzet háromszög)
ismerje a térbeli alakzatok közül a kockát, gömböt, téglateetet

5.7. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

5.7.1.Cél:

A személyiségfejlesztés, készségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka jellegű játékos tevékenység. Az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése az elvállalt naposi, vagy egyéb munka, a környezet, a növény és állatgondozás.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

A gyermekek a munkát, éppúgy, mint a játékot, örömmel, szívesen végzik. A munka az óvodás gyermek önként vállalt aktív tevékenysége, melyben az önkifejezése és az önérvényesítése erőteljesen megvalósul.

A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok (mint például a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság) alakításának kiemelt lehetősége.

Célra irányuló tevékenység, a gyermekektől kitartást, önállóságot, felelősséget és céltudatosságot kíván. A tevékenységeknél elősegítjük, hogy a gyermek társadalmi esélyegyenlősége érvényesüljön. (fiúk, lányok egyaránt végezhetik) Meg kell teremteni a nyugodt, kiegyensúlyozott munkához szükséges együttműködő légkört.

5.7.2. Feladataink

gyermekméretű eszközök biztosítása a gyermekek számára
állandó hely biztosítása, ahol a gyermekek biztonságos körülmények között önállóan végezhetik tevékenységeiket
a munkában vállalt önkéntesség és a közösség érdekében végzett tevékenység örömeinek érzékeltetése
a munkafázisok sorrendiségének megismertetése, begyakoroltatása, az önálló feladatvégzés, a munka öröme
megfelelő szokásrend kialakítása, a munkafolyamatok elvégzéséhez szükséges feltételek megteremtése, a folyamatok játékos alkalmazása
a munka során a meglévő tapasztalatok erősítése, azok újjal való bővítése
a gyermek célirányos fegyelmének, figyelmének, kötelezettségvállalásának alakítása
egymást segítő kapcsolatok erősítése, erkölcsi tulajdonságok fejlesztése, szokás és normarendszer megalapozása
jártasságok alakítása az egyes tevékenységek, valamint az eszközök, szerszámok használatában
saját és mások elismerésére nevelés alakítása,
képességek, készségek, mint kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság alakítása

5.7.3. A feladat megvalósítása érdekében

a munkajellegű tevékenységek tervezésével, feltételeinek megteremtésével adunk lehetőséget az elsajátítási folyamathoz
a fokozatosság elvének érvényesítésével a segítségadáson, közvetett irányításon keresztül fejlesztünk az önállóság felé
mintaadással juttatjuk el a gyermeket a munkafázisok sorrendiségének megismeréséhez
ismétlődő munkalehetőségekkel erősítjük a folyamatok begyakorlását
alkalomszerű tevékenységekkel lehetőséget teremtünk az új feladatok megismerésére a választható tevékenységek felajánlásával segítjük az önálló döntési folyamatot (valamennyi munka jellegű tevékenységet fiúk és lányok egyaránt ellátják)
olyan tapasztalatokhoz juttatjuk őket, melyek rámutatnak a munkavégzés szükségszerű és célszerű voltára, önmaguk és társaik érdekében

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

felnőtt által nyújtott mintával, irányítással alakítjuk ki a gyermekben, az élőlények iránti gondoskodást, gondozást (természetsarok, zöld-kuckó, növény-és virágoskert)

5.7.4. Feltételrendszer:

az óvónő és a dajka modellszerepe
sokféle lehetőség biztosítása: hasznos tevékenységek
a munkalehetőségeknek megfelelő hely, idő, eszköz biztosítása
testi épség megőrzésének biztosítása, biztonságos környezet kialakítása,
balesetvédelem érdekében a gyermekek által használt tárgyi eszközöket, hozzáférhetően és biztonságosan helyezük el.
megfelelő tájékoztatás a baleset megelőzés érdekében

5.7.5. A leggyakoribb munkafajták:

Az óvodai életet végigkísérő önkiszolgálás, amely a gyermekek belső fegyelmét, kötelezettségvállalását fejleszti.
A játékban megjelenő, önmaguk és társaik valós szükségleteit kielégítő segítség a gyermekek önként és örömmel vállalt aktív tevékenységei.

A csoport hagyományok ápolásához kapcsolódó ünnepi készülődések, a környezet rendszeres ápolása (növények, állatok gondozása), a játékkal kapcsolatos munkák (játékeszközök javítása, önként vállalt barkácsolás), segítség az óvodapedagógusnak és más felnőttek, csoporttársakkal együtt, értük felvállalt alkalmi megbízások teljesítése.

Figyelembe kell venni a gyermekek egyéni sajátosságait, fejlesztésük érdekében biztosítani kell a folyamatosságot, és állandóságot, a munkavégzés pozitív ösztönzése, értékelése, a feladatok differenciálása szükséges. Fejlesztő eszköze a közösségi kapcsolatnak, a kötelelességteljesítés alakításának, a saját és mások elismerésére nevelésnek.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködést, és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

A tevékenységhez kapcsolódó spontán beszédhelyzetekben különböző beszédformák (udvarias megszólítás, cselekvésre szólítás, utánzásra készítés, kérdés, buzdítás, dicséret, verbális kifejezések) gyakorlása valósul meg. A munkavégzéssel kapcsolatos fogalmak, ok-okozati összefüggések, műveletek megnevezése, mondatba foglalása fejleszti a gyermek anyanyelvi nevelését.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelésben részesülő gyermekeknek a munka jellegű tevékenységek az önkiszolgálásban a gyermeki szükségletek kielégítésében, a játék nyújtotta lehetőségekben és a mindennapi élethez tartozó tevékenységek begyakorlásában vannak jelen.(Német fejezet)

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a pedagógiai munka mellett, speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek segítségével érhetjük el a megfelelő fejlettségi szintet. Óvodánkban az ez irányú fejlesztést a megfelelő szakemberek bevonásával végezzük.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a pedagógiai munka mellett speciális szakemberekkel végzett fejlesztőmunkával érhetjük el. (SNI fejezet)

5.7.6. Várható eredmények óvodáskor végére

törekedjen önállóságra, vállalon önként is feladatokat végezzen egyéni és közösségi fejlettségi szintjének megfelelő munkatevékenységeket legyenek rendszeresen visszatérő feladatai, melyeket pontosan teljesít ismerje a szerszámok, munkaeszközök tárolási helyét, azok használatát ismerje az eszközök használatával járó esetleges veszélyeket legyen képes az eszközök, valamint saját maga és társai testi épségének megőrzésére legyen igénye a felfedezett kisebb hibák javítására munkáját igényesen, belső indítással vezérelve végezze gondozza és ápolja környezetében levő élőlényeket, felelősséget érezzen irántuk

5. 8.A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

5.8.1. Célja

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos spontán és szervezett tevékenység, mely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.

Nem szűkül le ismeretszerzésre, hanem az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben természetes és szimulált környezetben (kiránduláson, sétán) az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire, gyermeki személyiséghez igazítja a szükségletek kielégítését, a fejlesztést.

A tanulás feltétele a gyerek cselekvő aktivitása, közvetlen sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Az óvodában biztosítjuk a tanuláshoz szükséges feltételeket, így a tapasztalási és cselekedtetésre épülő, játékos tevékenységeket, mely eredményeként kialakul a gyermekekben a tanulás iránti vágy, a tapasztalás, felfedezés örömmel tölti el, nyitottá, befogadóvá válik.

5.8.2. Az óvodai nevelés feladata

fejlessze ki a gyermekben a tanulás képességét, alapozza meg a tanulást, mint tevékenységet, előzze meg az egyéb rész-képesség zavarok kialakulását

elősegítjük az önálló feladat megoldási képességek kialakulását

a feladattudat és feladattartás erősítésével a gyermeket (az egyéni képességeket figyelembe véve) önmagához képest legmagasabb szintre juttatjuk

a mindennapok tevékenységi rendszerében az értelmi és mentális képességeket fejlesztjük

az ismeretanyag tervezésében figyelembe vesszük a fokozatosság elvét, a gyermekek fejlettségi szintjét és attitűdjét

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

5.8.3. A tanulás lehetséges formái az óvodában

- utánzásos minta és modellkövetéses magartartás és viselkedéstanulás, szokások alakítása
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- játékos cselekvéses tanulás
- gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- gyakorlati problémamegoldás

A tanulás lehetséges formái kibővülnek játékos cselekvéses tanulással, felfedezéssel, és szűkülnek a feladat megoldásos foglalkozások lehetőségei. A tanulási folyamatokat átszövik a kezdeményezések komplex megoldásai, az átjárhatóság kap nagyobb szerepet, mely egyre magasabb szintű együttműködést, gondolkodást igényel, így válik alkalmassá a gyermek a problémamegoldó, önálló gondolkodásra.

Az óvodapedagógus a teljesítmény elismerésére, személyre szabott értékeléssel erősíti a gyermeket.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelésben részesülő gyermekek az óvodába lépéstől folyamatosan hallják a német nemzetiségi nyelvet, így kialakul a hallás utáni tanulás.(Német fejezet)

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a pedagógiai munka mellett, speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek segítségével érhetjük el a megfelelő fejlettségi szintet. Óvodánkban az ez irányú fejlesztést a megfelelő szakemberek bevonásával végezzük.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a pedagógiai munka mellett speciális szakemberekkel végzett fejlesztőmunkával érhetjük el.(SNI fejezet)

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

6. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére 6 -7 (8) éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodából iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges

Testi, lelki, és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához.

A *testileg* egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A *lelkileg* egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.)

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,

megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztás és átvitele,

a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ, különböző mondatstruktúrákat, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek) végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetben élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét, felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.

Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Az óvodáskor végére a gyermekek *szociálisan* is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító néni elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését, feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg, kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

Az ötéves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítése.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelésben részesülő gyermeket képessé kell tenni arra, hogy megváltozott körülmények között továbbra is aktívan vegyen részt a nyelvtanulásban. (Német fejezet)

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint. (SNI fejezet)

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szembe.

7. A PROGRAM DOKUMENTÁCIÓJA

Az óvodai csoportkötelező dokumentációja a csoportnapló, felvételi mulasztási napló, étkezési nyilvántartás, étkezés naponkénti nyilvántartó lapja.

7.1. ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM DOKUMENTUMAI

Éves nevelési és gondozási terv, mely kiegészül a német nemzetiségi nevelés tervezésével német nyelven.

Tartalma:

- Óvodai nevelés feladatai
- Egészséges életmód – egészségfejlesztési program
- Érzelmi nevelés szocializáció
- Anyanyelvi nevelés értelmi fejlesztés
- Az óvodai élet tevékenységi formái

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

- Játék
- Verselés, mesélés
- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- Rajzolás, mintázás, kézimunka
- Mozgás
- Külső világ tevékeny megismerése
- Munka
- Tevékenységekben megvalósuló tanulás

Határidő: szeptember 15.

Az éves nevelési, gondozási terv tervezésének fázisai:

Beszoktatási terv (csak kiscsoportos gyermekekre tervezve) szeptember 1.

Éves nevelési terv: október 15.

Értékelés - Január 31. félévi

Június 15. év végi

Tevékenységi tartalmak tervezése az ajánlott szakirodalmak alapján (éves terv)

Határidő. Szeptember 15. (Projekt terv összeállítása)

Kirándulási éves terv / Határidő: szeptember 30.

Nyári óvodai élet szokás-szabályrendje

Nyári Élményterv / Határidő: május 31. / Értékelés: augusztus 31.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

7.2. SZEMÉLYI ANYAG

A gyermekek egyéni fejlődését az óvodába kerüléstől folyamatos figyelemmel kísérjük, és írásban rögzítjük.

Az óvodába lépéskor komplex állapotfelmérést végzünk, mely alapjául szolgál a fejlesztésnek. A gyermek fejlődéséről szükség esetén, de legalább félévenként készítünk feljegyzés, melyben a következő területek kerülnek rögzítésre:

- értelmi, beszéd,
- látás, hallás,
- mozgásfejlesztés

Rögzítésre kerülnek a gyermek fejlődését szolgáló intézkedések, megállapítások, javaslatok. A gyermek fejlődéséről a szülő folyamatosan tájékoztatni kell! (fogadó óra) A tájékoztatás közös megállapításainak megtörténtét a szülő és az óvodapedagógusok aláírással hitelesítik.

Dokumentumok:

Anamnézis lap (szülővel megbeszélve)

Egyéni személyiségfejlődési napló (egyéni fejlődési lap)

Fogadó óra tapasztalatairól készült feljegyzés (szülővel hitelesítve)

Az egyéni fejlődési lap a gyermek fejlettségi összetevőit, szocializációját, mentális és emocionális érését, valamint a fejlesztési tapasztalatokat tartalmazza. Ennek módszertani háttere a Horváth – Dubecz féle felmérő lap.

Koordinációs és kondicionális képességeket mérő teszt

A gyermek fizikai állóképességének állapotát, fejlődését mutatja.

A szülő részére az óvodapedagógus tájékoztatást készít a gyermek fejlődéséről, javaslatot tesz a további fejlődéshez szükséges fejlesztés feladatairól.

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek anamnézisének, valamint a testi, szociális, érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésével kapcsolatos információkat képességekre lebontva tartalmazza az óvodai nevelés teljes időszakára kiterjedően.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

8. GYERMEKVÉDELEM

8.2. CSALÁDI NEVELÉS – SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSE

A család az első közösség a gyermek számára, amelybe beleszületik, és „általában – normális esetben” ebben a családban él, serdül, ifjúkorig – amíg saját családot nem alapít.

A család a gyermeket egyrészt az által készíti fel az életre, ahogyan él, ebbe az életmódba beletartoznak a társadalmi viszonyok, az anyagi – tárgyi környezet, amely lehetővé tesz bizonyos életszínvonal kialakítását. A szülők minden energiájukat arra fordítják, hogy megteremtsék a megfelelő életfeltételeket a gyermekük számára.

Másrészt a gyermek elé olyan modellt állítanak, amely a gyermeket pozitívan ösztönzi, sokat dolgozik, túlhajtja magát - vagy negatívan hat rá, nem dolgozik, nem törődik a családdal, lakással stb. sok a súrlódási felület a családon belül is – vagy esetleg önhibájukon kívül kerültek nehéz helyzetbe.

Prevenció továbbra is a legfontosabb feladatunk. A kialakult gazdasági helyzet miatt még körültekintőbben, gondosabban kell felkutatnunk („az apró jelekből”), hogy az új családok körülményei és a régi gyermekeink életkörülményei milyen mértékben, tekintetben változtak meg.

Arra törekszünk, hogy a nehéz helyzetben élő családokat megismerjük és segítsük.

A különleges figyelmet igénylő gyermekek az iskoláskor kezdetéig feltétlenül szükséges, hogy rendszeresen óvodába járjanak. Ebben a korban a fejlődésük üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első éveit meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában. A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkenti a későbbi iskolai kudarcot.

Az óvoda Integrációs Program / óvodai IPR / arra vállalkozik, hogy meghatározza az óvodai nevelés azon területeit, amelyek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a halmozottan, hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítésében. Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára épül figyelembe véve az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvényt.

Kiemelt területek

- Szervezési feladatok
- Nevelőtestület együttműködése
- Pedagógiai munka
- Gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos munka
- Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel
- Óvoda-iskola átmenet támogatása
- Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés
- Intézményi önértékelés, eredményesség

Be kell vonni a meggyőző munkába az érintett szakembereket. Fontos az együttműködés erősítése, meg kell osztani a feladatokat. A szülőkhöz rendszeresen és személyesen forduló

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

szakemberek segítsége szükséges. Felméréseket kell végezni az óvodások érdekében – a szegregált helyzetek elkerülésére a HHH - s gyerekek vonatkozásában. Az arányos elosztás az óvoda csoportjaiban a gyermekek azonos esélyeinek érvényesítésére, az egyenlő hozzáférés biztosítása érdekében.

Részt veszünk az Önkormányzat Esélyegyenlőségi munkacsoportjának munkájába.

Az intézmény anyagi lehetőségein belül, a rászorultság fokát és mikéntjét figyelembe véve, differenciáltan, de méltányosan, a gyermek számára legkedvezőbb módon hozza meg döntéseit. Az előzetes javaslatétel és véleményezés minden pedagógus feladata - a család erőforrásainak feltárása érdekében objektív megítélésre törekszünk.

8.2. GYERMEKVÉDELMI ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGI FELADATOK

Az óvodai gyermekvédelem feladata a gyermekek jogainak védelme és érvényesítése az esélyegyenlőség jegyében az óvodai nevelésben,

az óvodai nevelőmunka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtésén túl ügyelünk a gyermekbalesetek megelőzésére,

rendszeres egészségügyi szűrő vizsgálatok megvalósításának elősegítése: fogászat, látás, hallásvizsgálat, ortopédiai szűrések kezdeményezése, (szülői beleegyezéssel)

a fejlődést hátráltató tényezőket feltárjuk a családban, kiemelten a hátrányos helyzetű HH és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek (HHH –s) óvodáztatása terén.

a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek segítése, a gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezésével, illetve szervezett gyűjtések (ruha, játék, könyv gyűjtése, adományozása, kölcsönzése)

a szociális ellátó rendszerrel aktív együttműködés (gyermekszegénység, elhanyagoló nevelés hátrányainak kompenzálása érdekében)

speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki, nevelési feladatok ellátása gyermekek családjának segítségnyújtás (szakszolgálat, szakmai szolgáltatás) nevelési módszerek segítése (tanácsadás, azonos nevelési elvek az óvodával)

a gyermekekkel kapcsolatos adatvédelem, titoktartási kötelezettség betartása,

ügyintézési tanácsokkal a szülők segítése, gyermekorvosi, védőnői tanácsadás a szülők számára

fogadóórák biztosítása

halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek regisztrálása, fejlesztése (szakember szükség esetén)

veszélyeztetett gyermekek nyilvántartásba vétele,

fogyatékkal élő gyermekek kiszűrése (SNI)

az egyszülős családban nevelkedők létszámának megállapítása,

családlátogatás a csoportos óvodapedagógussal közösen,

kapcsolattartás külső szakmai intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel,

szakmai felkészülés, önképzés, továbbképzés

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Együttműködés, kapcsolatok az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében

Áthatja a nevelőmunkánkat és a gyermekekkel való foglalkozást, melynek szerves része a családi kapcsolat erősítése. Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, kiegészítve szolgálja gyermekek fejlődését, így erősíti az esélyegyenlőséget.

Cél:

- Esélykülönbségek csökkentése
- Gyermeki képességek maximális kibontakoztatása
- Társadalmi és kulturális különbségek elfogadása, oldása

Az óvodapedagógusok figyelembe veszik a családok sajátosságait, szokásait, segítségnyújtás érdekében keresi a megoldásokat, lehetőségeket. Az információáramlást a gyermekvédelem irányában továbbra is erősíteni kell. Kiemelt figyelemmel fordulnak az óvodában dolgozók a HH és HHH gyermekek felé, akik valamilyen problémával küzdenek. Az integrálást segítő módszerek megismerése, elméleti és gyakorlati megvalósítása elsődleges feladatunk, az esélyegyenlőség megteremtése és egyéni bánásmód alkalmazása érdekében.

A **funkcionális analfabétizmus** megelőzésére a tehetséggondozás és az egyéni fejlődési ütem toleranciájának figyelembevétele alapfeltétel. A gyermeki személyiség fejlesztése elképzelhetetlen az anyanyelv fejlesztése nélkül. A nyelvi fejlesztés, kiejtés tanulását, a beszédképesség alapozásával, szókincsbővítéssel, a párbeszéd gyakoroltatásával, és a magyar nyelvhez tartozó kultúra közvetítésével érhetjük el.

Az óvodai nevelés a családi nevelésre épül, ezért az óvodának szociális és nevelési funkcióját tekintve, szoros kapcsolatot tartunk fenn a családdal. A harmonikus együttműködés különösen fontos napjainkban, amikor az intézményes nevelés jelentősége egyre nő, mert a tömegkommunikációs eszközök térhódítása és a rohanó életmód miatt, minimálisra csökkent a családokban a beszélgetésre szánt idő.

Az óvodai **bűnmegelőzés célja** a gyermekek életkorának megfelelő ismeretek bővítése, ezekhez kapcsolódó szokásrendszerek kialakítása, formálása a pozitív észrevételek erősítése a család és társadalmi szervek bevonásával. Pesterzsébet gyermek-és ifjúságvédelmi koncepciójában hangsúlyos feladatként jelenik meg a gyermek-és ifjúság területét érintő problémakör a prevenció feladatok megvalósítása érdekében. Hatékony kezelésére valamennyi szakmai továbbképzésen részt veszünk, és fontos elemeit munkánkba rendszeresen beépítjük. A bűnmegelőzési óvodai program (OVIZSARU) is esélyteremtő, célja a gyermekek életkorának megfelelő szintű ismeretek bővítése, ezekhez kapcsolódó szokásrendszerek kialakítása, formálása a pozitív észrevételek erősítése a család és társadalmi szervek bevonásával a gyermekek védelmére szakember közreműködésével.

Kiemelkedő fontosságú:

- Fejlesztő pedagógusok szakmai együttműködése a gyermekcsoportban együtt dolgozó óvodapedagógusokkal
- Egyéni fejlesztés megvalósítása: egyéni bánásmód, esélyegyenlőség biztosítása, felzárkóztatás, tehetséggondozás és az SNI gyerekek integrálása

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai életre való sikeres felkészítése megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatása.

Kompetencia mérések:

Logopédiai felmérések diszlexia veszélyeztetettség, évente 2 alkalommal
Kondicionális és koordinációs felmérés – gyógytestnevelő segítségével óvodapedagógusok évi két alkalommal
Horváth – Dubecz személyiségfejlődési mérés – óvodapedagógusok évente két alkalommal
Logopédus - Beszédhiba, évente folyamatosan GMP, DPT
Fejlesztőpedagógus mérései: aktuális fejlettség MSSST vizsgálattal, kontroll
Difer mérés évente egy alkalommal (HHH gyermekek- tanköteles)
Kiegészítő szűrések, mérések, terápia: szükség szerint
Nevelési Tanácsadó BTM, SNI, Pszichológiai vizsgálat, terápia
Tanulási képességeket vizsgáló Szakértői Bizottság

Óvodai tehetséggondozás az óvodai élet folyamatában minden óvodapedagógusnak kiemelt feladata.

Az óvodában három tehetségműhely működik. Havi egy-egy alkalommal maximum 15- 15 fő, elsősorban tanköteles korú tehetséges gyermek óvodai nevelésen kívüli segítő programban való részvétele.

„Kis kézművesek” tehetség műhelye a vizuális képességek gondozása, adottság kibontakoztatása

„ Izgó Mozgók” tehetségműhelye a mozgásban tehetséges gyermekek gondozása, kibontakoztatása

Mese - versmondó verseny, sportversenyek, kerületi sportnapok és rendezvényeken való részvétel.

8.3. A GYERMEKVÉDELEM, ESÉLYEGYENLŐSÉG BELSŐ KAPCSOLATAI:

Az óvodavezető felelősséget vállal a gyermekvédelmi és esélyegyenlőségi munka megfelelő működéséért, valamint biztosítja a szükséges feltételeket, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre.

A vezető javaslatot tehet és dönthet a törvényben foglaltak alapján a kedvezményes ellátásról a rászorulóknak számára.

A gyermekvédelemmel kapcsolatos információkról, cselekvési – intézkedési tervekről az óvodavezetőnek a gyermekvédelmi felelősök rendszeres tájékoztatást nyújtanak.

A nyilvántartásba vett gyermekek óvodapedagógusaival rendszeres munkakapcsolatban tájékoztatjuk egymást az esetleges változásokról.

Az anyagi okból veszélyeztetettek felmérése érdekében a csoport óvodapedagógusai – illetve a szülők jelzéseit vesszük figyelembe.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

8.4. A GYERMEKVÉDELEM, ESÉLYEGYENLŐSÉG KÜLSŐ KAPCSOLATAI:

Pesterzsébet Önkormányzatának Humán Szolgáltatások Intézménye

Székhely: 1205 Budapest Jókai Mór u. 74-76.

Gyermekjóléti Központ (1203. Lajtha László u. 5 – 7)

Pesterzsébet Önkormányzat Nevelési Tanácsadó (1205 Budapest Mártírok útja 51.)

Egészségügyi Szakszolgálat

Orvos, védőnő

Anyaoztalmazó, Gyermekotthon

Bölcsőde

Iskolai gyermekvédelmi, esélyegyenlőségi felelős

Önkormányzat: gyermek- és ifjúságvédelmi szakreferens

Szakmai szolgáltatás, Pedagógiai szakszolgálatok

Bűnmegelőzési Centrum

Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Német Nemzetiségi Önkormányzat

Civil szervezetek

A családok szociális hátrányainak, és az egyéb a gyermeket érintő nehéz helyzetek feltérképezésében, a csoportban dolgozó óvónők és a szülők jelzéseire alapozunk.

A megoldáskeresés érdekében a fent említett képviselői szervekkel felvesszük a kapcsolatot, és a problémák megismerésének függvényében kérünk, illetve ajánlunk segítséget a szülőknek.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

NYELVI NEVELÉS - NYELVI FEJLESZTÉS A NÉMET NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ CSOPORTOKBAN

1. BEVEZETŐ

A J.E.K. Pedagógiai Programunkban a nyelvi nevelés- nyelvi fejlesztés a német nemzetiségi kétnyelvű csoportokban az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának irányelvein alapul, figyelembe véve „A Nemzetiségi óvodai nevelés és iskolai oktatás irányelveiről”rendeletben meghatározott nyelvi célokat és feladatokat.

A nemzetiségek közoktatása része a magyar közoktatás rendszerének.

Pesterzsébeten 1995-ben alakult meg a Német Nemzetiségi Önkormányzat, mely első feladatának a német nemzetiségi nevelés-oktatás beindítását tekintette.

A német nemzetiség sajátos helyzetéből adódóan nem könnyű az óvodai nevelés helyzete, hiszen a családok otthon már nem beszélnek a német nemzetiség nyelvét, kevés hagyomány maradt fenn, így a kétnyelvű nevelés szinte teljesen az óvoda feladata.

Pedagógiai alapelveink meghatározásánál abból indulunk ki, hogy származási hovatartozás nélkül, a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával lehetőség szerint egyenlő hozzáférést biztosítunk a nemzetiség nyelvén történő neveléshez és tanuláshoz.

Mindig figyelünk arra, hogy a gyermeket, - mint fejlődő személyiséget - gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

Célunk, hogy a német nemzetiségi neveléssel, a hagyományok felkutatásával és ápolásával eddig elért eredményeinket folytassuk és kiszélesítsük azt a folyamatot, mely Pesterzsébet és az egész Dél-pesti Régió kulturális palettáját színesíti.

2. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

Óvodánk a német nemzetiségi kétnyelvű nevelést a játékos nyelvtanítás hagyományos alapjaira építve fejlesztette ki.

A nyelvtanításnak, az idegen nyelvvel való játékos ismerkedésnek két évtizedre visszanyúló hagyományai vannak intézményünkben.

A német nemzetiségi nevelés-oktatás megkezdését a pesterzsébeti környezeti-társadalmi igények szükségletei hozták létre, mely találkozott a német nyelvi terület iránt érdeklődő, illetve megfelelő német nyelvi ismeretekkel rendelkező pedagógusok fejlesztési igényeivel.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Pesterzsébet kezdeményezésére együttműködési megállapodást kötöttünk a kerület német nemzetiségi oktatási intézményeivel a szakmai munka fejlesztésére, valamint gesztori feladatokat látunk el a Német Nemzetiségi Óvodák Dél-pesti Regionális Együttműködésében.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

2.1. GYERMEKKÉP

Programunk az emberi személyiségből indul ki, hogy az ember mással nem helyettesíthető szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség, és szociális lény egyszerre. A gyermeki személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Meghatározó tényezők még a genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások. Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó. Biztosítja a nemzetiségi csoportokban lévő gyermekek számára az egyenlő hozzáférést az egyformán magas színvonalú szeretetteljes nevelést a nemzetiségi nyelv elsajátításához, a hagyományok és a kultúra megismeréséhez. Nem ad helyet semmilyen előítélet kibontakozásának.

2.2. ÓVODAKÉP

Óvodánk nyitott, a családi nevelés kiegészítője, ezért fontosnak tartjuk a családokkal való jó kapcsolat kialakítását, a szülőkkel való együtt gondolkodást, együttnevelést a nemzetiségi nyelv átörökítése érdekében.

Biztosítjuk az óvodáskorú gyermek nyelvi neveléséhez szükséges optimális feltételeket. Közvetetten segítjük a gyermek iskolai közösségbe történő beilleszkedését. Fejlesztjük, erősítjük azokat a jellemvonásokat, melyekre a beilleszkedéshez szükség van.

Nevelő-oktató munkánk a gyermeki személyiség elfogadásán, tiszteletén, szeretetén, megbecsülésén, a bizalmon alapul. Nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll.

Német nemzetiségi nevelésünk segíti a gyermek személyiségfejlődését, egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását. Az alkalmazott pedagógiai módszerek és tartalmak a gyermek személyiségéhez igazodnak. Az eltérő gyermeki adottságok figyelembevétele, elfogadása, a különleges figyelmet igénylő gyermekek nevelése kiemelt szempont a nemzetiségi nevelésben is.

Gondoskodunk a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkörről, a testi, a szociális és az értelmi képességek alakításáról.

Biztosítjuk a nyelvtanuláshoz szükséges sokszínű tevékenységeket, kiemelten kezeljük a mással nem helyettesíthető játékban rejlő lehetőségeket.

Feladatunknak tekintjük a német nép kultúrájának megismerését, ápolását, nyelvének folyamatos fejlesztését, átörökítését, az önazonosság megőrzését.

A német nemzetiségi hagyományörző rendezvényeken a gyermekekkel és a szülőkkel közösen veszünk részt, ezzel erősítjük az egy közösséghez tartozást, a nemzeti identitást.

A kétnyelvű nevelés cél, feladat, és tartalomrendszere az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára, valamint a Nemzetiségi óvodai nevelés és iskolai oktatás irányelveire, valamint az átdolgozott J.E.K. Pedagógiai Program alapelveire épül, melyben kiemelten érvényesülnek az Esélyegyenlőségi Törvény rendelkezései.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

3.A KÉTNYELVŰ NEVELÉS ALAPELVEI

A nemzetiségi csoportok küldetése a kétnyelvű nevelés tervezése, szervezése és gyakorlati megvalósítása. Céljait és feladatait csak a szülői házzal együttműködve oldhatja meg eredményesen.

A kétnyelvű nevelés kiemelt területei: a gyermeki személyiség fejlesztése és a nyelvi fejlesztés, amit kiejtéstanulással, a beszédkézség alapozásával, szókincsbővítéssel, a válaszadó szerepének gyakorlásával és a nemzetiség nyelvéhez tartozó kultúra közvetítésével érhetünk el.

3.1. A NEVELŐMUNKA HATÉKONYSÁGÁT AZ ALÁBBI ALAPELVEK ÉRVÉNYESÍTÉSE SEGÍTI

A 3-7 (8) éves gyermekek együttnevelése pozitív hatású a nyelvi fejlesztésre.

A vegyes csoport természetes légkörben teremti meg a gyermek számára a mással nem helyettesíthető játék lehetőségeit. Figyelembe veszi a gyermekek együttes tevékenységét, a mozgás és a szerepjáték iránti igényét a nyelvi nevelés fejlesztésében.

A nyelvi nevelőmunka kulcsszereplője a nemzetiségi óvodapedagógus. Biztosítja a nyelvi fejlesztés optimális feltételeit. Az nemzetiségi óvodapedagógus utánzása mellett érvényesül a nagyobb, fejlettebb gyermekek utánzása is.

A játékba és a különböző tevékenységbe ágyazott nyelvi helyzetek valamennyi gyermek számára élményt nyújtanak, az élmények és az érzelmi telítettség hatására kialakul a nyelv iránti pozitív beállítódás.

A gyermek új iránti fogékonysága, valamint kíváncsisága miatt az élményfeldolgozás során a spontán vagy az irányított nyelvtanulás aktív résztvevőjévé válik.

A korai kétnyelvűség a gyermeki kifejezőkészség, a problémamegoldó gondolkodás és az alkalmazkodóképesség gyorsabb fejlődését eredményezi.

A nemzetiségi óvodapedagógus számára a gyermekek közti korkülönbségek lehetőséget adnak a differenciált fejlesztésre a nyelv terén is.

3.2. A NEMZETISÉGI ÓVODAPEDAGÓGUS MAGATARTÁSÁNAK JELLEMZŐI

A 3-7 (8) éves gyermek annak kíván megfelelni, azt tudja utánozni, követni, szeretni, aki iránt bizalommal van.

A biztonságérzéshez, kiegyensúlyozottsághoz az óvodapedagógus viselkedésmódja, -elfogadó, segítő, támogató magatartása - segíti hozzá a gyermeket, mint a gyermek számára.

Fő feladat: az óvodába érkezés első napjától ki kell elégíteni a gyermek legelemibb szükségletét, a szeretet igényét. Az első időben a kommunikáció nyelve a gyermekek által otthonról hozott nyelv, a magyar nyelv legyen, melyet a nevelési év minden napján egészítsen ki az óvodapedagógus a nemzetiség nyelvén teremtett helyzetekkel. A nevelési év elejére javasolt a köszönési és a bemutatkozási formák gyakoroltatása. A gyermekekkel való kapcsolat fontos elemei, amelyet mindkét nyelven alkalmazni kell: a mimika és a gesztus.

Fontos, ha az óvodapedagógus a nemzetiség nyelvén szól a gyermekhez, mindig fel kell vennie a szemkontaktust. Érintse meg a gyermek vállát, karját, fogja meg a kezét, mert a gyermeknek mindig éreznie kell, hogy hozzá beszél. A kommunikációs szituációban minden

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

gyermeknek éreznie kell, hogy az óvodapedagógushoz való közeledés biztosított. A kisebb gyermekek érdeklődését páros játékkal, tréfás mondókával, ujj játékkal, énekelgetéssel ki lehet elégíteni.

A nagyobb gyermekekkel már a válaszadó szerepét gyakoroltassuk. A válaszadás begyakorolt mondatmodellek alapján, egyéni fejlettség szintjén történjen. Az óvodapedagógus a saját mondatmodelljeit ne ismételtesse el a gyermekekkel.

Fontos a két nyelv elkülönítése! Kerüljük a fordításszerű helyzeteket. Nem terhelhetjük túl a gyermekeket a két nyelvre való váltogatással.

A két nyelvet lezárt nyelvi egységben, egymástól elkülönítve közvetítse az óvónő.

Az óvónő modellszerű magatartásának legfőbb jellemzője a gyermeket elfogadó magatartása mellett, a mintaszerű beszéd, a jó kiejtés, a nyelv biztonsággal való alkalmazása.

Ehhez állítson össze az óvodapedagógus olyan mondatmodell-rendszert, melyet a gyermeki környezet megismerése során, a különböző tevékenységek irányításánál, a gyermekeket érdeklő témákban biztonsággal tud használni.

A mondatmodellek egyszerű, de változatos mondatokból épüljenek úgy, hogy az óvodapedagógus nyelvtudásához, a beszédstílusához, az egyéniségéhez igazodjanak és a német nyelv grammatikai szabályait ne sértsék meg. A mondatmodellek is mindig tevékenység közben hangozzanak el. Nem feledkezhetünk el arról, hogy minden nyelvi helyzetben a hangzás, a nyelv zeneisége fontos a gyermeknek, nem pedig a tartalom.

A mondatmodellek egyedül és kizárólag az óvodapedagógus nyelvi nevelőmunkájának elengedhetetlen eszközei és nem a gyereké! A különböző tevékenységekhez kapcsolódó óvodapedagógus által rendszeresen használt mondatmodellek a gyermek passzív szókincsévé válnak, eljuttatva őket a beszédmegértés fokára.

A gyermekek aktív és passzív szókincsének alapozására és bővítésére céltudatosan készüljön fel az óvodapedagógus. Ezek a feladatok jelenjenek meg a tervezésben.

4. A KÉTNYELVŰ NEVELÉS FELADATAI

A német nemzetiségi kétnyelvű gyermekcsoportjainkban a szókincsfejlesztés, a kiejtéstanulás, a válaszadó szerepének gyakorlása, a beszédmegértés, a hallás utáni megértés elérése és a kétnyelvű identitástudat alapozása, a hagyományok felkutatása és ápolása alkotják a nyelvi nevelőmunka feladata. A kétnyelvű nevelés csak a szülői ház és az anyanyelvi környezet ismeretével és segítségével tud eredményesen megvalósulni.

A célok megvalósításánál különösen igaz, ”a nemzetiségi óvodapedagógus elsősorban óvónő és másodsorban nyelvtanító, anyanyelvre nevelő, nyelvi példát nyújtó személy”.

Bármilyen környezetből érkezik a gyermek csak akkor képes a nyelvi fejlesztésbe bekapcsolódni illetve abban sikeresen részt venni, ha jól érzi magát a gyermekcsoportban.

Az óvodapedagógusnak rendszeresen használnia kell a német nemzetiség nyelvét a szülőkkel (a gyermekek előtt) abban az esetben, ha a szülő a német nyelvet beszéli. Az óvodapedagógus feladata, hogy elsősorban a német nemzetiség nyelvét használja a gyermekcsoportban, ez legyen túlsúlyban a nap folyamán.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

4.1. A NYELVI FEJLESZTÉS KIEMELT FELADATAI

a kiejtéstanulás,
a nyelv zeneiségének utánzása,
a helyes artikuláció és intonáció
a válaszadó szerepének gyakoroltatása
a beszédviselkedés gátlásmentessé tétele
a bábjátékok és a mesedramatizálások lehetőségeinek beépítése
az aktív és a passzív szókincs fejlesztése
a hallás utáni megértés, beszédértés fejlesztése-mondatmodellek használatával
a német nemzetiségi gyermekeknek és gyermekekről szóló kultúrkincs beépítése a tervezésbe
a nyelv iránti pozitív beállítódás kialakítása
a gyermekek élő környezetében megtalálható német nemzetiségi szokások, hagyományok ápolása a szülői házzal közösen

Az óvodai élet mindennapjait jellemezze a nyelvtanulásra ösztönző légkör, melyet a kétnyelvű óvodapedagógus tudatosan alakítson ki a német nyelv egyre több helyzetben való alkalmazásával, a két nyelv éles, egyértelmű elválasztásával, az egyik nyelvről a másik nyelvre való fordítások mellőzésével.

4.2. A NYELVI FEJLESZTÉS - TANULÁSI FORMÁJA

A naponta szervezett „beszélgető körök”.
Célja a nyelvi témák komplex feldolgozása verseléssel, meséléssel, zenehallgatással, az óvodapedagógus énekével és a gyermekek által kedvelt, ének, zene, énekes játék, német gyermektáncal..

4.3. A NYELVI FEJLESZTÉS TERVE NEVELÉSI ÉVRE BONTVA

A nyelvi fejlesztést, a német nemzetiségi nyelv és kultúra átadásánál, átörökítésénél az óvodáskorú gyermekek nyelvtanulási sajátosságainak figyelembevételével tervezzük. A tervezéskor ügyelni kell arra, hogy az alapszókincs témakörei feldolgozására elegendő időt biztosítsunk. A gyermekcsoport életkori összetételétől, a gyermekek egyéni fejlettségétől függően, az eredményesebb fejlesztés érdekében érdemes egy-egy témával akár több héten át is foglalkozni.

A gyermekek nyelvismeretének felmérése mindig előzze meg a tervezést.(Ez a gyermekek megfigyelését jelenti.)

A magyar nyelven jól előkészített ismeretanyag, s annak a német nemzetiség nyelvén való feldolgozása, fordítások alkalmazása nélkül vezet eredményhez.

A nyelvi fejlesztés tematikáját ajánlott 2-2 hónapos egységekre bontani.

Az első egység: szeptember - október

Ebben az időszakban a német nyelvre való figyelni tudás alapjait teremtsen meg az óvodapedagógus.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Meg kell teremteni az óvodapedagógus - gyermek szoros, kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolatát, amely előfeltétele annak, hogy a gyermek a nyelvi helyzetekre figyelni tudjon. Kiemelt szerepe van a mimikának és a gesztusnak: höcöggetők, altatók, stb.

Az első egység nyelvi feladatai közé tartozik a nagyobb gyermekek szókincsének ismétlése, a köszönési és udvariassági formák ismételtetése, az előző nevelési évben használt mondatmodellek, utasítások, napirenddel kapcsolatos teendők gyakoroltatása.

A szókincsfejlesztést szerepjátékokkal, szabályjátékokkal, funkciós játékokkal tárgyak, dolgok, cselekvések megnevezésével lehet megoldani.

A második egység: november - december.

Ebben az időszakban a német nyelv iránti érdeklődés fenntartása a fő feladat. A gyermekek által kedvelt ünnepekre készülődés folyamatába nagyon jól beilleszthetőek a szókincs-bővítés lehetőségei, a válaszadó szerepének gyakoroltatása, a kiejtéstannal vizuális tevékenységekkel, körjátékokkal, mesével, bábozással, dramatizálással valósíthatjuk meg.

Elérkeznek azok az ünnepek, amelyekről a szülőkkel közösen emlékezünk meg. Az így szerzett egyéni és közös élmények feldolgozására valamennyi tevékenységi formában kerüljön sor a kisebbség nyelvén.

A második egységben a mindennapos testnevelésnek a kisebbség nyelvén kell folynia.

A harmadik egység: január és február.

A nemzetiségi nyelv iránti pozitív beállítódás kialakítása a fő feladat.

A pozitív beállítódás kialakulása érdekében újabb témákkal kell bővíteni az élmények körét.

Az első és második egységben elsajátított alapszókincset folyamatosan gyakoroltatjuk.

Az ismert és kedvelt mozgásos játékok, körjátékok, mondókák, mesék, gyermekjátékok felidézése és ismétlése fokozza a beszédkedvet és a produktív beszéd kialakulását segíti. Ebben az egységben is törekedni kell arra, hogy a német nyelv zeneisége, a jól artikulált beszéd sok példát nyújtson a gyermekeknek.

Életkortól függetlenül éljünk a gyermekekkel az egyéni és kiscsoportos foglalkoztatási formák alkalmazásával.

Negyedik egység: március, április, május

A nemzetiségi nyelv folyamatos használata következtében a szövegértés fejlődésének ellenőrzése és a válaszadó szerepének gyakoroltatása a fő feladatunk.

A negyedik egység fontos feladata, hogy a tanköteles korú gyermekeket alkalmassá tegyük arra, hogy tanulmányaikat megkezdhessék az általános iskola német nemzetiségi osztályában.

A nyelvi fejlesztés négy egységre bontott terve a gyermekek életkori összetételétől, egyéni fejlettségétől függően hosszabb, vagy rövidebb időszakra tagolódhat.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

5. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

5.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

A német nemzetiségi nevelőmunka *kulcsszereplője a nemzetiségi óvodapedagógus*. Az óvodapedagógus segítő, elfogadó, támogató magatartása modell, minta a gyermek számára. Ez kiemelten érvényes a német nemzetiségi nyelvvel ismerkedő gyermekcsoportokban.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelés eredményességét meghatározza az nemzetiségi óvodapedagógusok és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkája.

Óvodánkban négy gyermekcsoportban folyik kétnyelvű német nemzetiségi nevelés-oktatás. Ehhez a személyi feltételek adottak. Mind a négy csoportban német nemzetiségi diplomával és felsőfokú nyelvvizsgával rendelkező óvodapedagógusok dolgoznak.

Előfordulhat, hogy migráns gyermekek is bekerülnek csoportunkba, abban az esetben feladatunk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját. A nemzetiségi csoportokban nevelkedő gyermekek fogékonyak más népek kultúrájának megismerésére, mivel ők óvodába érkezésük első napjától két nyelven és két kultúrával ismerkednek.

5.2. A NYELVELSAJÁTÍTÁSI FOLYAMAT TÁRGYI FELTÉTELEI

A német nemzetiségi csoportok rendelkeznek azokkal az eszközökkel, amelyek a nemzetiségi kétnyelvű nevelés megvalósításához szükségesek (Az eszközlista a mellékletben található, mely tartalmazza a kötelező és nem kötelező eszközöket.)

A gyermekek által használatos tárgyi felszerelések számukra, biztonsággal hozzáférhető helyen vannak elhelyezve.

A tárgyi feltételeket a szülők számára is biztosítjuk, amikor szülői munkadélután szervezünk. (Pl.: lampionkészítés, kertszépítési délután, stb.)

Természetes szemléltető eszközök:

„Mivel a gyermekek utánzás útján sajátítják el a nyelvet, ezért az óvónő *mintaszerű beszéde a legfőbb természetes szemléltető eszköz.*”

A gyermekek megfigyelik az óvodapedagógus beszédét, az azt követő mimikát, gesztust, a beszédviselkedést, a beszéd dallamát, a beszédtempót, a kiejtést és azt próbálja utánozni.

Nyomtatott, képi eszközök

A szemléltetéssel kísért verselés, mesélés a nyelvi fejlesztés folyamatában a versekre, mesékre való odafigyelést segíti. Növekszik a beszédkedvük, fejlődik fantáziájuk.

Audiovizuális eszközök

Az audiovizuális eszközök differenciálják és sokszorosítják a hallásimpulzusokat. A számítógépen használt német nyelvi játékok újfajta nyelvi élményekhez juttatják a gyermekeket és másfajta figyelmet követelnek tőlük.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

6. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

NAPIREND, HETIREND

A német nemzetiségi kétnyelvű gyermekek óvodai életét céltudatosan alakítjuk. A napirend és a heti rend elősegíti a gyermekek életében a biztonságot jelentő rendszerességet, folyamatosságot, ciklikusságot. A napirend rugalmasan alakítható. Figyelembe veszi a helyi szokásokat, a gyermekcsoport szokásait és igényeit. (Részletezve a program német nyelvű leiratában található.)

A heti rendet minden nemzetiségi óvodapedagógus maga alakítja ki. A német nyelv játékos elsajátítása a mindennapi életben folyamatosan történik. (játék, gondozás, étkezés, öltözködés, stb.)

A gyermekek egészséges fejlődéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a rendszerességet, a folyamatosságot és az érzelmi biztonságot.

A heti rend biztosítja a feltételeket a párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezéséhez, szervezéséhez. .

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez, a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint biztosítja a német nemzetiségi gyermekcsoportok összehangolt tevékenységét. Figyelembe veszi a gyermekcsoport életkori összetételét, fejlettségi szintjét. A napirend biztosítja a gyermek számára az óvodában tartózkodás idejére a változatos tevékenységhez, az aktív és passzív pihenéshez szükséges időkeretet.

Ha a megszokott helyzetekben változás van, a gyermekek biztonságérzetének fenntartása érdekében tájékoztatni kell erről őket. A napirend érdekes és változatos tevékenységekkel növeli a gyermekek aktivitását, fejleszti önállóságukat.

A nyelvi helyzeteket naponta délelőtt és délután is a megszokott időpontban, a megszokott módon szervezzük meg. A nyelvi fejlesztést naponta, a kötelező foglalkozásokat hetente tervezzük, szervezzük és végezzük a nemzetiségi óvodapedagógus. A heti témákat feldolgozó kötelező foglalkozásokat úgynevezett beszélgető kör keretében tervezzük. A beszélgető kört a délelőtti, aktív szakaszra célszerű tervezni.

Cél: a gyermekek aktívan, jó kedvvel, „együtt lenni jó” érzéssel éljék meg a beszélgető kört.

A beszélgető kör komplex foglalkozás, melyben, naponta más foglalkozási ág kap helyet. Hol a német verselés, mesélés dominál, hol az ének, zene, hol pedig a körjátékok, táncok, vagy a mozgásfejlesztés, stb.

6.1. A HETI REND ÖSSZEÁLLÍTÁSA

A magyar és a német nyelvű foglalkozásokat lezárt nyelvi egységekben tervezzük, szervezzük és valósítjuk meg a nemzetiségi óvodapedagógus. A beszédhelyzetek fordítását mellőzni kell.

A nemzetiség nyelvén szervezett és vezetett foglalkozásokat csak nevelési helyzetek megoldása miatt szakítsa meg. Nyelvi váltás estén beszédszünetet kell beiktatni.

A legfőbb cél a német nyelv egyre több helyzetben való alkalmazása.

A heti rend csoportonként változhat.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Javaslat

Hétfő - Játék, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, a beszélgető körben - magyar verselés, mesélés, mindennapos testnevelés, külső világ tevékeny megismerése,

Kedd - rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, játék, a beszélgető körben – ének, zene, énekes játék, gyermektánc, mozgásos játék

Szerda - játék, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, a beszélgető körben német nemzetiségi nyelvű verselés, mesélés, ének, zene, énekes játék, gyermektánc, mozgásos játék

Csütörtök - rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, játék, a beszélgető körben - német nyelvű külső világ tevékeny megismerése, mindennapos testnevelés.

Péntek - játék, testnevelés foglalkozás, német nyelvű verselés, mesélés, ének, zene, énekes játék, gyermektánc

6.2. GONDOZÁS

A német nemzetiségi óvodai élet szervezésében kiemelt szerepe van a gondozásnak.

A gondozás folyamata nagy lehetőséget nyújt arra, hogy a nemzetiségi óvodapedagógus erősítse kapcsolatait a gyermekekkel, az adódó nevelési helyzeteket közben kihasználja, segítse, fejlessze a gyermekeknél a nyelvi ismereteket, együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal

Az óvodai nevelés tervezését, a gyermekek megismerését, fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését a pedagógiai program meghatározott dokumentumai, feljegyzései tartalmazzák.

7. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

7.1. A CSALÁDDAL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

A nyelvi fejlesztéshez szükséges feltételeket a szülői házzal közösen kell megteremteni. A gyermekcsoportban folyó nyelvi nevelés elképzeléseit a nemzetiségi óvodapedagógusnak ismertetnie kell a szülőkkel és figyelembe kell vennie a szülői kéréseket, igényeket. (Célszerű év elején igényfelmérést, év végén elégedettség mérést végezni. A szülői elégedettséget évente elvégezzük és grafikus ábrázolását a szülői faliújságon megjelenítjük.

A szülők igényeit a napi találkozások alkalmával is megismerhetik az óvónők. Emellett az együttműködés szervezett formái nyújtanak kiváló lehetőséget arra, hogy a gyermekek optimális fejlődése és eredményes nyelvi fejlődés érdekében közösen, felelősséggel döntsenek a szülők és az óvodapedagógusok.

7.2. AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS SZERVEZETT FORMÁI:

Szülői értekezlet: A csoport nyelvi fejlesztési eredményeiről, ill. a hiányosságokról kap tájékoztatást a szülő.

Nyílt napokra meghívás. Ezeken az alkalmakon ismerjék meg a szülők a nemzetiségi óvodapedagógus irányítása mellett a gyakorlatban folyó nyelvi nevelőmunka tevékenységeit, módszereit.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Az ünnepek, hagyományok, szokások előkészületeiben való aktív részvétel (Pl.: a Márton-napi lampion-készítés). Ezekben az alkalmakon ismertesse az óvodapedagógusok a szülőkkel az ünneplés menetét és tartalmát.

Rendszeres óvónői tájékoztatás – fogadó óra a nyelvelsajátítás aktuális kérdéseiről. Például arról, hogy a nyelvelsajátítási folyamat közös megvalósítása érdekében azok a szülők, akik beszélik a német nemzetiség nyelvét, használják otthon is a gyermekükkel, de *ne kérjék számon az óvodában tanultakat*. Itt beszéljük meg az egyénre szabott fejlesztési irányt, amit a szülőnek követni kell az eredményes nyelvelsajátítás érdekében.

7.3. A NEMZETISÉGI KÖRNYEZETTEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

A Német Nemzetiségi Önkormányzattal az óvoda igazgatója tart fenn folyamatos kapcsolatot. A német nemzetiségi általános iskolával való folyamatos kapcsolattartása mindkét fél érdeke, melyben a német nemzetiségi tanítók és a nemzetiségi óvodapedagógusok együttműködése fontos. A kölcsönös tapasztalatszerzés után kerüljön sor az a jól működő és a hiányos gyakorlat feltárására.

Az óvoda együttműködik a német nemzetiségi regionális intézményekkel, valamint távolabbi német nemzetiségi nevelést folytató intézményekkel annak érdekében, hogy az óvoda szakmai előmenetelét segítse. Ennek érdekében együttműködési megállapodásokat kötött, melyeket aktívan működteti a pedagógusok szakmai fejlődése, valamint a hagyományörzés elmélyítése érdekében.

8. NYELVI NEVELÉS TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

8.1. JÁTÉK

A német nemzetiségi kétnyelvű nyelvi nevelésben a mindennek felett álló játéknak kiemelt szerepe van.

Az óvodás gyermek, aki zavartalanul választhatja meg játéktémáit, kielégítheti kíváncsiságát, hosszasan tevékenykedhet az önmaga által felállított szabályok szerint, kiegyensúlyozott és nyitott lesz az új dolgok iránt, így a nyelv befogadására is.

A gyermeki tanulás játék közben spontaneitáson, és utánzáson alapul. A közös, együttes játék minden fajtája hozzájárul a nyelvi nevelési célok és feladatok eredményes megvalósulásához.

A játék fajtái:

funkciós játékok

szerepjátékok, bábjátékok, dramatikus játékok

körjátékok, mozgásos játékok

szabályjátékok (társas játékok, computer játékok, melyek kifejezetten nyelvtanulást segítő játékok.)

A funkciós játékok (ujj-játékok, érzékszervi mozgásos játékok, ügyességi játékok) a kiejtés gyakorlását, az *aktív szókincs bővítését* segítik.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

A szerepjátékban a válaszadó szerepének gyakoroltatása (párbeszéd formákban, szerepcserékkel, ismert mesék dramatizálásával) valósul meg. A bábjáték különböző formái a *beszédkészség fejlesztését* segítik elő.

A mozgásos és körjátékok a *hagyomány-ápolást, a beszédkedv és a válaszadó szerepének* gyakoroltatását teszik lehetővé.

A szabályhoz kötött játékokban (memória játékok, kártyajátékok, társasjátékok, computer játékok) a *szókincsfejlesztés, a kiejtéstanulás, beszédkészség fejlesztés* valósul meg.

A spontán, szabad játék mellett a nyelvi nevelés eredményessége érdekében naponta kell a nemzetiségi óvodapedagógusnak „irányított” játék lehetőséget szervezni.

8.2. VERSELÉS, MESÉLÉS

Az irodalmi műfajok: a népi mondókák, a gyermekversek, a népmesék, a képeskönyvek történetei nélkülözhetetlen elemei a német nyelv megszerettetésének, az aktív és passzív szókincs bővítésének és a hagyományápolásnak.

A gyermek számára az irodalom örömforrás, játék a beszéddel. A mondókák tartalma, a szavak jelentése nem fontos számára, de a ritmus és a hangzás ismételtetésre készíti. Az ismételtetés eredményeként megtanulja azokat.

A mondókák és versek a kiejtéstanulás fontos eszközei, különösen a páros játékoknál.

A gyermekversek az ünnepekhez kapcsolódó tartalmukkal színesítik az ünnepeket és élményszerűvé teszik a készülődést magát.

A mese biztosságot ad a gyermeknek és erősíti benne az összetartozás érzését. A mesék feldolgozásánál, a dramatizálásnál fejlődik, a kifejezőkészsége, gyakorolja a válaszadó szerepét, fokozódik a beszédkedve.

A képeskönyvek történetei hozzájárulnak az aktív szókincs és a beszédértés fejlődéséhez.

Az irodalmi művek kiválasztását a gyermekek értelmi, érzelmi és nyelvi fejlettsége alapján kell elvégezni, nem pedig darabszám alapján.

A német nyelvű mesét először magyar nyelven kell a gyermekek számára ismertté tenni. Elmondásának elengedhetetlen feltétele a meséhez kapcsolódó szemléltető eszközök alkalmazása. A német nyelvű mese a magyar nyelvű mese lerövidített mása legyen.

8.3. ÉNEK,- ZENE ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

A játék mellett a zene, a ritmus, a mozgással kísért ének is elemi szüksége a gyermeknek.

A körjátékokat, a gyermekjátékokat a nemzetiségi, népi kultúrából merítse az óvónő.

A német nemzetiségi kultúrkincsből választott játékok, dalok a *hagyományápolást* szolgálják.

A zenei anyag elsajátítása során magabiztosabb lesz a gyermek nyelvi *megnyilvánulása, beszédkedve.*

A nemzetiségi óvodapedagógus *metakommunikációs jelzéseire* éneklés, zenélés, játék során nagy szükség van.

A gyermekek által kedvelt egyszerű lépésekből álló táncok a *kétnyelvű identitástudat* kialakulását segítik.

A zenehallgatással, az óvónő által előadott dalokkal *nyelvi, zenei élményekhez* juttatjuk a gyermekeket.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

8.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS KÉZIMUNKA

A vizuális tevékenység a nyelvelsajátítás fontos eszköze, mivel a kommunikáció egyik fontos formája.

Az óvodáskorú gyermek életkori sajátossága, hogy a vizuális tevékenységekben jobban képes az önkifejezésre, mint a verbális kommunikációban. A különböző technikák alkalmazása során a tevékenységeket és a cselekvéseket kísérő mondatokat, kifejezéseket megjegyzik, elraktározzák. Ezek mondatmodellé válva növelik passzív szókincsüket.

A nemzetiségi óvodapedagógusnak célszerű kérdő mondatokat is feltenni a vizuális tevékenységek közben, mellyel a nyelvi helyzet megértését, a válaszadás gyakorlását, valamint a produktív beszédképességet fejleszti. A vizuális tevékenységek a hagyományok, szokások ápolásához és az ünnepek színesebbé tételéhez is hozzájárulnak.

A díszítésbe és a barkácsolásba használjuk a német nemzetiség színeit, díszítő elemeit, barkácsoljunk szokásai szerint.

8.5. MOZGÁS

„A rendszeresen szervezett testmozgás hozzájárulhat ahhoz, hogy a nyelvelsajátítási folyamat természetesebb, változatosabb, érdekesebb és sokoldalúbb legyen.”

A mozgásfejlesztés egyrészt edzetté teszi a gyermek szervezetét, másrészt csökkenti a két nyelv miatt fellépő esetleges pszichikai terhelést. A mozgásfejlesztés szervezeti formái: a mindennapos testnevelés és a testnevelés foglalkozás.

A mindennapos testnevelés gyakorlatait elő kell készíteni magyar nyelven, de *novembertől német nyelven szervezze az óvónő.*

A testnevelés foglalkozásokat a szakkifejezések miatt magyar nyelven kell megtartani, de a betervezett mozgásos játékok német nyelven szerveződjenek.

8.6. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A német nemzetiségi kétnyelvű neveléssel talán a legszorosabb kapcsolatban a környezeti nevelés áll. Az alapszókincs elsajátítása összefügg a gyermeki környezet megismerésével. Miközben a gyermek alapvető tapasztalatokat szerez, felkutatja, felfedezi környezetét, találkozik tárgyak, dolgok, jelenségek német nyelvű megfelelőivel. A tapasztalatszerzést egyéni és közös, szülőkkel és óvodában átélt élmények hatására éli meg a gyermek.

Az alapszókincset a tapasztalatok feldolgozása során, úgynevezett heti témákban alapozza és bővíti a nemzetiségi óvodapedagógus. Azt a szókincset, melyet évről-évre alapoz és bővíti, tervezzék a környezeti nevelésben kitűzött célokhoz és feladatokhoz.

A szókincsfejlesztés mellett tervezzék a nemzetiségi óvodapedagógus a beszédképesség alapozását és fejlesztését az alábbi témákban:

a gyermek közvetlen környezete (az óvoda, család, étkezés, élelmiszerek, öltözködés, mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyok, tér, sík, és mennyiség szemlélet)

a gyermek és természet (a növények, állatok, az évszakok jellemzői és az ünnepekkel kapcsolatos ismeretek, a szülőföld, az ott élő emberek szeretete, védelme, a német nemzetiségi néphagyományok megismerése,)

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

a gyermek tágabb környezete (az óvoda és környéke, közlekedés, séták, nevezetességek, intézmények a lakhelyünkön.) A gyermek tágabb környezete megismerésének legfőbb célja a tájékozódási képesség fejlesztése.

8.7. MUNKA JELEGŰ TEVÉKENYSÉG

A munkajellegű tevékenységek az önkiszolgálásban, a gyermeki szükségletek kielégítésében, a játék nyújtotta lehetőségekben és a mindennapi élethez tartozó tevékenységek begyakorlásában vannak jelen.

„A munkajellegű tevékenységekben, a nemzetiségi óvodapedagógus folyamatosan gyakoroltatja nyelvet az óvodai élet mindennapjaiban, így fejleszti a gyermek kifejezőképességét.”

A nevelési év elején a gyermekek óvodához szoktatása folyik, így a munkajellegű tevékenységeket magyar nyelven irányítsa a nemzetiségi óvodapedagógus, majd fokozatosan térjen át a német nyelv alkalmazására.

Biztonságot illetve kedvet ad az elvégzendő teendők megoldásához, ha a közösen végzett tevékenységek szervezésénél (testápolás, teremrendezés, öltözködés, játék elrakás, stb.) az óvónő az utasításokat jó ritmussal, esetleg dallammal kísérve adja meg. Ezeket gyorsan megtanulják a gyerekek, fel tudnak készülni a feladataik elvégzésére a nyelv gyakorlása útján. A munkajellegű tevékenységek másik csoportjába azok a tevékenységek tartoznak, melyeket a gyerekek megfigyelés után, a nemzetiségi óvodapedagógus utasítása mellett el tudnak végezni (magvak és virágok ültetése, süteménysütés, szülők megvendégelése, gyümölcssaláta készítés, stb.) A gyermekmunkák közben a témához illő dalokat, mondókákat, verseket lehet gyakorolni, ismételtetni német nyelven.

9. A TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

A német nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelésben a játék, a munka és a tanulás, mint az ember életének alapvető, meghatározó tevékenységei, nem választhatóak el élesen egymástól.

9.1. A JÁTÉK ÉS TANULÁS KÖZÖS JELLEMZŐI AZ ALÁBBIK:

önkéntség (a tanulás akkor eredményes, ha a gyermeket érdekli a tanulás tárgya)
aktivitás (újszerű dolgok, problémahelyzetek teszik érdekessé a tanulási folyamatot)
önállóság (a feladatok nehézségi foka igazodjon a gyermek fejlettségi szintjéhez)
fantázia (a több megoldási lehetőséget kínáló feladatok az alkotás örömét váltják ki a gyerekekből)
ismétlés (a gyakorlás eredményezi a tudást)
szabálytudat (a játék és a tanulás szabályokhoz kötött, melyeket be kell tartani)
spontán játékos tapasztalatszerzés
utánzásos minta-és modellkövetés
magatartás és viselkedéstanulás
szokások alakítása
játékos, cselekvéses tanulás

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

9.2. A NYELVI FEJLESZTÉS TANULÁSI FOLYAMATÁNAK JELLEMZŐI:

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelésben résztvevő gyermekek az óvodába lépéstől folyamatosan hallják a nemzetiség nyelvét, így kialakul a hallás utáni tanulás.

A nyelvismeret bővítése mind a játékban, mind az egyéb tevékenységformákban lezárt nyelvi helyzetek alkalmazásával történik. A nyelvi foglalkozások visszatérő feladatai a kiejtéstanulás, a szókinccsfejlesztés, a válaszadó szerepének gyakoroltatása, a beszédképesség fejlesztés és a hagyományápolás.

Az utánzásra alapuló, cselekvéshez kötött nyelvtanulási formának minden nyelvi helyzetben kiemelt szerepe van.

A jól szervezett nyelvi foglalkozások nyelvi élményhez juttatják a gyermekeket, segítik a nyelv iránti pozitív beállítódás és a kétnyelvű identitástudat kialakítását.

10. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége 6-7 (8) éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az óvodáskorú gyermek nyelvtanulásra való felkészítése a nemzetiségi óvodapedagógus legfőbb és egyben legfelelősségteljesebb feladata.

A gyermeket képessé kell tenni arra, hogy megváltozott körülmények között (új környezet, új közösség, más felnőtt, stb.) továbbra is aktívan vegyen részt a nyelvtanulásban, céltudatos előkészítést igényel.

A nyelvtanulásra való alkalmasság legfontosabb jellemzői: az alkalmazkodó képesség, kommunikációs készség fejlettsége, kapcsolatteremtő készség, önállóság, a feladatok teljesíteni tudása és a kíváncsiság ébren tartása, a tudásvágy kialakulása.

A német nemzetiségi nyelv elsajátítására az a gyermek alkalmas, aki az óvodáskorát folyamatosan két nyelvben és két kultúrában töltötte, ezért fejlett az *alkalmazkodó képessége*, a válaszadó szerepét folyamatosan különböző beszédhelyzetekben gyakorolta ezért fejlett a *kapcsolatteremtő és kommunikációs* készsége, rendszeres gyakorlás, ismétlés eredményeként *kialakult a stabil beszédképessége*.

Az a gyermek képes a nyelvtanulásra, aki
Megtanulta a helyes kiejtést és képes egyszerű mondatokat alkotni,
Biztonságban érzi magát, mert megérti a beszédhelyzeteket,
Az élményekhez és a tevékenységhez kötött nyelvi helyzetek miatt szereti a nyelvet,
Passzív szókinccsel rendelkezik,
Eljutott a hallás utáni beszédmegértés fokára,
Minta, utánzás után tanulta a nyelvet.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a nemzetiségi óvodapedagógus munkáját a speciális szakemberek segítségével végzi a pedagógiai programban megfogalmazottak alapján.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

SPRACHERZIEHUNG-FÖRDERUNG DER SPRECHFREUDIGKEIT IN DEN NATIONALITÄTEN UND ZWEISPRACHIGENKINDERGARTEN

1. VORWORT

Grundlage für die Erziehung in der zweisprachigen Umgebung eines Nationalitätenkindergartens ist das „Grunddokument für die Vorschulerziehung“, das für alle Kindergärten Ungarns, auch für die Nationalitätenkindergärten verbindlich ist.

Die Kinder erlernen die deutsche Sprache in der gleichen Weise, wie man sich das eigentliche Sprechen lernen vollzieht.

Für die Kindergärtnerinnen bestimmte im Erziehungsplan Wortschatz vollzieht diesen natürlichen Sprechlernprozess nach und stellt Tätigkeitsformen und Übungsarten der Sprachvermittlung vor

Die Selbstverwaltung der Deutschen Minderheit von Pesterzsébet wurde eine Kooperation zwischen Kindergarten (Baross Ovi-Kindergarten Baross), Grundschule (József Attila) und Gymnasium. Die Zusammenarbeit zwischen Kindergarten und Grundschule können die Kinder auf den Schulbeginn vorbereiten und ihnen den Übergang erleichtern. Kontakte zum Gymnasium es ist eine enge Kontakte- Besuch. Wir haben noch eine wichtige Kooperation zwischen Kindergarten, Grundschule und Süd-pestliche Region. In dieser Kooperation spielen wir eine wichtige Rolle: „Gestor“..

2-3. ZIELE UND AUFGABEN IN DER ZWEISPRACHIGEN ALTERGEMISCHTEN GRUPPE NATIONALITÄTENKINDERGARTENS

Wenn die Eltern ihre Kinder in den Nationalitäten Kindergarten melden wollen, müssen sie vorher einen Antrag und eine Äußerung ausfüllen. Verordnung (17/2013. (II.01) EMMI)

Die Spracherziehung ist organischer Bestandteil des ungarischer „Grunddokuments für die Vorschulerziehung“. Daraus folgt, dass die allgemeinen Ziele und Aufgaben eines Nationalitätenkindergartens mit denen des Grunddokuments übereinstimmen müssen.

Das „Grunddokument für die Vorschulerziehung“ ist auch das Grunddokument für die Spracherziehung.

Spezifische Ziele, die sich aus der eigenen Rolle der Spracherziehung ergeben:

Vermittlung der deutschen Sprache und Kultur entsprechend den Altersbesonderheiten und der individuellen Entwicklungsstufe des Kindes,

Pflege der Kulturgüter und Traditionen der deutschen Nationalität entsprechend dem Lebensalter des Kindes,

Vorbereitung der Vorschulkinder auf den Sprachunterricht mit einer gezielten und bewussten Ausspracheschulung sowie der Herausbildung der Sprachfertigkeit in natürlichen

Anbahnung einer zweisprachigen Identität des Kindes zu akzeptieren und zu beachten ist.

Die Spracherziehung hat folgende Aufgaben:

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

1. Eine erhebliche Rolle in der Spracherziehung spielt die Berücksichtigung der Altersbesonderheiten der Kinder, wie die Artikulationsbasis, die es ermöglicht, die Aussprache der deutschen Sprache zu erlernen und die Musikalität der Sprache zu empfinden, die Nachahmungsfähigkeit, ohne Hemmungen dem Modell in der Kommunikations-Situation zu folgen, dem ständigen Tätigsten auch in Interaktionen mit der Kindergärtnerin.
2. In einer zweisprachigen Kindergruppe werden *die Grundbedürfnisse des Kindes*, insbesondere das Bedürfnis der Zugehörigkeit und Liebe befriedigt. Jeden Tag wird jedem Kind Aufmerksamkeit geschenkt, um dem Kind Sicherheit und Geborgenheit zugeben. Die Kindergärtnerin hat die Aufgabe, zu den Kindern einen engen, unmittelbaren und gefühlsbetonten Kontakt auszubauen um das Sicherheitsgefühl im Kind zu stärken. Zu den weiteren wichtigen Aufgaben der Kindergärtnerin gehören eine ausgeprägte und eindeutige Mimik und Gestik sowie eine entsprechende Verhaltensweise, mit denen die Sprechsituationen vervollkommen und verständlich werden.
3. *Erfolgreich ist der Spracherwerb im Vorschulalter*, wenn die Kinder sicher im Antworten und Rollenwechsel(Hörer-Sprecher)sind. Die erfolgreiche Spracherziehung fördert außerdem das produktive Sprechen und die Herausbildung der Sprechfertigkeit. Die Kinder können sich mit einem geringen aktiven Wortschatz verständlich machen und fühlen sich aufgrund eines größeren passiven Wortschatzes in verschiedensten Kommunikationssituationen sicher.
4. *Grundprinzip in der Spracherziehung ist*, alle Kinder der altersgemischten Gruppe in ihrer Muttersprache zu erziehen. Kinder, die die ungarische Sprache als Erstsprache erlernen, werden ungarisch angesprochen und erzogen. Daneben werden vom Beginn des Schuljahres Sprachübungen in Deutsch eingeführt, die regelmäßig und täglich gebraucht und geübt werden. Dieses Üben und Wiederholen stärkt im Kind das Sicherheitsgefühl und führt zum Erfolg im Spracherwerb.
5. Eine der wichtigsten Aufgaben in der Spracherziehung ist *Traditionen, Sitten und kulturelle Wertvorstellungen der Nationalität zu pflegen*. Volksgutes werden die Identität des Kindes positiv gefestigt und die Zusammengehörigkeit gestärkt. Die Volksdichtung trägt zu einer positiven Einstellung zur Sprache bei,
6. In der zweisprachigen altersgemischten Gruppe wird eine Lernatmosphäre geschaffen, der das spontane, unbewusste und imitative Lernen mit Hilfe aller Formen der Spieltätigkeit verwirklicht, die deutsche Sprache durch situatives und handlungsorientiertes Lernen vermittelt, das Hörverständnis durch vielseitige Anregungen, Beschäftigungen geschult, die deutsche Sprache bei allen Gelegenheiten im Kindergarten alltags verwendet wird.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

4. ORGANISATORISCHE GESTALTUNG DER SPRACHERZIEHUNG IN DER ZWEISPRACHIGEN ALTERGEMISCHTEN GRUPPE

I. Die Gestaltung des Tagesablaufes

- 6.00-7.00 Uhr Freispiel im anderen Gruppenraum
7.00-9.00 Uhr Freispiel und andere Tätigkeitsformen,
Frühstück, wie die Kinder ankommen,
Angebote der Kindergärtnerin,
9.00-10.00 Uhr Aufräumen im Gruppenraum,
„Stuhlkreis“ für alle Kinder der Gruppe, täglicher Sport,
Körperpflege
10.00-12.00 Uhr Märchenvorführung,
Freispiel und andere Tätigkeiten im Garten(Spaziergang)
12.00-15.00 Uhr Körperpflege,
Mittagessen,
Mittagsschlaf,
Körperpflege,
Pause,
15.00-17.30 Uhr Freispiel und andere Tätigkeiten

5. TÄTIGKEITSFORMEN IN DER SPRACHERZIEHUNG

1. Die gesunde Lebensweise und die Deutschsprache

Die Aufgaben sind die Folgenden

Die Erzieherin soll an bei der selbständigen Körperpflege beim Essen, beim An-und Ausziehen die Möglichkeiten zum Kennenlernen und üben der Deutschsprache sichern. Die wichtigste ist, dass

die Erzieherin mit persönlichem Beispiel vorangeht.

Die Erzieherin soll durch Beobachtung den Entwicklungsstand der Sprachentwicklung der einzelnen Kinder kennenlernen, und die eigenen Gewohnheitssysteme wahrnehmen.

Man soll den Eltern auch mitteilen, welche Ausdrücke in der Familie zu üben sind.

Tätigkeiten der Kinder:

Im Kinderzimmer: Möbel, Gegenstände benennen und die Begriffe üben,

die Mahlzeiten kennenlernen. Mittel und Speise benennen und üben in der Deutschsprache.

Im Ankleideraum: die Namen der Körperteile, Kleidungsstücke kennenlernen und in der Deutschsprache üben.

Im Waschraum: Tätigkeiten und Utensilien in der Deutschsprache kennenlernen und üben.

Auf dem Hof: Spielmöglichkeiten, Werkzeuge kennenlernen und ihre Name üben, Das Wetter kennenlernen, die Änderungen benennen (Jahreszeiten, Schnee, Regen, usw.)

Entwicklung der motorischen Fähigkeiten

DIE SPIELTÄTIGKEITEN

Spielen ist eine elementare Lebensäußerung und die für das Kind geeignete Form der Auseinandersetzung mit der Umwelt.

Spielen ist eine spezielle Form des Lernens. Das Kind ist neugierig, will die Umwelt entdecken und ist dabei voller Spannung, Erlebnishunger und hat den Wunsch nach schöpferischer Tätigkeit.

In der Spracherziehung wird dem Freispiel eine erhebliche Rolle eingeräumt. Das Bild von der Wirklichkeit wird durch das Spiel immer genauer. Im zweisprachigen Kindergarten ist das Spiel sehr wichtig. Die Kinder haben zahlreiche Möglichkeiten ihre Sprachkenntnisse anwenden und reproduzieren.

Die Kindergärtnerin hat folgende Aufgaben:

die Bedingungen für das Spiel zu sichern,
den Kindern keine voreiligen Anleitungen zugeben,
die Kinder in ihrem Spiel anzuerkennen und sie zu weiteren Spielaktivitäten anzuspornen.

Eine weitere Aufgabe der Kindergärtnerin ist, ein gelenktes Spiel zu planen und mit den Kindern durchzuführen.

Die Hauptformen des gelenkten Spiels sind:

Funktionsspiele

Rollenspiele, Dramatisierung, Handpuppenspiele,

Kreisspiele, Bewegungsspiele, Regelspiele.

Funktionsspiel werden von den Kinder intensiv aufgenommen und durch die Wiederholung schnell erlernt. In dem Funktionsspiele wird die gut artikulierte Aussprache der Kindergärtnerin nachgeahmt und eine positive Einstellung zur Sprache gewonnen.

Rollenspiel ist eine Form des freien Darstellungsspiel. In den gelenkten Rollenspielen wird in Dialogform der Rollenwechsel sowie der Antwort geübt und gefestigt, deshalb diesen Spielen in der Spracherziehung große Bedeutung zukommt.

Regelspiele, wie Memoryspiel und Gesellschaftsspiele werden dem Entwicklungsstand und den Sprachkenntnissen entsprechend ausgewählt und je nach Wunsch der Kinder geübt. Die Regelspiele tragen dazu bei *die richtige Aussprache* zu üben und das *produktive Sprechen durch Wortschatzerweiterung* zu bereichern.

Volkstümliche spiel- mit den volkstümlichen Inhalten dieser Spiele werden eine Unzahl menschlicher Situationen dargestellt. Durch diese Spiele lernen die Kinder die Traditionen der Nationalität kennen, pflegen und üben.

Aufgaben der Kindergärtnerin

Die zum Spiel notwendigen Bedingungen sichern. Zum Spiel brauchen die Kinder ruhige Atmosphäre.

Die Kinder können frei entscheiden *mit wem, wie lange, wo* wollen sie das gewählte Spiel spielen.

Die Zeit zum Spiel wird durch einen *flexiblen* Tagesablauf gesichert.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNyelVű
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

In *Situations- und Simulationsspielen* finden die Kinder Möglichkeiten zum Feststellen der Ursachen und der Zusammenhänge zur Entwicklung der Sprechfertigkeit.

In den *Übungsspielen* entwickelt sich vor allem die Augen-Hand Koordination, die Dominanz Das müssen wir stärken.

Mit *Dramatisieren* stärken wir die positiven Verhaltensweisen, die Ausdrucksfähigkeit in beiden Sprachen und das fließende Sprechen in der Minderheiten Sprache.

Beim *Spiel im Freien* sichern wir die Möglichkeit zur Entfaltung von Kontakten der Kinder, wir befriedigen in Bewegungsbedürfnis,

Nationalitätenerziehung

Aufgaben der Kindergärtnerin

Die Erzieherin muss ihren eigenen Sprachgebrauch überprüfen und entwickeln.

Die Aussprache, der Sprachgebrauch muss verständlich zum Nachahmen geeignet und vorbildlich sein.

Sichern wir viele Möglichkeiten, Situationen, in denen die Kinder ihren Wortschatz, die Satzkonstruktionen erweitern, festigen können und in denen sie ihre passiven Sprachkenntnisse aktivieren können.

Märchen, Verse

„Literatur ist für das Kind eine Quelle der Freude, ein Spiel mit Einzelelementen der Sprache. Das Kind hat Freude an Rhythmus, Reim und Klang.“

Volksreime und Gedichte werden als Auflockerung eingesetzt. Die Sprachmelodie und der Rhythmus der Volksreime sind für das Kind erfassbar sie in der Spracherziehung zu einer unentbehrlichen Hilfe für die Ausspracheschulung.

Rhythmus, Lautmalerei und Wortspiele wirken auf die Kinder, auch wenn sie einzelne Worte nicht verstehen. Bei diesen Reimen und Gedichten sind nicht die Wortbedeutung wichtig, sondern der Wortklang und der Rhythmus.

Beliebt sind die Fingerspiele, Kniereiterspiele, Abzählreime usw. Die Volksdichtung trägt dazu bei, die Sprache für interessant zu halten, dadurch Spaß zu erleben.

In der Volksdichtung lernen die Kinder Dialekt und Mundart kennen. Aber die Kinder hören am liebsten Märchen. In denen werden die Wünsche erfüllen.

Wir wählen Märchen, Gedichte in beiden Sprachen aus dem Schatz der Volkskultur aus. Mit den kurzen Volksmärchen fördern wir die Identität der Kinder.

Märchen und Gedichte sind im ganzen Verlauf der Erziehung, als wesentliches Gebiet der Mutterspracherziehung zu betrachten. Die Sprache wird während der Sozialisation zum wichtigsten Mittel des Denkens.

Die deutschen Märchen werden von den Kindern gerne gespielt und dramatisiert. Bei der Dramatisierung regt die Sprechfreude der Kinder an, fördert sein Ausdrucksvermögen. Die Dramatisierungsspiele haben eine wichtige Funktion im Üben des Rollenwechsels (Hörer-Sprecher) sowie im Üben der Rolle des Antwortens.

Singen, Musik, Tänzén

„Neben dem Spielen ist auch das Singen eine elementare Lebensäußerung des Kindes. Das Kind singt nicht in Tonarten und Tonsystemen, es singt naiv.“ Musik macht das Kind fröhlich.

Die Musik hat in der Spracherziehung einen festen Platz.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Die Kreisspiele werden aus der Volkskultur gewählt.

Durch das Pflegen der Volkskultur in Gesang und in einfachen Tänzen wird die zweisprachige Identität des Kindes angebahnt. Die Ausspracheschulung wird mit Kreisspielen, die von den Kindern gern gespielt und wiederholt werden, erfolgreich gelöst. Durch das gemeinsame Spiel finden die Kinder erste Kontakte zueinander und fühlen sich sicher. Diese Spiele haben auch eine wichtige Funktion im Üben des Rollenwechsels (Hörer-Sprecher)

„Beim Singen und Spielen werden die gut artikulierte Aussprache und das reine Singen der Kindergärtnerin nachgeahmt und eine positive Einstellung zur Sprache gewonnen.“

Die Kinder und Volkslieder helfen die genannten sprachlichen Aufgaben zu lösen, insbesondere bei der Erweiterung des Wortschatzes, im produktiven Sprechen.

Aufgabe:

Die grundlegenden Bedingungen der musikalischen Erziehung schaffen.

Den Anspruch auf die musikalische Selbstbildung fördern.

Musikalische Erlebnisse sichern.

Der Gebrauch der Grundlegenden musikalischen Begriffe in der deutschen Sprache.

Mit Singspielen stärkt die Herausbildung der Freude am gemeinsamen Spiel.

Bildnerisches Gestalten

Das gestaltende Tun bezieht sich auf alle Tätigkeiten des Kindes. Das Kind verwendet verschiedenartigen Materialien um seine Erlebnisse und Erfahrungen zu verarbeiten und auszudrücken. Die Formen des bildnerischen Gestaltens sind:

Zeichnen und Malen

Kneten und Formen

Kleben, Schneiden, Falten, Drucken

Auffädeln, Flechten und Weben

Zeichnen und Malen ist das Bedürfnis des Kindes, seine Gefühle und Empfindungen auszudrücken und darzustellen.

Kneten und Formen Beim Umgang mit formbaren Stopfen spielt das Kleinkind die Funktionslust eine große Rolle. Das größere Kind bildet schon aus einer geschlossenen Form eine Gestalt. Das Üben und freie Verwendung spielen bei diesem Gestalten eine wichtige Rolle.

Kleben, Schneiden, Falten, Drucken Papier bietet vielfältige Möglichkeiten. Kleben und Schneiden sind für Kinder ein technischer Vorgang. Beim Falten sehen Kinder lieber zu aber die Faltdesigns verwenden sie gern im Freispiel.

Auffädeln, Flechten und Weben durch die Übung solcher Fertigkeiten erhalten die Kinder einen Blick in die Zusammenhänge, wie z.B. ein Abschiedsgeschenk für die Großen der Gruppe weben. Beim Weben und Flechten werden Gegenstände und Dinge die zu den Traditionen und Bräuchen gehören angefertigt. Das bildnerische Gestalten ist eine Möglichkeit der Kommunikation, die den Spracherwerb bereichert.

Bewegung, Turnen

Körperliche Bewegungsfreude und geistige Entwicklung stehen in Wechselbeziehung zu einander. So wird dem wachsenden Organismus der Kinder eine besondere Aufmerksamkeit geschenkt. Die mannigfaltigsten Bewegungen an der Luft und der Sonne im Wasser und Schnee stärken die Gesundheit, härten den Organismus ab, machen ihn widerstandsfähiger und

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

sichern ein normales Wachstum, verhindern weiterhin die psychische Belastung. Die Körperübungen entwickeln und vervollkommen bei den Kindern motorische Eigenschaften, wie Kraft und Reaktionsschnelligkeit, Gewandtheit, ausdauernde Geschicklichkeit, Schnelligkeit die Entwicklung des Koordinationsvermögens des Kindes und die Schulung des Gleichgewichtssinnes.

Die freie Bewegung im Freien zur Befriedigung des natürlichen Bewegungsdranges vom Kind, den täglichen und die Sportbeschäftigungen.

Wir bauen auf die Bewegungserfahrung auf das Spielverhaltendes Kindes.

Wir schaffen die Bedingungen zur Förderung der biologischen Entwicklung, zur Steigerung der Belastbarkeit, der Widerstands und der Anpassungsfähigkeit des Körpers.

Die Aufgabe der Kindergärtnerin ist zu erreichen, dass die Kinder der Gruppe an sportlichen Übungen mit Freude teilnehmen. Auch mit Rhythmus und Musik werden Bewegungserlebnisse vermittelt.

UMWELT UND MATHEMATISCHE ERZIEHUNG

„Ziele der Umwelterziehung sind der Erwerb elementarer Erfahrungen und die Auseinandersetzung mit Gegenständen, Dingen und Erscheinungen der Umwelt. Die Grundlagen der Umwelt Erfahrungen sind das eigene Handeln und erleben des Kindes.“

Es ist wichtig, den Kinder Impulse zugeben die zur Entdeckung der Umwelt führen. Für die Auswahl der Themen sind die Gegenseiten der Umwelt und die Interessen der Kinder entscheiden. Die Umwelterziehung steht vor allem mit der Spracherziehung in enger Wechselwirkung. Die Sprachlichen Aufgaben stimmen mit den grundlegenden Erfahrungen und der Auseinandersetzung des Kindes mit seiner Umwelt überein.

Die Entwicklung der Sprechfertigkeit und die Wortschatzerweiterung der Sprachfertigkeit wird mit diesen Themen verwirklicht:

Das aktive Kennenlernen der Welt erweckt und hält die Neugier, das Interesse der Kinder durch das Bearbeiten der Erfahrungen und Kenntnisse aufrecht und befriedigt ihren Erkenntnisdrang.

Ermöglichen, dass sie mit allen Sinnesorganen Erfahrungen sammeln können.

Gelegenheiten zum indirekten Erleben des Naturschutzes anbieten.

Problemsituationen schaffen.

Möglichkeit zum fließenden Sprechen bieten und die mündliche Ausdrucksfähigkeit der Erst- und Zweisprache fördern.

Die optimalen Voraussetzungen des Lernens sichern.

Die Kinder erlernen an und ausziehen, die Relationen, Paarsuchen, wie und was größer und kleiner, leichter und schwerer sind, usw.

ARBEITSWEISEN FÜR KINDERN

„Im Grunddokument für die Vorschulerziehung werden die Tätigkeiten, die zum täglichen Leben gehören, aufgezählt. Es werden Fertigkeiten und Arbeitsweisen festgelegt, die dem Vorschulalter entsprechend erlernt und angewendet werden.“

Die Kinder werden erlernen, dass die Tätigkeiten des täglichen Lebens von der Spieltätigkeit schwer zu trennen sind.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Im Tagesablauf der Kindergruppe werden alle Gelegenheiten genutzt, bei denen das Kind die praktischen Tätigkeiten ohne Zeitdruck erwirbt.

„Die Anleitungen der Kindergärtnerin zu dieser Tätigkeit erfolgen stufenweise und den Sprachkenntnissen des einzelnen Kindes entsprechend in Deutsch.“

Anleitungen zu folgenden Themen sind zugeben:

zur Körperpflege und Befriedigung persönlicher Bedürfnisse (aus und anziehen, Hände waschen, sich kämen, usw.)

zu Haushaltspflichten (Ordnung machen, Tischdienst, Blumen gießen, Wegräumen, usw.)

Die Kinder erhalten die Möglichkeit bei einfachen Arbeitsvorgängen mitzumachen.

Sie sollen motiviert werden, sie lernen dabei Arbeit planen, organisieren, zusammen tätigen.

Die Arbeitsvorgänge werden selten auf Deutsch geplant, aber die andere Tätigkeitsformen werden Deutsch begleiten und miterleben. (Lieder singen, Spiele üben, Reime sagen, Märchen anhören, usw.)

LERNEN UND SPRACHBILDUNG

In Vorschulalter stehen lernen und spielen in enger Verbindung spielen ist eine wichtige Möglichkeit des Lernens. Spielen und lernen lassen sich auf gemeinsame Grundlagen zurückführen. Spielen und lernen haben gemeinsame Merkmale wie:

Freiwilligkeit (Auch das hat Erfolg, wenn sich das Kind für einen Sache interessiert.)

Aktivität (Bevorzugt werden interessante Lernprozesse, die voll mit Überraschungen und Problemstellungen sind.)

Selbstständigkeit (Beim Spielen können Aufgaben schwierig sein.)

Phantasie (Beim Lernen und Spielen sind schöpferische Einfälle von Bedeutung.)

Anwendung des Gelernten (Die Kenntnisse sind übertragbar auf andere Situationen.)

Die Aufgaben Der Kindergärtnerin bei der Planung und Durchführung des Lernens :

Die Erfahrungen und Erlebnisse der Kindergruppe, die wöchentlich und vorlaufend gewonnen werden, werden komplex und vielfältigen Formen aufgearbeitet.

Das spontane Interesse des Kindes für ein Lernziel wird verstärkt.

Das Erlernte wird wiederholt und erweitert.

Auf altergemäßes Tempo wird geachtet und genügend Zeit zum Üben gesichert.

das Lernen in der zweisprachigen Gruppe wird folgender Weise organisiert:

Durch das Freispiel

Durch die Verhaltensweise der Kindergärtnerin als Vorbild

Durch Anregungen Beschäftigungen

ZUSAMMENARBEIT MIT DER FAMILIE

„Die Zusammenarbeit ist ein gemeinsames Anliegen von Eltern und Kindergärtnerin zum Wohl des Kindes. Die Eltern stellen verschiedene Erwartung an den Kindergarten, an die Kindergärtnerinnen der Gruppe und haben Motive und Möglichkeiten zur Zusammenarbeit.“

Möglichkeiten der Zusammenarbeit sind:

Elternabende, es ist die beste, wenn es jährlich zweimal ist. An denen die Ziele und Aufgaben der Spracherziehung mitgeteilt werde. Am Ende des Schuljahres wird die Spracherziehung bereitet.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNyelVű
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Hospitation der Eltern in der Kindergruppe auf Wunsch der Eltern oder auf Einladung der Kindergruppe. An diesen „offenen Tagen“ werden die Möglichkeiten der Spracherziehung in der Praxis gezeigt.

Mitgestaltung von Feste und Spielnachmittagen. ”Die Vorbereitungsphase, ins besondere bei der Traditionspflege, wird mit den Eltern gemeinsam geplant und durchgeführt”(Z.B.: Oktoberfest, St. Martin - Fest, Weihnachten, Abschiedsfeier, usw.)

Ausstellung auch mit den Eltern und mit den Kindergärtnerinnen geplant. Bei der Ausstellung kann man Kinderarbeiten, Kleidungsstücke, Kulturgütern, usw. sehen. (Z.B. am 15 März.

„In Verbindung mit der Spracherziehung hat die Kindergärtnerin noch die Aufgabe, noch die Eltern zu informieren, nach welchem Sprachunterrichtsmodell sie durch führt. ”Es kann auch Zweisprachig sein, wenn es für die Eltern größere Sicherheit gibt.

FESTE FEIERN

Die Vorschläge werden einerseits den Traditionen Feste der Kindergruppe entsprechend ausgewählt, andererseits dem örtlichen Brauchtum der Nationalität angepasst.

Feste, die mit den Kindern gefeiert werden:

Oktoberfest(Weinlesefestaufzug und Erntedankfest mit den Eltern und mit den Schulkindern erleben, einmal im Kindergarten und einmal in der Schule.)

St. Martin-Fest(Festaufzug mit den Eltern und mit den Schulkindern veranstalten. An einem Spielnachmittag basteln die Eltern im Kindergarten die Laternen.)

St. Nikolaus (dieses Fest feiern wir ohne Eltern.)

Weihnachten(Christbaumschmuck und eine Krippe basteln. Geschenke für die Eltern anfertigen.)

Fasching(Masken herstellen, Kostüme anziehen. Wir feiern ohne Eltern.)

Ostern(Ostereier verzieren ohne Eltern).

Muttertag(die Mütter und die Großmütter einladen und die Geschenke anfertigen.)

Abschiedsfeier((für die Grossen ein Geschenk anfertigen, Abschiedstänze und Verse lehren.)

Geburtstagfest(dem Geburtstagkind eine Krone und Geschenke basteln).

„Mit den zum Lebensalter passenden Festen wird das Zugehörigkeitsgefühl des Kindes gestärkt. Durch das Kennenlernen der Traditionen werden die Kenntnisse der Kinder erweitert und die Aktivität zum Mitmachen und Miterleben gesichert.”

ANFORDERUNGEN AM ENDE DES VORSCHULALTERS IN DER ALTERGEMISCHTEN ZWEISPRACHIGEN GRUPPE

Schulbereitschaft bedeutet: Leistungsfreudigkeit, Anpassungsfähigkeit, Kontaktbereitschaft, und Aufrechterhaltung der Neugierde. Wenn das Kind seine Vorschulzeit voll durchlebt und seine Möglichkeiten entfalten kann, da wird der Schulbereitschaft erreicht.

Die Spracherziehung bedeutet folgendes:

die Kinder sind *anpassungsfähiger*, weil sie in zwei Sprachen und Kulturen verbringen,

die Kinder sind *kontaktbereiter*, weil sie in vielen Kommunikationssituationen den Rollenwechsel beim Antworten üben,

die Kinder *haben aktive und passive Wortschätze*, in dem sie sich sicher fühlen,

die Kinder sind *leistungsfreudig*, weil sie die deutsche Sprache viele Erlebnisse mögen,

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

die Kinder sind *neugierig* auf die Sprache, weil sie altergemischt Situationen das produktive Sprechen erleben können,
die Kinder sind *bereit*, die Sprache zu lernen.

6. ANFORDERUNGEN AM ENDE DES VORSCHULALTERS IN DER ZWEISPRACHIGEN GRUPPE

„Den Förderungsvorstellungen des „Grunddokuments für die Vorschulerziehung“ entsprechend wird das Kind systematisch, kontinuierlich auf die Anforderungen in der Schule vorbereitet.“ Ziel der Kindergärtnerin ist, das schulfähige Kind zu entwickeln, in dem es sowohl sozial als auch emotional und kognitiv reif für die Schule.

Schulbereitschaft bedeutet: Leistungsfreudigkeit, Anpassungsfähigkeit, Kontaktbereitschaft und Aufrechterhaltung der Neugierde.

Schulbereitschaft wird erreicht, wenn das Kind seine Vorschulzeit voll durchleben und seine Möglichkeiten entfalten kann.

In der Spracherziehung bedeutet das schulbereite Kind folgendes:

Die Kinder sind anpassungsfähiger, weil sie in zwei Sprachen und Kulturen ihr Vorschulleben verbringen

Die Kinder sind kontaktbereiter, weil sie in vielen Kommunikationssituationen den Rollenwechsel beim Antworten üben

Die Kinder sind neugierig auf die Sprache, weil sie in altergemischt Situationen das produktive Sprechen erleben können

Die Kinder sind bereit die Sprache zu lernen, weil sie eine gewisse Sprechfertigkeit erwerben.

Die Kinder sind leistungsfreudig, weil sie die deutsche Sprache durch viele Erlebnisse mögen.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYEREKEK NEVELÉSE

1. BEVEZETŐ

A J.E.K. Pedagógiai Programunkban a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a többi gyerekekkel együtt neveléssel integráltan valósítjuk meg, figyelembe véve a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve, és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve rendeletben meghatározott célokat és feladatokat.

2. ÁLTALÁNOS ELVEK

2.1. CÉL

A pedagógiai programban foglaltak és a sajátos nevelési igény összhangba kerül, így biztosítja:

az elvárások igazodnak a gyermekek fejlődésének üteméhez,
fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósul meg,
a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés a fejlesztés ne terhelje túl,
a rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozások programjai a pedagógiai program tartalmi elemeivé válik.

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg. Óvodánkban az együttnevelés – az illetékes szakértői bizottság szakértői véleményének figyelembe vételével- minden esetben egyéni döntést igényel a gyerek szükségletei szerint.

2.2. A HABITÁCIÓS, REHABILITÁCIÓS ELLÁTÁS KÖZÖS ELVEI

A sajátos nevelési igény kifejezi,

- a) a gyermek életkori sajátosságainak a fogyatékoság, az autizmus spektrum zavar vagy egyéb pszichés fejlődési zavar által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b) a képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, eltérő ütemű fejleszthetőségét.

Az óvodában az egészségügyi és pedagógiai célú habitációs és rehabilitációs tevékenység olyan team munkában kialakított szervezett nevelési folyamatban valósul meg mely az egyes gyermekek, vagy a gyermekcsoportok igényeitől függő eljárások, (időkeret, eszközök, módszerek, terápiák) alkalmazásával valósul meg.

A nevelést, fejlesztést olyan többlétszolgáltatások biztosítják, melyeket a sérült kisgyermek részére minden területen biztosítunk.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

A gyermek habitációs, és rehabilitációs fejlesztésének alapja a szakértői bizottság szakértői véleménye.

Az óvoda elfogadó, eredményeket értékelő környezetet teremt, ez szolgálja a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését. A gyerekek iránti elvárást mindenkor a fogyatékoságának, autizmus spektrum zavarának, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg.

Terhelhetőségét biológiai állapota, esetleg társuló fogyatékosága, személyiségjegyei is befolyásolják, ezt mindenkor figyelembe vesszük. A habitációs, rehabilitációs egyéni vagy csoportos fejlesztés elsősorban gyógypedagógiai kompetencia, mely kiegészül a társszakmák – pszichológiai, orvosi – terápiás együttműködéssel.

Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, konduktor óvodapedagógus, terapeuta pszichológus és orvos működik együtt.

2.3. A HABITÁCIÓS, REHABILITÁCIÓS TEVÉKENYSÉG KÖZÖS CÉLJAI, FELADATAI

A fejlesztés céljait – mindenkor a fejleszthetőséget - gyógypedagógiai – orvosi - pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira kell építenünk.

- a) A mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd-fogyatékoságból, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékoságból, autizmus spektrum zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- b) Törekszünk a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- c) A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- d) Az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- e) Az egyes területeken kimagasló képességeket mutató gyermek támogatása.

2.4. A HABITÁCIÓS ÉS REHABILITÁCIÓS TEVÉKENYSÉGET MEGHATÁROZÓ TÉNYEZŐK

- a) A fogyatékoság típusa, súlyossága.
- b) A fogyatékoság kialakulásának, diagnosztizálásának és a speciális ellátás megkezdésének ideje,
- c) korai fejlesztésben és gondozásban részesült gyermek esetében a korai időszak fejlődésmenete
- d) A gyermek
 - életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
 - képességei, kialakult készségei,
 - kognitív funkciói, meglévő ismeretei,
 - családi háttere.

Mindezek alapján a fejlesztés területei: a vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek és az értelmi képességek

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

fejlesztését. Az egyes fogyatékosági típusok függvényében más-más terület kap nagyobb hangsúlyt.

Halmozottan fogyatékos gyermek, gyermekcsoport esetén a megállapított fogyatékoságok mindegyikére tekintetbe vesszük. A nevelési programot egyéni fejlesztési terv is kiegészíti.

2.5. A SZÜKSÉGES GYÓGYPEDAGÓGIAI FELTÉTELEK BIZTOSÍTÁSA A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK SZÁMÁRA

- a) A sérülés specifikus módszereket, terápiákat, technikákat szakszerűen megválasztjuk és alkalmazzuk;
- b) az egyéni szükségletekhez igazítjuk a környezetet, speciális bútorokat biztosítunk;
- c) az egyéni szükségletekhez igazítjuk a speciális segédeszközök használatát; a segédeszközök elfogadtatására, azok következetes használatára és megóvására nevelünk;
- d) a kompenzációs lehetőségek körét bővítjük, a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésére törekszünk;
- e) megfigyeljük, felismerjük, hogy a sajátos nevelési igényű kisgyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes;
- f) rugalmas szervezeti kereteket alakítunk ki a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához;
- g) az óvoda pedagógusait, pedagógiai munkát segítő alkalmazottait és a szülőket megfelelően tájékoztatjuk a sajátos nevelési igényű gyermek befogadására, együttműködünk a sérült gyermekek családjával.

2.6. ÓVODÁNKBAN A TÖBBSÉGI NEVELÉSBEN MEGVALÓSULÓ SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK INTEGRÁLT NEVELÉSE-OKTATÁSA

Cél: 3-7 (8) éves sajátos nevelési igényű, a területileg illetékes Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján integrálható gyermekek az óvodai nevelés során - a részükre biztosított speciális fejlesztés mellett - szociálisan, értelmileg, érzelmileg állapotától függően a legmagasabb szintre fejlődjen, elérje az iskolai alkalmasság szintjét. Az együttnevelés adjon mind az ép, mind a sajátos nevelési igényű gyermekek számára lehetőséget az egymással való kommunikációra, egymás megismerésére, és elfogadására, így alapozza meg a későbbi társadalmi integrációt. A sajátos nevelési igényű gyermekek mintaként tekintenek és érzelmileg kötődnek ép kortársaikhoz. Ez részükre spontán létrejövő húzóerőt jelent a fejlődésben. Énképük és önértékelésük pozitív irányba fejlődik, csökken a függőségi beállítódásuk, nem hatalmasodik el rajtuk a sérültség tudata.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésében nem adunk helyet semmilyen előítéletnek. Ezzel a természetes elfogadó attitűd kialakulásának alapjait célozzuk meg, a későbbi társadalmi integrálódást segítjük elő, valamint azt, hogy megtanulják a segítségnyújtást és az elvárások helyes arányát.

A társas kapcsolatok során a gyermekekben kialakul a sajátosságok természetessége, valamint a másik pozitív tulajdonságainak értékelése.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Óvodánk az integrált fejlesztésben:

speciális tevékenységek megvalósításakor figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit

külön gondot fordít arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányai leküzdéséhez

az óvoda vezetője támogatja a pedagógusokat az óvodai integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken

Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermekfogyatékoságához igazodó, szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, terapeuta segíti (módszertani intézmény, utazó szolgálat).

Közreműködése kiterjed:

óvodapedagógusok felkészítése, a fejlesztésre, tervezésre

folyamatos tanácsadás a sajátos teendőkről, az óvodai nevelőmunkához

a szülők közösségének felkészítése a SNI gyermek befogadására

a család és az óvoda szoros együttműködése

Az integráltan fejlesztett gyermek számára biztosítja az óvoda mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai célú habitációs, és rehabilitációs ellátást melyekre a szakértői bizottság javaslatot tesz.

Sikerkritériumnak tekinthető, a gyermek beilleszkedése, egyenlő hozzáférése a foglalkozásokhoz, önmagához mért fejlődése tekinthető, melynek eredményes megvalósulását az alábbiak szolgálják:

a) sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása az SNI típusához, eltérő mértékéhez, az egyéni sajátosságokhoz igazodva

b) magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező óvodapedagógus (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség)

egyéni fejlesztési terv készítése a különböző szakemberek iránymutatásai alapján

alkalmazkodik az eltérő képességekhez, viselkedéshez, alternatívákat keres, szükség esetén megváltoztatja eljárásait, módszereit.

c) A gyermek fogyatékoságának, autizmus spektrum zavarának vagy egyéb pszichés fejlődési zavarának típusához igazodó szakképesítéssel rendelkező szakirányú végzettségű gyógypedagógus feladatai az együttműködés során:

segíti a környezet kialakítását,

segíti a diagnózis értelmezését,

figyeli a gyermekhaladását,

együttműködik az óvodapedagógusokkal,

figyelembe veszi az óvodapedagógusok tapasztalatait, javaslatait,

javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására,

segít a speciális eszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzés lehetőségeiről,

segít a helyi feltételek és a gyermekek egyéni szükségleteinek összehangolását

segíti a szülőket az ismeretek átadásában, a rehabilitáció sikerességének érdekében

részt vesz a befogadó közösség felkészítésében,

részt vesz az óvodai foglalkozások és tevékenységek adaptációjában

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

2.7. AZ INTEGRÁLT NEVELÉS FELTÉTELEI ÓVODÁNKBAN

a feladat szerepel az óvoda alapító okiratában,
a pedagógiai program tartalmazza a szükséges sérülés specifikus pedagógiai és egészségügyi
habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elveit.
a rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének alapja a szakértői bizottság szakértői
véleménye
megfelelő személyi feltételek jelenléte
a befogadó óvoda vezetője támogatja a pedagógusok részvételét az óvodai integrációt segítő
szakmai programokon akkreditált továbbképzéseken,
megfelelő időkeret, környezeti, tárgyi, eszköz, feltételek biztosítottak

A fejlesztés team munkában kialakított, szervezett nevelési folyamatban valósul meg, az
egyed gyermekek vagy gyermekcsoport igényeitől függően a fogyatékoságának, pszichés
fejlődési zavarának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakemberek
biztosításával:

egyéni fejlesztési tervet készítünk
nagyobb mértékű differenciálást alkalmazunk, terhelhetőségre odafigyelünk
speciális eljárásokat alkalmazunk,
kiegészítő, fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs, tevékenységeket megszervezzük
terápiás célú pedagógiai eljárások megvalósulnak

3. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK SÉRÜLÉS SPECIFIKUS FEJLESZTÉSÉNEK ELVEI, FELADATAI AZ ÓVODAI NEVELÉSÜNK SORÁN

3.1. A MOZGÁSSZERVI FOGYATÉKOS (MOZGÁSKORLÁTOZOTT) GYERMEK

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgás szervrendszer
veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó
mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos
tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a
károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe.

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott és halmozottan fogyatékos
mozgáskorlátozott) gyermek óvodai nevelése során kiemelt feladat a mozgásos
akadályozottságból eredő hátrányok csökkentése, megszüntetése, a speciális, egyénre szabott
eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, s ezek segítségével a tágabb és szűkebb
környezet, minél sokrétűbb megismertetése, és ily módon az életkornak megfelelő
tapasztalatszerzésre, a megtanult mozgás alkalmazására nevelés.

Az óvodában biztosítani kell a gyermek állapotához igazodó megfelelő mozgás- és életteret
(az ehhez szükséges akadálymentes környezetet, sajátos technikai eszközöket, például lejtő,
kapaszkodó), mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét. Az egészségügyi és

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció és terápia feladatait, valamint a mozgásnevelést az óvodai foglalkozások körébe kell beépíteni. Az elsajátított mozgásminták rögzítése, a szükséges korrekciós helyzetek alkalmaztatása a napirend egészét átszövő feladat.

Óvodáskorú mozgáskorlátozott gyermek fejlesztése, nevelése speciális szempontok figyelembevételét kívánja, az óvodai nevelés valamennyi területén.

Óvodáskorban előtérbe kerül az életkori sajátosságoknak megfelelő tartási és mozgási funkciók segítése, a hely- és helyzetváltoztatás és a manipuláció javítása a nagy- és finommozgások célirányos fejlesztésével, az írás megalapozását célzó egyéb fejlesztésekkel. A mozgásfejlesztésben hangsúlyt kell kapnia a különböző önellátást, önkiszolgálást, helyváltoztatást segítő-támogató eszközök szükség szerinti használata kialakításának is.

Mozgás, testi nevelés, fejlesztés

A sérült gyermek esetében a mozgás speciális fejlesztése mozgás terapeutát igényel, aki komplex módon a szülővel és az óvodapedagógussal együttműködve végzi a mozgás és a következményes vagy társuló elváltozások, károsodások terápiáját.

Az óvodai élet során az óvónőnek tisztában kell lennie:

a sérülés okával,

a diagnózissal,

a tünetekkel

és a kapcsolódó feladatokkal

Azonban minden esetben a szakemberre kell támaszkodnia, az ő utasítása szerint kell eljárnia.

Az óvodában minden gyermek számára kiemelt a térbeli tájékozódás, a nagymozgások és a mozgáskoordináció (szem - kéz - láb koordináció) fejlesztése. Fontos a gyakori, gazdag mozgáslehetőség biztosítása a teremben, udvaron, tornateremben egyaránt. A csoport testnevelési foglalkozásain is részt vesznek, mozgásállapotuknak megfelelő gyakorlatot végeznek, a többiekkel közösen mozognak. Ha szükséges (a sérülés foka vagy a gyakorlat nehézsége miatt), vonjunk be külső segítséget.

Használjunk speciális fejlesztő eszközöket, tornaszereket az ép gyermekek esetében is - a csoportszobában és a tornateremben.

Vigyük el magunkkal a sérült gyermeket is a csoporttal közös sétákra, kirándulásokra. Ilyenkor a szülők segítségét is igénybe vehetjük.

Játéktevékenység

A mozgáskorlátozott gyermeket számára is rendkívül fontos a mással nem helyettesíthető játék. A játéktevékenységében akadályozhatja bizonytalan testtartása, a helyzet és helyváltoztatás, az eszközhasználat nehezítettsége, a téri tájékozódás terén fellépő nehézségek stb. Szükség lehet a játékhoz használt tér átalakítására, a játéktevékenység egészének, esetleg egyes részeinek adaptálására. Az egyes tevékenységek során fontos a mozgáskorlátozott gyermek aktív szerepe, bekapcsolódása.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Nyelvi fejlesztés

A mozgáskorlátozottsághoz társulhatnak beszédzavarok, kommunikációs problémák. A mozgáskorlátozott gyermek bevonása minden nyelvi és kommunikációs képesség fejlesztését célzó tevékenységbe, szükség lehet sajátos fejlesztési célok kitűzésére, esetleg a logopédussal való együttműködésre.

Ének, zene, énekes játék

Az óvodás életkor kiemelt tevékenysége az éneklés, így a mozgáskorlátozott gyermekfejlesztésébe is beépítendő. Pozitív hatása előnyösen befolyásolhatja a mozgásfejlődést is (pl. elősegíti a test ellazulását), társas cselekvést jelent, fejleszti a ritmus- és tempóérzékelést. A tevékenységek végzése közben szükséges lehet speciális testhelyzet felvétele, esetleg a gyermek állapota által meghatározott adaptált eszközök (hangszerek) használatára.

Rajzolás, mintázás kézimunka, kézügyesség fejlesztése

Fontos a finommotorika és grafomotoros képességek célirányos fejlesztése. Minden tevékenység során kiemelt feladat a tapasztalatszerzés biztosítása, a cselekvéses ismeretszerzés, lehetőségének megteremtése. A mozgáskorlátozott gyermek eltérő tapasztalatokkal rendelkezik, észlelési problémái, testséma-zavarai lehetnek, kevesebb ismerettel rendelkezhet az őt körülvevő világról. Alkalmat kell adni a minél sokrétűbb, mozgásos tapasztalatszerzésre, fejleszteni kell a kognitív funkciókat, különböző észlelési területeket, a figyelmet, emlékezetet, téri tájékozódást stb.

A halmozottan sérült mozgáskorlátozott gyermekek esetében a mozgáskorlátozottságon kívül még más – érzékszervi, beszéd- vagy értelmi sérülés – is nehezíti a fejlesztés lehetőségét. Fejlesztésük döntően a mozgáskorlátozottak pedagógiája és a társuló fogyatékoság gyógypedagógiai módszereinek egyénre szabott kombinációival történik.

3.2. A látássérült gyermekek

A nevelés-oktatás szempontjából lehetnek: vakok, alig látók, és gyengén látók. A speciális, gyermekre szabott, pedagógiai program meghatározója a látásélesség mellett: a látássérülés kóroki tényezője, a látássérülés bekövetkeztének időpontja, és a látássérüléshez esetleg csatlakozó egyéb fogyatékoság, rendellenesség.

Szociális készségek fejlesztése:

A látási kontroll hiányosságainak korrigálására minden látássérült gyermek esetében segíteni kell a részvételt a közös játékban, a közösséghez való alkalmazkodást, a viselkedési formák megtanulását és gyakorlását, a közösség előtti szereplést.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Az önkiszolgálás megtanítása, a tárgyak és helyük megismertetése, a rendszeret, a higiéné, különösen a szem és a kéz tisztán tartása. Az önkiszolgálás terén életkoruk és sérültségük mértéke szerinti önállóság kialakítása a cél.

Az óvodai nevelés során mindvégig figyelembe kell venni a látássérült gyermek fizikai terhelhetőségének korlátait, különös tekintettel az adott szembetegségre.

a) Az óvodai nevelésben részesülő vak gyermekeknél (vízus: 0) is kiemelt szerepet kap a játék, ami tág lehetőséget ad az ép érzékszervek aktivizálásával a hallás, tapintás, szaglás, íz-érzékelés, mozgás-ritmus, tájékozódási képesség intenzív fejlesztésére.

Mozgásnevelésükben kiemelten fontos a testkultúra kialakítása, a tartáshibák megelőzése, a helyes testtartás megtanítása, majd folyamatos fejlesztése.

Hangsúlyos a zenei nevelés, mely egyszerre fejleszti a hallást és a mozgást. A környezetük valósághű megismerése széles körű érzékeltetéshez, a biztonságos téri tájékozódás támpontokhoz kötötten valósítható meg.

A környezet kialakításakor tapintható jelzések alkalmazása, a bútorok lehetőség szerinti állandó rendje javasolt.

Az eszközök kiválasztásánál – színek helyett – elsődleges szempont a jól tapinthatóság biztosítása.

b) Az alig látó, adottságaik szerint vagy a tapintó-halló, vagy a látó-halló (tapintó) életmódra készíthetők fel. A látásukat praktikusán kismértékben használó alig látó gyermekek (pl. fényérzékelők, színeket felismerők) pedagógiai program a tapintó-halló életmódra felkészítést célozza, de nem hanyagolható ellátás teljesítményük megőrzése, intenzív fejlesztése sem.

Az alig látó gyermekek közül a látásukat praktikusán jól használók számára olyan fejlesztő programot kell biztosítani, mely a látó-halló (tapintó) életmódra felkészítést tűzi ki célul.

A fejlesztés fő területei ez esetben megegyeznek a gyengén látó gyermekek nevelésének elveivel.

c) A gyengén látó gyermekek főleg látásuk útján tájékozódnak a világban, de az ép látásúakhoz képest sokkal közelebről, kisebb térben tudják azt használni.

- Nevelésük speciális optikai eszközök segítségével a vizuális megismerés útján történik, de jelentős szerep jut a nevelésben a többi, elsősorban a hallási és tapintási analízátor kompenzatív működésének is.
- Kiemelten fontos a testtartási hibák megelőzése, a helyes testtartás megtanítása, az ehhez szükséges környezet (pl. dönthető asztallap, egyéni megvilágítás) biztosítása.

A gyengén látó gyermek fejlesztésének kiemelt területei az óvodában:

- gondolkodás- és beszédfejlődését a látásos élmények hiányossága jelentősen befolyásolja
- a környezet vizuális megismertetése.

Területei:

- Látásnevelés: a látás használatának megtanítása a távoli és a közeli környezetben.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

- A nagymozgás fejlesztése: mozgáskoordináció, mozgásbiztonság.
- Térbeli tájékozódás a látás felhasználásával.
- A finommozgás fejlesztése: a kézügyesség fejlesztése, az írás előkészítése.
- A látás-mozgáskoordináció fejlesztése: finommozgások és nagymozgások esetében egyaránt.

Az érzékelés egyéb területeinek fejlesztése

- A hallási figyelem és megkülönböztető képesség segíti a tájékozódást, tanulást.
- A tapintás által szerzhető információk kiegészítik a tárgyak tulajdonságairól szerzett ismereteket.

d) A halmozottan fogyatékos látássérült gyermekek esetében a látás hiányán vagy különböző mértékű csökkenésén kívül még más, testi, érzékszervi vagy értelmi sérülés is nehezíti a fejlesztés lehetőségét, amely döntően a látássérültek pedagógiája és a társuló fogyatékoság gyógypedagógiai módszereinek kombinációival történik. Az eredményességet a döntően egyéni vagy kiscsoportos szervezés biztosítja. Ez gyógypedagógiai óvodai ellátásban valósulhat meg. Abban az esetben, amikor az enyhébb látási sérülésekhez enyhébb fogyatékoságok csatlakoznak, akkor az integrált óvodai nevelés is lehet eredményes.

3.3. A HALLÁSSÉRÜLT GYERMEK

A súlyos fokban hallássérült – siket – és a kevésbé súlyosan vagy közepes fokban hallássérült – nagyothalló – gyermekek hallásvesztése a főbb beszédfrekvenciákon olyan mértékű, hogy ennek következtében a beszédnek hallás útján történő megértésére nem, vagy csak részben képesek. A halláskárosodás miatt – az állapot fennmaradása esetén – bizonyos esetekben – teljesen elmarad, vagy erősen sérül a beszéd és a nyelvi kompetencia. Az előzőek miatt korlátozott a nyelvi alapokon történő fogalmi gondolkodás kialakulása, aminek következtében módosul a gyermek megismerő tevékenysége, esetenként egész személyisége megváltozik. Megfelelő szakszerű fejlesztés hatására megindul a passzív és aktív szókincs fejlődése, elhangzanak az első szavak. Mindez a szülők folyamatos közreműködését és együttműködését is igényli.

Megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a súlyosan hallássérült szülők gyermekeire, akik nagy része használja a jelnyelvet vagy annak elemeit, mint kifejezőeszközt.

A hallássérült gyermekek óvodai nevelésének elsődleges feladata – a korai pedagógiai és audiológiai gondozásra építve – a nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése. A fejlesztés eredményességét döntően meghatározza, hogy a gyermek az óvodába lépés időszakában milyen beszédmegértési, beszédkészenléti állapotban van. Ez függ a hallásállapottól és a beszéd kialakulását egyénenként is nagymértékben és eltérő módon befolyásoló egyéb tényezőktől (például kognitív és pszichés állapot, szociokulturális környezet korai és optimális pedoaudiológiai ellátástól stb.).

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNyelvű
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Az anyanyelvi-kommunikációs fejlesztés az óvoda egész napi tevékenységében megjelenik. Minden, a szocializációt hatékonyan segítő munkajellegű tevékenységbe be kell vonni a hallássérült gyermekeket.

A fejlesztés feladatai:

a) A súlyos fokban hallássérült – siket – gyermekek óvodás életkorban történő fejlesztési feladata a nyelvi kommunikáció rendszerében:

- a hallás és a beszédértés fejlesztése
- a hangos beszéd aktív használatának építése,
- a grafomotoros készségfejlesztés és a diszfázia-prevenció

Az óvodai nevelés során arra kell törekedni, hogy a súlyos fokban hallássérült kisgyermek:

- hangmegnyilvánulásával, majd beszéddel hívja fel magára a figyelmet, közölje kívánságait.
- környezete igyekezzon a gyermek közölnivalóját, kommunikációs próbálkozásait megérteni.

Az óvodai nevelés egész időtartamát átfogó feladat.

- a kognitív funkciók és az érzelmi élet fejlesztése, alapvető
- önkiszolgálási szokások elsajátítása,
- az aktív nyelvhasználat építése.
-

Fejleszteni kell:

- a beszédértést, szókincset, szájról olvasási készséget.
- a beszédérthetőségnek kialakítására, főleg magánhangzók esetében.

b) A nagyothalló óvodáskorú gyermekek az emberi beszéd, a környezeti hangok korlátozott felfogására, differenciálására képesek.

Beszédfejlődésük késve, általában spontán (hallókészülék segítségével vagy anélkül), esetenként azonban csak speciális segítséggel indul meg.

A nagyothalló gyermekek óvodai fejlesztésében hangsúlyt kap:

- a nyelvi kommunikáció megindítása, és/vagy
- fejlesztése a kommunikációs igény és tevékenység állandó erősítése,
- a beszédértés, a szókincsfejlesztés,
- a szintaktikai elemek nyelvhasználatba építése,
- a beszédérthetőség folyamatos javítása, melynek eredményeként a
- nagyothalló gyermekek különböző mértékben közelítik meg a halló társak nyelvi teljesítményét.

A hallássérült kisgyermek eredményes fejlesztésének feltétele a gyermeket körülvevő környezet minden elemében a nyelvi kommunikáció helyzetekhez kötött alkalmazása,

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

szükség esetén a beszédértést és a konkrét megnyilvánulást segítő egyéb eszközrendszerek használata, valamint a családi szociális háttér bekapcsolása a kommunikáció-fejlesztés rendszerébe.

c) A hallásukat műteti úton helyreállított/létrehozott (pl. cochlea implantált) hallássérült gyermeknél – egyik vagy mindkét oldalon végzett hallásjavító műtét után – fizikai értelemben közel ép hallás mérhető. Fejlesztésük stratégiája döntően a beszédhallásra alapozott módszerek alkalmazásával történik. Beszédértésük, hangzó beszéd produkciójuk fejlődése hasonlóságot mutat a hallók beszédfejlődésével.

Fejleszthetőségük, fejlődési ütemük döntően függ a műtét időpontjától, a család aktív együttműködésétől.

Fejlesztésük kívánatos színtere az ép hallásúak környezetében van (többségi óvoda, szükség esetén logopédiai csoport). Teljesítményüket döntően befolyásolja intellektusuk, esetleges – a pszichés fejlődés zavara miatti – beszéd-, nyelvtanulási akadályozottságuk valamint a családi háttér, a fogadó intézmény integrációs szintje a speciális pedagógiai megsegítés.

d) A halmozottan fogyatékos hallássérült óvodás korú gyermekek esetében a hallás különböző mértékű csökkenésén kívül még más (esetenként mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy a pszichés fejlődés zavara) fogyatékoság is súlyosbítja a fejlesztés lehetőségét. A velük való foglalkozás döntően a szurdopedagógia és a társuló fogyatékoság gyógypedagógiai módszereinek kombinációival, egyéni fejlesztési terv alapján történik.

Fejlesztésüket eredményesen egyéni vagy kiscsoportos formában lehet megvalósítani.

3.4. AZ ENYHÉN ÉRTELMI FOGYATÉKOS GYERMEK

Az enyhén értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésében meghatározó és kívánatos a nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés. A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek a kortárs csoportban megél. Az integrált óvodai nevelés keretében szükség szerint gondoskodni kell a folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről.

3.5. A KÖZÉPSÚLYOSAN ÉRTELMI FOGYATÉKOS GYERMEK

A középsúlyosan értelmi fogyatékos gyermekek sérülése általában már az óvodáskort megelőzően, közvetlenül születés után vagy kora gyermekkorban felismerhető. A jól szervezett és hatékony korai fejlesztés jelentősen segítheti az óvodai beilleszkedést és az óvodaérettség elérését.

Óvodába lépéskor jellemző a bizonytalan nagymozgás, ügyetlen manipuláció, előfordulhatnak sztereotip mozgások. Szobatisztaság kialakulatlan, beszédértés gyenge, sok esetben a kommunikáció súlyosan akadályozott. Sérült a figyelem, a motiváció, az emlékezet és a kitartás.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

A középsúlyosan értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésében a kis lépések elvét alkalmazva, a gyermekekre jellemző cselekvésbe ágyazott gondolkodást figyelembe vevő képességfejlesztés kellő időt, alkalmat kell, hogy biztosítson:

- az alapmozgások, manipuláció kialakítására, fejlesztésére,
- a minimális kontaktus, kooperációs készség, valamint a nonverbális és verbális kommunikáció fejlesztésére, a gyermek egyéni szükségleteinek megfelelően a szóbeli kommunikációt kiegészítő, illetve helyettesítő módszerek, eszközök alkalmazásával történő fejlesztésére,
- a beszédindításra, a beszédmegértés fejlesztésére, az aktív szókincs bővítésére,
- a szobatisztaság, az alapvető önkiszolgálási szokások kialakítására,
- az adekvát játékhasználat elsajátítására, a kognitív funkciók fejlesztésére.

Ezek kialakításánál kiemelt szerepe van a rendszerességnek, az utánzásnak, a gesztussal kísért, egyszerű verbális utasításnak, a zenének, a ritmusnak, a sok ismétlésnek.

A fejlesztés során a csoportos foglalkozásokon törekedni kell, a megfelelő motiváció fenntartására, a csoportban az egymáshoz való közeledésre, az egymás melletti tevékenykedés fejlesztésére.

3.6. A BESZÉDFOGYATÉKOS GYERMEK

Nyelvfejlődési és beszédzavarok óvodáskorban

Beszédfogyatékos gyermek esetén a receptív vagy expresszív beszéd/nyelvi képességrendszer szerveződésének fejlődési eredetű vagy szerzett zavara miatt az anyanyelv elsajátítás folyamata akadályozott, a gyermek életkorától eltérő.

Beszédfogyatékos az a gyermek, akit a szakértői bizottság a komplex vizsgálata alapján annak minősít.

A beszédfogyatékos gyermek óvodai nevelését megelőzheti a korai fejlesztés. A nyelvfejlődési és beszédzavarok az anyanyelvi fejlettség alacsony szintjében a beszédértés és észlelés nehézségében, kifejezőkészség nehézségében (szegényes szókincs, grammatikai fejletlenség), a beszédszerveződés nehézségében (mondatalkotási készség nehézsége, összefüggő beszéd kialakulatlansága), a beszédszervi működés gyengeségében, a beszédhangok tiszta ejtésének hiányában, az írott nyelv elsajátításának nehézségeit előjelző kognitív képességzavarban (fonológiai tudatosság, taktilis, vizuális észlelés, verbális emlékezet zavarai), a verbális tanulás lassú fejlődésében nyilvánulhatnak meg.

A beszéd- és nyelvi problémák súlyos zavara mellé társulhatnak részképesség zavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia veszélyeztetettség) és magatartás problémák, amelyek nehezítik a gyermek beilleszkedését.

A fejlesztés az anyanyelvi nevelést középpontba állító, az aktív nyelvhasználatot segítő, speciális terápiákat alkalmazó fejlesztési környezetben valósulhat meg a gyermek komplex állapotfelmérése alapján. A gyermek egyéni képességeihez igazodó intenzív fejlesztőmunka során fontos, hogy az ismeretszerzést sokoldalú tapasztalatszerzést biztosító módon, cselekvésbe ágyazott játékos módszerekkel tegyük lehetővé, amely segíti a társas kapcsolatokat

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

kialakulását, és a személyiség fejlődését is.

Az óvodai nevelés, fejlesztés egész időtartama alatt kiemelt feladat az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása, az értelmi fejlesztés, a mozgás és észlelési funkciók, valamint a vizomotoros koordinációs készség javítása, az érzelmi élet fejlesztése, speciális eszközök és módszerek alkalmazásával egyéni és kiscsoportos fejlesztési formában.

A speciális nevelés keretében biztosított fejlesztés segíti az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szint elérését. A gyermek fejlődéséről a szülőket folyamatosan tájékoztatni kell, a gyermek fejlesztése a szülőkkel való együttműködés keretében, egyéni fejlesztési terv alapján valósulhat meg.

Azoknál a beszéd fogyatékos gyermekeknél, akiknél több beszédprobléma együttesen fordul elő, vagy a beszéd fogyatékosághoz a testi érzékszervi- és pszichés fejlődés zavara társul, az eredményes fejlesztés a logopédia és a társuló fogyatékoság módszereinek kombinációjával valósulhat meg.

3.7. AZ AUTIZMUS SPEKTRUMZAVARRAL KÜZDŐ GYERMEK

Az autizmus spektrum zavarok meghatározó jellegzetessége a társas viselkedést, a kölcsönösséget igénylő kommunikációt és a rugalmas viselkedésszervezést megalapozó kognitív készségek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az állapot hátterében az idegrendszer fejlődési zavara áll. Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekekre jellemző a kölcsönösséget igénylő társas helyzetek megértésének és azokban való részvételének zavara, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmatlan, sztereotip viselkedés, a viselkedésszervezés és kivitelezés zavara és az egyenetlen képességprofil. Autizmus spektrum zavar minden értelmi szinten előfordul, ami azt jelenti, hogy jelen lehet átlagos (vagy átlag feletti) intelligencia mellett épp úgy, mint értelmi sérüléssel együtt járva. A fejlődési zavar átlagos, vagy átlag feletti intelligencia esetében is jelentősen befolyásolja, áthatja a gyermeki fejlődést, megváltoztatja a megismerés folyamatát és a társas viselkedés fejlődését, ezért sérülés-specifikus fejlesztésre minden érintett gyermeknek joga és szüksége van.

Autizmusban a beszédfejlődés gyakran megkésik, súlyos esetekben nem alakul ki beszélt nyelv. A központi probléma azonban nem a nyelv hiánya, vagy megkésett fejlődése, hanem a funkcionális, kölcsönös kommunikáció sérülése. Az alapvető problémák közé tartozhat a nyelvhasználat színvonalától függetlenül, hogy hiányozhat a kommunikáció és a beszéd hasznának, hatalmának megértése, vagyis hiányozhat annak megértése, hogy mások érzéseit, gondolatait, tetteit kommunikáció útján befolyásolni lehet.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő kisgyermek lehető legkorábbi diagnózist követő rehabilitációs terápiája megelőzheti egyes tünetek kialakulását, enyhítheti a fejlődés devianciáját. A gyermek a szociális interakció csecsemőkori fejlődési szintjének megfelelő egyes képességeket segítséggel használhat, és a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési helyzetekben, illetve környezetében az egyéni fejlesztéshez szükséges viselkedéselemekkel képességeitől függően rendelkezhet.

A korai speciális terápia hiányában ezek lesznek az óvodai fejlesztés fő céljai, kiegészítve a viselkedésproblémák, viselkedés- és gondolkodási készségek terápiájával, szükség esetén a

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

korai elemi készségek kialakításával (szobatisztaság, rágás-evés, önkiszolgálás) fejlesztésének elemeivel.

A jó értelmi képességekkel rendelkező, jól beszélő autizmus spektrum zavarral küzdő kisgyermek számára is a kommunikációs, szociális és kognitív habilitációs terápia az óvodai nevelés elsődleges feladata. Ennek érdekében az óvodai nevelés, illetve ideálisan a szülővel való együttműködés eredményeképpen az egész ébren töltött idő – különösen a természetes élethelyzetek – használandóak a fejlesztésre. Az óvodai fejlesztés alapja minden esetben pszichológiai képességmérés. A fejlődési szint és szociális alkalmazkodás követése egyéni felméréssel történik, speciális eszközök és módszerek használatával, egyéni fejlesztési helyzetben megalapozva. A gyermekek szükségleteinek megfelelő fejlesztéséhez az óvodai környezet megfelelő kialakítása, és a speciális módszerekben képzett szakember vagy fejlesztő asszisztens jelenléte szükséges.

3.8. A FEJLŐDÉS EGYÉB PSZICHÉS ZAVARRAL (SÚLYOS TANULÁSI, FIGYELEM – VAGY MAGATARTÁSSZABÁLYOZÁS) KÜZDŐ GYERMEK

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású – az ismeretelsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképesség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi. Az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat. Aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet. A kognitív, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése a sikeres beilleszkedést, az iskolába lépésre való felkészülési folyamatot késleltetheti.

Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat: a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával. A fejlesztés szakmai teamben, és a szülő aktív bevonásával történjen. További feladat megelőzni a teljesítménykudarcokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulását, és megalapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készségeket.

Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni kell, és amennyiben szükséges, a fejlesztés további menetét erre alapozva kell meghatározni.

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció a pszichés fejlődési zavar jellegét megállapító, komplex – gyógypedagógiai, pszichológiai és orvosi – szakértői véleményben foglaltak alapján történik.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

4. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSÉBEN A SÉRÜLÉS SPECIFIKUMOKRA FIGYELEMMEL

4.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

Egészséges életmódkultúra megalapozása

Különleges gondozás, testi szükségletek kielégítése

A felnőtt - gyermek kapcsolatban meghatározó szerepe van a gondozásnak. A gondozás, mint szükséglet (addig, amíg a gyermek önkiszolgálóvá nem válik) intim kapcsolatot feltételez, időigényes. Feladatunk: az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés, a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása.

Az óvodában a gondozáshoz szükséges feltételek megteremtése speciális elemekkel bővül. Esetlegesen szükség lehet tárgyi segédeszközökre jelenlétére. A tárgyi eszközökön kívül szakszerű segítségnyújtásra van szükség, mely elsősorban az óvónőkre, esetenként a dajkákra hárul.

A még nem elsajátított tevékenységeket el kell végezni a gyermek helyett, miközben új sémákat tanítunk egy-egy önkiszolgálási lépéshez.

Speciális szakemberek segítségével meg kell határozni, hogy mit igényel a gyermek állapota, mi legyen a következő lépés, illetve mi az, amit egyáltalán nem lehet elvárni.

Több időt kell ráfordítani, ügyelve természetesen arra, hogy a többi gyermeket ne hanyagoljuk el. Ezt megfelelő időbeosztással, jó szervezéssel és az ép nagyobb gyermekek bevonásával kerülhetjük el.

A tevékenységek elvégzésénél tekintettel kell lenni a sajátos nevelési igény jellegére.

Sokkal több időre és megfelelő segítségre van szükségük, ahhoz, hogy ők is képesek legyenek elsajátítani azokat a feladatokat, melyekre minden gyermeknek szüksége van ahhoz, hogy életkorának megfelelő szinten önálló életet élhessen.

Egészségvédelem, edzés

Célunk: a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.

Az egészség védelméhez, megőrzéséhez fontos, hogy a gyermekek szervezete alkalmazkodni tudjon az őket érő változásokhoz, az időjárás változásaihoz, az évszakváltással járó egyéb körülményekhez.

A csoportszobák hőmérséklete, a szellőztetés, a páratartalom állandó figyelemmel kísérése, szinten tartása szükséges.

A gyermekek a mozgásos foglalkozások előtt tornaruhába öltöznek. Az önkiszolgálás gyakorlására ez is jó alkalom. Az egyéni és csoportos fejlesztések helyiségeiben fokozott figyelmet kell fordítani az egyenletes, de nem túlzott meleg biztosítására, a szünetekben a szellőztetésre.

A minél több udvaron való tartózkodás, a levegőzés, nyári hónapokban a pancsolás, a foglalkozások szabadban történő megtartása, a rendszeres kirándulások, túrák, az úszás a korcsolya a pedagógiai programban mind jelen van, és hozzásegíti a gyermekeket az edzettség megszerzéséhez.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Önellátás, önkiszolgálás fejlesztése

A meglévő funkcióknak a család igényeinek megfelelően, és velük együttműködve szükséges az önellátási funkciók fejlesztése, az életkornak megfelelő mindennapos tevékenykedtetés. A sérülés függvényében szükség lehet az egészségüggyel kapcsolattartására, pl. inkontinencia kérdésének megoldásában.

4.2.AZ ÉRZELMI AZ ERKÖLCSI ÉS A KÖZÖSSÉG NEVELÉS

A sérült gyermekek szocializációja gyakran elmarad kortársaikétól, sajátos pedagógiai segítséget igényel.

Feladat:

Megértő, szeretetteljes légkört kell biztosítani. Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja, viselkedése, a szociális kapcsolatok aktív, tudatos bővítése szükséges. Az óvoda teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermek kielégíthesse a természetes társas szükségleteit; nevelje a gyermeket a különbözőségek elfogadására, tiszteletére.

A felnőtt - központú szemlélet miatt fontos a modelladás.

A tapasztalatszerzési lehetőségeket átgondoltan bővíteni kell. Lehetőségeihez mérten ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.

Kommunikációt fejlesztő játékos feladatokat tudatosan kell végezteni. Minden esetben a pozitív tulajdonságokat kell hangsúlyozni.

A gyermekek elé differenciált követelményeket, értékelést kell állítani.

4.3.AZ ANYANYELVI-, ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Az anyanyelv, mint alapvető verbális kommunikáció

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása-beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel (a javítgatás elkerülésével)- az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges kiemelt figyelmet fordítani.

A nyelvi kommunikációs helyzetek alapvető feltételei közül a beszéd, az egymáshoz beszélés a sajátos nevelési igényű gyermekeknek gyakran nehezített. A meghallgatás nagyobb hangsúlyt kap.

Az anyanyelv gyakorlásának egyik nagyon fontos eszköze az anyanyelvi játékok mindennapos alkalmazása. A játékok gyakorlása során törekedjék arra az óvónő, hogy a

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

különböző beszédkészséggel rendelkező gyermekek mindegyike egyaránt sikerélményhez jusson.

A gyermekeket arra kell ösztönözni, hogy minél többet beszéljenek, különösen a jól beszélők a különleges gondozást igénylő társaikhoz. Az óvónő feladata adott esetben a közvetítő szerep. Az anyanyelvi nevelés speciális segítője a logopédus. Ezért az óvodába lépés pillanatától logopédiai ellátásban is részesíteni kell azt a gyermeket, akinek erre szüksége van.

A mesélést, a verselést, a bábozást, dramatizálást, mint élménynyújtás igen pozitív hatással bír mind az ép, mind a sérült gyermek nyelvi fejlődésére, ezért mind a fejlesztés területeiben, mind a tevékenységformáknál a mindennapokban kell alkalmazni.

A gyermekeket arra kell ösztönözni, hogy egymással szembefordulva beszéljenek, ezzel egyben a megértést segítik, és a helyes artikulációt is érzékeltetik. Az anyanyelv gyakorlásában különösen jelentős az ép gyermekek nyelvi mintaadása, motiválja a sérült gyermekeket a kapcsolat tartalmasabbá tételének eléréséhez. Az ép gyermek kommunikációja is fejlődik - mind verbális, mind nonverbális síkon -, mert lehetőséget kap arra, hogy a kapcsolatteremtés igénye alkalmával önkifejezése magasabb szintet érjen el, mivel "több síkon" kommunikál.

Értelmi fejlesztés, nevelés

Az óvodáskorú gyermek - legyen ép, vagy sérült - érdeklődő, kíváncsi. Rendező elv nélkül szerez ismereteket, tapasztalatokat.

Célunk:

Olyan tapasztalatszerzést biztosítunk a gyermekek számára, amely egyrészt feloldja az akadályoztatás miatti korlátokat, határokat, másrészt tág teret biztosít az egyéni érdeklődésre és fejlettségi szintre épülő pedagógiai munkához. Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Feladat:

A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek és a kreativitás fejlesztése. A gyermekek fejlesztése szükség esetén speciális módszerek illetve eszközök, felhasználásával egészül ki.

5. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A feladatunknak tekintjük, hogy folyamatosan felkészülve eleget tegyünk a fenntartó és a törvény által meghatározott feladatunknak a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésére.

A fejlesztés módja:

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

a csoporton belül, a foglalkozások keretében (kölsönös konzultáció iránymutatásai, valamint a szakvéleményben foglaltaknak megfelelően), és az erre a célra kialakított fejlesztő foglalkoztatókban, egyéni vagy kiscsoportos szervezési formában történik.

Mindkét óvodában logopédiai szoba és tornaszoba, valamint orvosi szoba található. A Baross 81 óvodában fejlesztőszoba áll rendelkezésre az egyéni foglalkoztatáshoz.

Az óvoda munkarendje az Óvodai nevelés országos alapprogramjában meghatározott elvek szerint a fenntartó által kerül meghatározásra, és kibővül a szakirányú ellátással.

Reggel 7.00 előtt, illetve délután 17.30 után a szülők igénye és a fenntartó engedélye alapján szakszerű ügyeleti rend működik.

A sajátos nevelési igényű gyermekek részére általában ügyelet nem szükséges, mert a sérült gyermekek szülei többnyire igénybe veszik a meghosszabbított gyes-t. Esetenként, ha szükséges körültekintően kerül meghatározásra a gyermek ellátása.

Az óvodapedagógusok munkaidő beosztása a kötelező óraszámokra vonatkozik, konzultációk, szakmai adminisztráció, fogadóórák a kötelező óraszám és a törvényes munkaidő keret között kerül megvalósításra.

Az óvodapedagógusok az átfedési időkeretet használják fel a fokozott egyéni fejlesztésre, szempontok szerinti megfigyelésre, differenciált felzárkóztatásra.

Az ajánlott csoportszervezési forma vegyes, heterogén összetételű. Ennek indoka, hogy az eltérő ütemű fejlődés ebben a csoportszervezési formában a legoptimálisabban megvalósítható. Ennek ellenére nem kizárt a homogén csoportba történő elhelyezés.

5.1.ÓVODA SZEMÉLYI FELTÉTELEI, FELADATKÖRÖK, KOMPETENCIÁK

A Köznevelési törvény alapján a létszám ellátottsághoz, természetesen figyelembe véve a sajátos nevelési igény típusát.

Megnevezés	Végzettség		Ellátottság	
	Kötelező	Ajánlott	csoport/fő	Intézmény/fő
Óvodapedagógus	felsőfok	alapfokú gyógyped. ismeretek	2 fő	csoportszám x 2 fő
Gyógypedagógus	Gyógyped. Tanárképző Főiskola	Óvodaped.	-	1-3 sérült esetén utazó szakember közreműködésé vel kerül megvalósításra

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Logopédus	Gyógyped. Tanárképző Főiskola	Óvodaped. Szomatoped.	-	1 fő Kerületi Logopédiai Intézet
Pedagógiai asszisztens	Pedagógiai asszisztens	Óvodaped.	-	Három csoportonként 1 fő
Fejlesztő pedagógus	Tanárképző Főiskola	Óvodaped.	-	1 fő kerületi Nevelési Tanácsadó
Óvoda pszichológus	Egyetemi végzettég	Óvodaped.	-	Intézmény részére 0,5 állás
EGYÉB				
Dajka	dajka tanfolyam	érettségi	1 fő	1,5 fő

Az óvodapszichológus és a pedagógiai asszisztens a Köznevelési törvény értelmében 2013. szeptember 1-től kerül alkalmazásra, mint kötelező személyi feltétel.

Tervezés:

Az óvónők a csoportonkénti éves terv készítéséhez megkapják:

Illetékes szakértői bizottság szakvéleményét, mely az óvodapedagógusi munkához levő ajánlást tartalmazza

Speciális szakembertől és a logopédustól a csoportjukba felvett sérült gyermekek csoporton kívüli fejlesztési tervének időbeosztását

Az óvodapedagógusnak személyre szólóan, a sajátos nevelési igény figyelembe vételével, gyermekekre vonatkozóan szükséges tervezni a mindennapos feladatokat.

Szervezés:

Az óvónők és a speciális szakemberrel közösen alakítják ki a legmegfelelőbb feltételeket a sérült gyermekek óvodai csoporton belüli tevékenységeihez, beleértve a kiszolgáló helyiségeket.

Javaslatot tesznek az átalakításhoz, az eszközök, berendezési tárgyak beszerzéséhez, melynek költségvetési kihatásait az óvoda vezetője a fenntartó segítségével folyamatosan, a sajátosságnak megfelelően oldja meg.

A dajkát, segítőt is közösen készítik fel a sérült gyermekek fogadásához szükséges gyakorlati teendőkre, amelyeket a napirendben is rögzítenek.

A közös szakmai munka formái:

megbeszélés;

tanácsadás;

írásbeli rögzítések;

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

a foglalkozásokon való segítség;
szakmai konzultáció.

Az óvoda tornatermének beosztását az intézmény minden csoportjának óvónőjével egyeztetve közösen kell elkészíteni. A tornatermi beosztás tartalmazza: a hét napjait, a napokon belüli időpontokat, valamint a csoportos testnevelések és az egyéni mozgásnevelések időtartamait.

Ellenőrzés, értékelés:

Az óvodapedagógus pedagógiai, munkajogi ellenőrzését az óvoda igazgatója, mint munkáltató gyakorolja.

Az óvoda által alkalmazott speciális szakembereket - szakmai és munkajogi szempontból - kizárólagos ellenőrzését az óvoda igazgatója gyakorolja. A külsős szakember a feladatellátás tekintetében az őt alkalmazó, az óvodával együttműködési megállapodást kötő intézmény végzi.

5.2.A GYERMEKEK ÉRTÉKELÉSE, A FEJLŐDÉS MUTATÓI

A sajátos nevelési igényű gyermekek megfigyelési lapja kiegészül. Fejlődésük mutatóit két szinten kell vizsgálni, illetve vizsgáltatni:

óvodán belül - folyamatosan, meghatározott időszakonként;
óvodán kívül a szakértői hálózat segítségével.

Óvodába lépéskor a gyermeknek rendelkeznie kell, és az óvoda rendelkezésére kell bocsátania a következő dokumentumokat:

szakértői véleményt (Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottságtól).
orvosi diagnózist, vagy a vizsgálat folyamatáról szóló igazolásokat;
megelőző pszichológiai, gyógypedagógiai véleményeket, vizsgálati eredményeket;
szükséges gyógyszerekről szóló orvosi igazolást;

Az óvodai felvétel feltétele:

Betöltött 3 év;

Közösségbe illeszthetőség;

Szobatisztaság (kivételek a kórképhez csatlakozó inkontinencia);

Segédeszközzel vagy a nélkül történő helyváltoztatás, illetve megtaníthatóságának lehetősége;

Alapfokú önkiszolgálási szint megtaníthatóságának jelei;

Az esetlegesen társuló fogyatékoság maximum enyhe mértéke.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

6. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ESETÉBEN A SÉRÜLÉSSPECIFIKUMOKAT FIGYELEMBE VÉVE

6.1. JÁTÉK

Ügyelnünk kell arra, hogy a különböző mozgásos játékot játszó gyermekek ne zavarják egymást, az épek vigyázzanak sérült társaikra és a sérülés mértékétől függően a sérült gyermekek is igyekezzenek alkalmazkodni társaikhoz. A sérült gyermek számára esetenként nagyobb hely kell, hogy megfelelően tudjon mozogni. A szabadabb mozgáslehetőséghez tágasabb berendezést, nagyobb játszóhelyet biztosítunk, úgy hogy azonos méretű csoportszobába kevesebb gyermeket fogadunk. Ez az épek számára is nagyobb mozgásteret biztosít, így a frusztráció könnyebben kiküszöbölhető.

Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő (nyugodt, kiegyensúlyozott) csoportlétkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus-szerepjátékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz. Kell, hogy a gyermek biztonságban érezze magát, figyelmét a játéktevékenységre tudja összpontosítani. Fontos a minél hosszabb, megszakítás nélküli játékidő biztosítása. A játéktevékenységeken keresztül, a játék tartalmának gazdagításával is törekszünk a külvilág megismertetésére, a sokirányú tapasztalatszerzés elősegítésére a játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az irányítás felelősségét. Legfontosabb a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

A sajátos nevelési igény következtében esetenként kialakult kommunikációs zavarokkal küszködő gyermeket igyekszünk minél hamarabb résztvevővé tenni az társaival való közös játékban. Nagyon fontos egy ilyen összetételű csoportban az egymás játékának, alkotásainak megbecsülése, a lehetőség megadása a pozitív és negatív élmények "kijátszására. Minden játékban nagy szerepe van az utánzásnak, melyben az ép gyermek megfelelő példát tud nyújtani a sérült gyermek részére. Ez a szerep pozitív élménnyel gazdagítja a gyermekek személyiségét.

6.2. VERSELÉS, MESÉLÉS

Sajátos nevelési igényű gyermek esetében kiemelten fontosnak tartjuk a gyerekversek, mesék, történetek mindennaposágát, az előadásmód személyes varázsát. A gyermekek érzékeljék az irodalmi alkotások hangulatát, éljék át a szöveg humorát.

A gyerekek érzelmeiket, vágyait sok esetben valósnak éli meg. Adjunk tájékoztatást a gyermekek számára a külvilág és az ember belső világának legfőbb érzelmi viszonyairól, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákról.

Minden gyermeknél az auditív és vizuális észlelés, valamint a beszéd motorika és az artikuláció fejlesztésére és a gátlások, leküzdésére kell törekedni. Az óvónő feladata a feltételeket, szituációkat megszervezni és olyan helyzeteket teremteni, melyekben a hatások érvényesülhetnek.

A gyermek saját vers-és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik fejlesztő módja.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

6.3. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

Feladatunk a zenei érdeklődés felkeltése, az ízlés, az esztétikai fogékonyság és a zenei anyanyelv kialakulásának segítése.

Az óvodában a mondókák segítségével a helyes beszéd ritmusának és a hang lejtésének gyakoroltatására, elsajátítására nyílik lehetőség, ez a sajátos nevelési igényű gyermekek nagy részénél fokozottabban szükséges lehet.

A ritmusfejlesztés során elsődleges az egyenletes ritmus hangoztatása, érzékeltetése.

A közös éneklés örömszerző hatása miatt a sérült gyermekeket mindig vonjuk be az énekes játékokba; akár külső segítség – speciális szakember, pedagógiai asszisztens, dajka stb. igénybevételével. A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének

A mozgástempó gyorsítására is ösztönözni kell, de erőltetni sosem szabad!

6.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

Sajátos nevelési igényű gyermek esetében is fontos, hogy az ábrázoló tevékenység nagy része beépüljön a spontán játékba.

Az óvónő teremtsen meg az egész napos tevékenykedés lehetőségét! Változatos anyagokkal, az eszközök használatával ismertessük meg őket, a rajzolás, mintázás és kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival. Maga a tevékenység s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

A sajátos nevelési igényű gyermekek is szívesen ábrázoljanak, az eszközökkel szembeni félelmüket oldjuk fel! Minden problémás esetben használhatunk segédeszközt (pl. vastagabb rajzeszközt, csúszásgátló alátétet, papírlefogót stb.), de lehetőleg csak akkor adjuk ezeket a gyermekeknek, amikor az valóban szükséges és indokolt.

Mindig legyen elegendő idő, feltétel, eszköz, megfelelő hely és türelem. Fokozottan figyelembe kell venni az egyéni képességbeli különbségeket.

6.5. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A gyermekek testsémája, testük ismerete a sajátos nevelési igény következtében hiányos, illetve bizonyos esetekben a mozgásszegény életmód miatt módosul, megváltozik, fejletlen. Sérült kisgyermek esetében is a meglévő ismereteire építve a képességeinek megfelelő szintről kell indítanunk, az állatokkal és növényekkel való ismerkedést. Sokszor kevesebb tapasztalattal rendelkeznek.

A közlekedési eszközök ismerete hiányos lehet, mert aki messzebb lakik, jórészt autóval utazik; esetleg közlekedési eszközt nem is tud igénybe venni.

A környezeti jelenségek megismerése hasonló, mint az ép gyermekeknél, sőt, ezek hatása időnként erősebben érvényesül. Az időjárást és annak hatását az öltözködésre, a tervezett program vagy tevékenység megváltozását érzékelik.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Törekedni kell a valóság folyamatos megismertetésére, arra, hogy a gyermekek a természetes környezetükből szerezzenek ismereteket, tapasztalatokat - ez különösen igaz a sérült gyermekeknél.

Különösen fontos, hogy a gyermekek minél több közvetlen és közvetett élményben részesüljenek. Lehetőségeihez mértén ismerje meg a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, tanulja meg ezek szeretetét, védelmét is.

Hagyjunk időt az események és a megtapasztalt jelenségek feldolgozásához, és egy-egy témakört alaposan, minden oldalról megközelítve és nagyon sokféleképpen dolgozzunk fel.

Tekintsük elsődleges céljaink egyikének, hogy a gyermekek önmagukat és környezetüket részletesen és mélyen megismerhessék, mert személyiségük csak ily módon, ezzel együtt tud helyesen alakulni, és társas kapcsolataik is így lesznek teljesebbek. Segítsük elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

Használjuk ki céljaink eléréséhez a gyermeki kíváncsiságot. Szükség esetén motiváljunk irányítottan - a megismertetni kívánt események, jelenségek és tárgyi környezet felé. Fontos az érzelmi síkon történő ráhatás, hiszen a sérült gyermekeket az emóciókon keresztül lehet a legjobban fejleszteni, a tevékenységekbe bevonni.

Különleges figyelemmel kell a gyermekeket segíteni, szervezéssel érvényesíteni kell, hogy matematikai tevékenységet egyszerre kevés gyermekkel végeztessünk.

A matematikai képességek elsajátításához fejleszteni kell a percepciót (vizuális, kineztezia, taktilitás), a kézügyességet, logikai készséget, a szám- és mennyiség fogalmát, a téri- és síkbeli orientációt, az analógiás gondolkodást, az emlékezetet, arra kell törekedni, hogy a megszerzett tapasztalatokat, ismereteket tevékenységeiben alkalmazza

6.6. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A sajátos nevelési igényű gyermekek is részt tudnak venni a munka jellegű tevékenységekben. Fokozatosan el tudják sajátítani - speciális eszközökkel és személyi segítségadással - ezeket a tevékenységeket.

A munka jellegű tevékenység növeli önbizalmukat, segíti az ép környezetbe való integrálódásukat.

Minden gyermek elsődleges feladata a saját személyével kapcsolatos önkiszolgálás elsajátítása, lehetőség szerint adjunk számukra alkalmi megbízatást, mindenkit képességei szerint vonjunk be a környezet-, a növény-, és az állatgondozásba.

Legyünk türelmesek, hagyjunk időt a munkavégzésre.

A szülők figyelmét hívjuk fel arra, hogy a gyermeknek az önállóság elérése érdekében nagyon fontos az óvodában elsajátított tevékenységek otthoni gyakorlása.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mértén fejlesztő értékelést igényel.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

6.7. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

A tanulás sokszor akadályokba ütközhet, lassabb tempóban történhet. Az érzékelés és észlelés nehezítettsége, az energiáknak a mozgásra való összpontosítása, a rövidebb idejű koncentrációs készség, a manipuláció akadályozottsága okozhatja a problémákat. A tanulás folyamata, mozzanatai az ő esetükben sem térnek el a normáltól, hanem minőségében és mértékében, a felhasználható eszközökben módosulhatnak. Speciális terápiákra lehet szükség, ám sokszor az ép példa, és az apró megsegítés is elegendő.

7. KAPCSOLATRENDSZERŰNK A SÉRÜLÉSRE TEKINETTEL

Az óvónők és a speciális szakemberek a kötelező óraszám és a törvényes munkaidő közötti időkeretet fordítják a kapcsolatok kialakítására, ápolására. Az óvodában elengedhetetlenül szükséges minden szinten a folyamatos napi kapcsolattartás.

7.1. CSALÁD ÉS ÓVODA

A szülőknek lehetőséget adunk, hogy gyermekükkel a beszoktatás előtt látogassanak el az óvodának abba a csoportjába, ahova a gyermek felvételt nyer.

Az óvodában kizárólag a szülővel közösen és fokozatosan valósítja meg a beszoktatás. Időtartamát az óvónő és a speciális szakember határozza meg a szülővel egyetértésben.

Fontos, hogy a mindennapi - a gyermeket érintő - eredményekről, problémákról állandó tájékoztatás történjen mind a szülők, mind a pedagógusok, és a speciális szakemberek részéről.

Ünnepek, megemlékezések, kirándulások, kulturális és sportesemények, hagyományok ápolása az integráció szülők általi elfogadásának egyik eszköze. Lehetőséget teremt pl. a családok problémáinak, értékrendszerének, nevelési elveinek kölcsönös megismerésére, megértésére, a tolerancia erősítésére.

Olyan meghatározó élményt kell nyújtania, amely felerősíti az emberi kapcsolatok ápolásának igényét, a sajátosság természetes elfogadását.

7.2. EGYÉB KAPCSOLATOK

Orvosok: neurológus szakorvos ellenőrzi a korai agykárosodással rendelkező vagy más - neurológiai kórképben szenvedő - gyermekeket.

Alapítványok, szövetségek, egyesületek: egyrészt tapasztalatcsere céljából, másrészt pedig az onnan érkező gyermekek fejlesztésének konzultálása miatt. Továbbá az érdekképviselői szervekkel és különböző fórumokkal is kapcsolatot kell fenntartani.

Az Utazótanári Szakszolgálat segítségét kell kérni abban az esetben, ha kevés számú integrált gyermekkel foglalkozunk, illetve nincs állandó speciális szakember státuszra lehetőség az óvodában.

Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola: a szakmai munkát segíti, tanácsot ad problémás kérdésekben.

Fővárosi 1. sz. Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Rehabilitációs Bizottság

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

1116 Budapest Rátz László u 73. tel/ 208-22-95
Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Logopédiai Intézet
Benedek Elek Általános Iskola és Egységes Módszertani Intézmény.
Pesterzsébet Önkormányzat Nevelési Tanácsadó
Pesterzsébet Önkormányzatának Humán Szolgáltatások Intézménye
Gyermekjóléti központ

7.2. ISKOLÁK

Minden szülőnek törvény adta joga a szabad iskolaválasztás, figyelembe véve a szakvélemény által megjelölt sajátosságoz igazodó oktatási intézményt. Az iskolaválasztás segítése céljából fontos az iskolákkal való kapcsolattartás, mely eredményezi a naprakész tájékoztatást a szülők számára. A mozgáskorlátozott gyermekek számára sokszor nehezebb megtalálni a megfelelő iskolát, ezért az ő esetükben még fontosabb, hogy az iskolákkal élő kapcsolatunk legyen, azért, hogy a szülőknek pontos tájékoztatást tudjunk nyújtani. Kiemelten fontos a szülő tájékozódása, hogy gyermekeke részére megtalálja a legfejlesztőbb, legszakosítottabb továbbhaladást.

7.3. KAPCSOLAT A FENNTARTÓVAL

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai ellátása, fejlesztése, az óvoda és a fenntartó szoros együttműködésére épül. Az óvoda feltételeinek folyamatos fejlesztéséhez - személyi, tárgyi – biztosítja a törvény által előírt eszközöket, felszereléseket. (kötelező eszköz és felszerelés mellékletben)

A ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE

Az óvoda kiszámítható, tervezhető mérések, értékelések rendszerét működteti annak érdekében, hogy a helyzetelemzés, tervezés objektív tényeken alapuljon; a folyamatos fejlesztés alapja legyen a minőségi munkavégzésnek.

Az intézményértékelés az óvodában folyó minden tevékenységre, területre kiterjed, így az óvoda közvetlen környezetének a nevelés, a tanulás szempontjából fontos adottságaira, jellemzőire, és eredményeire is.

Az intézmény mérési- értékelési rendszerét a Horváth § Dubecz módszertani program alapján végezzük.

1. MÉRÉSI - ÉRTÉKELÉSI TERÜLETEK

I.1. Nevelő - oktató tevékenység hatékonyságának mérése

Pedagógiai Program bevalási vizsgálatának mérése és értékelése
Pedagógus munkakörben foglalkoztatottak teljesítményértékelése
Dolgozók teljesítményértékelése

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

I.2. Vezetők és vezetői feladatokat ellátók teljesítményértékelése

I.3. Intézményi Önértékelés

- Szervezeti kultúra
- Folyamatok szabályozottsága
- Folyamatos fejlesztés alkalmazása

A mérés - értékelési eljárásrendet az Intézményi Minőségirányítási Program (MIP) tartalmazza.

Az óvoda pedagógiai és minőségirányítási programjába bármikor betekintést nyerhetnek a szülők, észrevételeiket szülői értekezleteken, fogadóórákon, nyílt napokon kinyilváníthatják.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

TÖRVÉNYI HÁTTÉR

2011. évi CXCV. Törvény a Nemzeti Köznevelésről

2011. évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól

363/2012.(XII.17) Kormányrendelet az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról

20/2012 (VII. 31.) EMMI rendelet Nevelési – oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

32/2012 (X.8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve

17/2013 (II. 01.) EMMI rendelet a nemzetiségi óvodai nevelés és iskolai oktatás irányelveiről

2003 évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőségről

IRODALOM JEGYZÉK

Játék- Egészséges Életmódra nevelés- Külső világ Tevékeny Megismerése Helyi Óvodai Program 2010.

Sajátos Nevelési Igényű Gyermekek Integrált Nevelése Kiegészítő Program J.E.K. Nevelési Programhoz 2008.

Pesterzsébet Stratégiai Terve

Pesterzsébet Oktatási Konceptiója

Gergely Ildikó - Mit? Miért? Hogyan?

Labdagyakorlatok

Sokmozgásos testnevelési játékok 2010

Dr Csányi Tamás – Pappné Gazdag Zsuzsanna – Vass Zoltán

Testnevelés testmozgás 2012

Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár Erika –Jeles napok, ünnepi népszokások

A mezőgazda kiadó és a Planétás kiadó közös munkája

Magyar Népi gyermekjátékok – Ének- zene szakköri füzetek 2.

Tankönyvkiadó Bp.

Czinóber Klára – Winklerné Vasvári Éva – Játék, mozdulat Tánc

Hagyományok Háza Bp. 2007

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

Lázár Katalin- Gyertek, gyertek játszani I.-IV.

Eötvös József Tankönyvkiadó 2004.

Dr. Brucherna Nándorné – Faust Dezsőné- Zadravecz Teréz – Néphagyományörzés
az óvodában EDITIO Bp.1998.

Artur Engelbrecht, Hans Weigert: Hogyan akadályozzuk meg a tanulási akadályok
kialakulását? Avagy Nem jelenthet akadályt a tanulási akadály! = Eötvös Loránd
Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar s. 1.

Gósy Mária: A beszédészlelés fejlődése= Fejlesztőpedagógia. Különszám. 1999. 54 - 61. p.

Hegy Ildikó: Fejlődési lépcsőfokok óvodáskorban, aktuális fejlettségi szint megállapítása.
Budapest Okker kiadó

Ittészné Nagy Beáta - Boros Mariann: A zeneterápia hatása a sérült gyermekek
személyiségére= Módszertani közlemények. 36. 1996. 2. 73-75. p.

Kovits Dániel: Sárospataki pedagógiai füzetek. Értékek és kihívások Sárospatak 2002.
Farkasné Borza Éva: Diszlexia Prevenció az óvodai nevelésben. 93. p.

Marosits Istvánné: A diszlexia – veszélyeztetettség jelei az óvodáskorban=
Fejlesztőpedagógia. Különszám. 1999. 69 – 71. p.

Martonné Tamás Márta: Fejlesztő pedagógia. A fejlesztés főbb elméleti és gyakorlati
eljárásai. ELTE Eötvös Bp. 2002.

Porkolábné Balogh Katalin: Óvodai Fejlesztés a Tanulási zavarok megelőzésére. Pedagógiai
füzetek. Heves Megyei Tanács Pedagógiai Intézete. Eger 1984

Porkolábné Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában. Óvodai fejlesztő program a tanulási
zavarok megelőzésére. s. 1. Alex- typo s. a.

Tóth László: Pszichológia a tanításban. s. 1. Pedellus s. a.

Vajda Zsuzsanna: A gyermek pszichológiai fejlődése. Budapest. Helikon 2001.

Vassné dr. Kovács Emőke: Diszlexia- veszélyeztetettek kiszűrésének lehetőségei az Inizan –
teszttel= Fejlesztőpedagógia. Különszám. 1999. 74 - 77. p.

Kisgyermek, nagyproblémák: A diszlexia előfordulási gyakorlata és okai. 4-9 éves
gyermeket nevelő pedagógiai kézikönyve.

A nyelv és a beszédfejlődés problémái. A diszlexiás gyermek olvasástanítását és terápiáját
segítő szoftverek. Szabóné Várkony Andrea - Kozmutca Flóra EGYMI. Bp. 17/c. 3. p.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

ÉRVÉNYESSÉG

A J. E. K. Pedagógiai Program elfogadás, egyeztetés, felülvizsgálat, jóváhagyás:

A pedagógiai programot a nevelőközösség fogadja el, az Óvodavezető jóváhagyásával válik érvényessé. (jegyzőkönyv, határozat)

A program jóváhagyása előtt be kell szerezni a Német Nemzetiségi Önkormányzat véleményét, a program speciális eleme a német nemzetiségi nevelés.

A program jóváhagyása előtt be kell szerezni az Óvodaszék véleményét (jegyzőkönyv)

A pedagógiai program része az egészségfejlesztési program, melynek elkészítésében az egészségügyi szolgálat közreműködik.

Az elfogadott, jóváhagyott pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni

Hely: bejárat melletti faliújság, óvodai honlap www.barossovi.hu

A Pedagógiai Programról az óvodavezető által megbízott személy tájékoztatja az érdeklődőket (Vezető helyettes, Telephely vezető)

A Pedagógiai Program felülvizsgálatára a törvényben megjelölt határidőben, illetve a fenntartó javaslata alapján, valamint a törvényi változások figyelembe vételével kerül sor.
Felelős: Óvodavezető

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

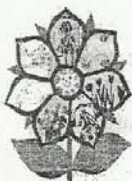
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

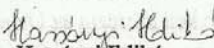
PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

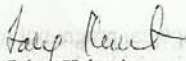
LEGITIMÁCIÓ

A Köznevelési Törvénynek megfelelően a Baross Ovi Kindergarten Baross Óvoda J. E. K. Pedagógiai Programjának módosítása megtörtént.

A módosított J. E. K. Pedagógiai Program véleményezése, elfogadása és jóváhagyása megtörtént, a Nevelőtestület a J. E. K. Pedagógiai Program módosítását 100%-ban elfogadta.

Az óvoda nevelőtestülete nevében:

Harsányi Ildikó 2013.08.28.
Aláírás dátum

Láng Krisztina 2013.08.28.
Aláírás dátum

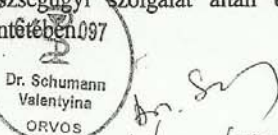
Véleményezte az Óvodaszék nevében:

Galló Cecília 2013.08.28.
Aláírás dátum

Véleményezte a NNÖP képviselő nevében:

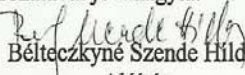

Fekete Károlyné 2013.08.28.
Aláírás dátum

Egészségügyi szolgálat általi együttműködés megtörtént az egészségfejlesztő program tekintetében 097

Dr. Schumann
Valentyina
ORVOS

területi védőnö 2013.08.28.

A Nevelőtestület 7/2013.(08.28.) sz. Határozatát az Óvodavezető saját hatáskörben, 7/2013.(08.28.) sz. OV. Határozatával jóváhagyta.

Bélteczky Szende Hilda 2013.08.31.
Aláírás dátum

Pesterzsébet Önkormányzata Oktatási és Kulturális Bizottsága átruházott hatáskörben 12.1/2013.(IX.11.) sz. határozatával jóváhagyta.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
 BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
 Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
 Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
 OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

KÖTELEZŐ ESZKÖZÖK JEGYZÉKE

Baross Ovi Kindergarten Baross Óvoda

I. HELYISÉGEK

Az egyes helyiségek és az udvar jellemző adatait (alapterület, belmagasság, légköbméter, belső burkolat, megvilágítás) a hatályos építészeti, egészségügyi, munkavédelmi és tűzvédelmi jogszabályok tartalmazzák.

1.	Törvény által előírt minimális mennyiség	79-es épület - 3 csoport német nemzetiségi nevelési igényű gyermekek nevelése	81-es épület - 1 csoport német nemzetiségi - 5 csoport magyar	Összesen	Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése esetén
2.	csoportszoba gyermekcsoportonként 1 gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai óvodában is a csoportszoba alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2 m ² /fő	3	1+5	9	-
3	. gyermekágy/fektető tároló helyiség óvodánként (székhelyen és telephelyen) valamennyi gyermekágy tárolására alkalmas) csoportonként 1	3	1+5	9	-
4.	tornaszoba, sportszertárral óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 A tornaszoba kialakítása kötelező.	1	1	2	-
5.	logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1 logopédia	3	1 egyéni fejlesztő
6.	óvodapszichológusi helyiség ha az óvodapszichológus alkalmazása kötelező óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	-	-	-	A nevelési tanácsadóval megegyezés alapján
7.	játszóudvar óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1	2	-
8.	intézményvezetői iroda óvoda székhelyén	1	-	1	-
9.	Intézményvezető helyettesi iroda ha az óvodában intézményvezető-helyettes alkalmazása kötelező (székhelyen és telephelyen) 1	0	1	1	-

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711

Email: baross@enternet.hu

Honlap: www.barossovi.hu

10.	tagintézmény-, intézményegységvezetőhelyettes Ha az óvodában tagintézmény-, intézményegységvezetőhelyettes alkalmazása kötelező, székhelyen és telephelyen 1	1	1	2	-
11.	óvodatitkári iroda ha az óvodában az óvodatitkár alkalmazása kötelező óvoda székhelyén 1 Ha óvodában az Nkt. alapján az óvodatitkár alkalmazása kötelezően előírt, a feladatellátáshoz szükséges hely a tagintézmény-, intézményegységvezetőhelyettesi irodával közösen is kialakítható, ha azt a helyiség mérete lehetővé teszi	A vezetőhelyettesi irodával közösen: 1	-	1	-
12.	nevelőtestületi és könyvtárszoba óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	-	-	-	-
13.	. általános szertár/raktár óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1	2	-
14.	többcélú helyiség (szülői fogadásra, tárgyalásra, ünnepek megtartására alkalmas helyiség) óvodánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	Tornaterem alakítható át	Tornaterem alakítható át		Logiopédiai szobák és a fejlesztő alakítható át a délutáni órákban
15.	orvosi szoba, elkülönítő szoba óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	-	1	1	helyben kialakítva a 81- es épületben
16.	gyermeköltöző gyermekcsoportonként 1 Másik gyermekcsoporttal közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete, illetve a gyermekek száma azt lehetővé teszi.	3	6	9	nem alakítottuk ki másik csoporttal közösen, így figyelembe vettük a sajátos nevelési igényt.
17.	gyermekmosdó, WC helyiség gyermekcsoportonként 1 (WC - nemenként 1) Gyermeklétszám figyelembevételével.	3 3X3	6 6X3	9 27	Minden csoportnak saját WC-je van, így figyelembe vettük a sajátos nevelési igényt.
18.	felöltöző óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 amennyiben az óvodai csoportok száma több mint hat 2	1	1	2	Szükség szerint kialakítható
19.	felöltöző mosdó óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1	2	-
20.	felöltöző WC helyiség óvodánként (székhelyen és	2	2	4	-

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711

Email: baross@enternet.hu

Honlap: www.barossovi.hu

	telephelyen) 1				
21.	felnőtt zuhanyzó óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1	2	-
22.	mosó, vasaló helyiség óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1	2	-
23.	szárító helyiség óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	-	1	-
24.	felnőtt étkező óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	-	-	-	-
25.	főzőkonyha óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 Ott ahol a tervezési program szerint, helyben főznek	-	-	-	-
26.	melegítő konyha óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1	2	-
27.	tálaló-mosogató óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1				
28.	szárazárú raktár óvodánként (Ott ahol a tervezési program szerint, helyben főznek.	-	-	-	-
29.	földesárú raktár óvodánként Ott ahol a tervezési program szerint, helyben főznek.	-	-	-	-
30.	éléskamra óvodánként Ott ahol a tervezési program szerint, helyben főznek.	-	-	-	-
31.	karbantartó műhely óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	-	1	-
32.	kerekesszék tároló óvodánként (székhelyen és telephelyen) szintenként 2	-	-	-	Szükség szerint lesz kialakítva
33.	ételhulladék tároló óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	-	1	1	-
34.	.A fogyatékoság jellege szerint a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai óvodában, tervezési program többet is előírhat	Szükség szerint lesz kialakítva	Szükség szerint lesz kialakítva		Szükség szerint lesz kialakítva

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel

1.	Csoportszoba	79-es épület - 3 csoport német nemzetiségi nevelési igényű gyermekek nevelése	81-es épület - 1 csoport német nemzetiségi - 5 csoport magyar	Összesen:	Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése esetén
2.	óvodai fektető gyermeklétszám szerint 1	3x25= 75	(1+5)x25=150	225	Ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermeket nevel; a pedagógiai programban foglaltak szerint.
3.	gyermekszék (ergonomikus) gyermeklétszám szerint 1 Mozgássérült, látás- és középsúlyos értelmi fogyatékos esetén állítható magasságú, lábtartóval és ülökével.	3x25= 75	(1+5)x25=150	225	Ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermeket nevel; a pedagógiai programban foglaltak szerint.

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711

Email: baross@enternet.hu

Honlap: www.barossovi.hu

4.	gyermekasztal gyermeklétszám figyelembevételével	3X5=15	(1+5)x5=30	45	Ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermeket nevel; a pedagógiai programban foglaltak szerint.
5.	fényvédő függöny ablakonként, az ablak lefedésére alkalmas méretben	3x5	(1+5)x3	33	-
6.	szőnyeg gyermekcsoportonként, a padló együtödének lefedésére alkalmas méretben	3	1+5	9	-
7.	játéktartó szekrény vagy polc gyermekcsoportonként 2, sajátos nevelési igényű gyermek esetén további 1	6	2+10	18	+ 3
8.	könyvespolc gyermekcsoportonként 1	3	1+5	9	-
9.	élősarok állvány gyermekcsoportonként 1	3	1+5	9	-
10.	textiltároló és foglalkozási eszköztároló szekrény gyermekcsoportonként 1	3	1+5	9	-
11.	edény- és evőeszköz-tároló szekrény gyermekcsoportonként 1	3	1+5	9	-

12.	. szeméttartó gyermekcsoportonként 1	3	1+5	9	+3
-----	--------------------------------------	---	-----	---	----

13.	. 2. Tornaszoba	79-es épület - 3 csoport német nemzetiségi nevelési igényű gyermekek nevelése	81-es épület - 1 csoport német nemzetiségi - 5 csoport magyar	Összesen:	sajátos nevelési igényű gyermekek részére
14.	tornapad 2	2	2	3	-
15.	tornaszőnyeg 1	1	1	2	-
16.	bordásfal 2	1 egybefüggő , 7 m hosszú	1 egybefüggő , 7 m hosszú	2 egybefüggő , 7 m hosszú	-
17.	mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő készlet1	Szivacs labda / kendő / karika :25 db	Szivacs labda / kendő / karika :25 db	Minimum 2 készlet: 50 db	-
18.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések három gyermek egyidejű foglalkoztatásához	Badiroll	Badiroll	Minimum két készlet	Ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermeket nevel; a pedagógiai programban foglaltak szerint.

19. **3. Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba**

20.	a fogyatékoság típusának megfelelő, a tanulási képességet fejlesztő eszközök	79-es épület - 3 csoport német nemzetiségi	81-es épület - 1 csoport német nemzetiségi	Összesen:	sajátos nevelési igényű gyermekek
-----	--	---	---	------------------	--

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711

Email: baross@enternet.hu

Honlap: www.barossovi.hu

	A pedagógiai programban foglaltak szerint.	nevelési igényű gyermekek nevelése	- 5 csoport magyar		részére
21.	tükör (az asztal szélességében) 1	1	1	2	+1
22.	Asztal 1	1	1	2	+1
23.	Szék 2 Egy gyermek, egy felnőtt.	2	2	4	+2
24.	Szőnyeg 1	1	1	2	-
25.	játéktartó szekrény vagy könyvek tárolására is alkalmas polc 1	1	1	2	+1

26.	4. óvodapszichológusi szoba	Kialakítása a törvény életbe lépésével a nevelési tanácsadóval megegyezve			
27.	Asztal 1				
28.	Szék 4				
29.	Szőnyeg 1				
30.	Könyvek, iratok tárolására is alkalmas polc 1				

31.	5. Játsszoudvar	79-es épület - 3 csoport német nemzetiségi nevelési igényű gyermekek nevelése	81-es épület - 1 csoport német nemzetiségi - 5 csoport magyar	Összesen:	Sajátos nevelési igényű gyermekek részére
32.	kerti asztal gyermekcsoportonként 1	3	1+5	9	-
33.	kerti pad gyermekcsoportonként 2	6	2+10	18	-
34.	Babaház gyermekcsoportonként 1	2	2	4	-
35.	udvari homokozó gyermekcsoportonként 1	3	1+5	9	-
36.	.Takaróháló homokozónként 1 A homokozó használaton kívüli lefedéséhez.	3	1+5	9	-
37.	mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	Csúszda / mászóka, hinta / rugós játék: Csoportonként 1 Össz: 3-3 db	6-6	9-9	

V. rész szerint

38.	6. Intézményvezetői iroda	79-es épület - 3 csoport német nemzetiségi nevelési igényű gyermekek nevelése	81-es épület - 1 csoport német nemzetiségi - 5 csoport magyar	Összesen:	Sajátos nevelési igényű gyermekek részére
39.	íróasztal és szék 1-1	1	-	1	-
40.	tárgyalóasztal, székekkel 1	1	-	1	-
41.	Telefon 1	1	-	1	-
42.	Fax 1	1	-	1	-
43.	Könyvszekrény 1	1	-	1	-
44.	Íratszekrény 1	1	-	1	-
45.	Elektronikus adathordozó szekrény 1	1	-	1	-
46.	számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal 1 felszerelés	1	-	1	-
47.	számítógépasztal és szék 1-1	1	-	1	-

48.	7. Intézményvezető-helyettesi, tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettesi, óvodatitkári iroda (helyettesi és titkári szoba lehet)	79-es épület - 3 csoport német nemzetiségi nevelési igényű gyermekek	81-es épület - 1 csoport német nemzetiségi - 5 csoport magyar	Összesen:	sajátos nevelési igényű gyermekek részére
-----	---	---	--	------------------	--

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711

Email: baross@enternet.hu

Honlap: www.barossovi.hu

	egyben)	nevelése			
49.	. (a felszerelések feladatellátás szerint helyezhetők el)	2	1	3	-
50.	íróasztal és szék 1-1	2	1	3	-
51.	Íratszekrény 1	2	1	3	-
52.	Telefon 1 Közös vonallal is működtethető.	1	1	2	-
53.	számítógépasztal és szék 1-1	3	-	3	-
54.	. számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal 1	3	-	3	-

55.	. 8. Nevelőtestületi szoba	-	1	1	-
56.	fiókos asztal, ami egyben eszköz előkészítő munkaasztal is pedagóguslétszám szerint 1	-	1	1	-
57.	Szék pedagóguslétszám szerint 1	6	12	18	-
58.	könyvtári dokumentum 500 Az óvoda-pedagógusok felkészüléséhez.	Csoportonként 1 3	1	4	-
59.	Könyvszekrény 2 Legalább ötszáz könyvtári dokumentum tárolásához alkalmas legyen.	-	1	1	-
60.	. Fénymásoló 1	1	1	2	-
61.	Tükör 1	1	1	2	-

62.	9. Többcélú helyiség	-	-	-	-
63.	tárgyalóasztal székekkel 1	-	-	-	-

64.	10. Orvosi szoba, elkülönítővel berendezése, felszerelése a vonatkozó jogszabályban előírtak szerint	-	1	1	1
-----	--	---	---	---	---

65.	11. Gyermeköltöző	79-es épület - 3 csoport német nemzetiségi nevelési igényű gyermekek nevelése	81-es épület - 1 csoport német nemzetiségi - 5 csoport magyar	Összesen:	sajátos nevelési igényű gyermekek részére
66.	öltözőrekesz, ruhatároló, fogas gyermeklétszám figyelembevételével öltözőrekeszen belül elkülönített cipőtároló	3X25	6X25	225	1
67.	Öltözőpad gyermeklétszám figyelembevételével	2X3	2X6	18	

68.	12. Gyermekmosdó, WC helyiség	79-es épület - 3 csoport német nemzetiségi nevelési igényű gyermekek nevelése	81-es épület - 1 csoport német nemzetiségi - 5 csoport magyar	Összesen:	sajátos nevelési igényű gyermekek részére
69.	. Törülközőtartó gyermeklétszám figyelembevételével	3X25	6X25	225	-
70.	Falitükör mosdókagylónként 1	3	1+5	9	-
71.	rekeszes fali polc (fogmosótartó) gyermeklétszám figyelembevételével	3	1+5	9	-

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
 BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS
 Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390
 Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288
 OM 034711 Email: baross@enternet.hu Honlap: www.barossovi.hu

III. TISZTÁLKODÁSI ÉS EGYÉB FELSZERELÉSEK

1.	egyéni tisztálkodó szerek gyermeklétszám szerint 1 fésű, fogkefe, fogmosópohár	3X25=75	6X25=150	225	-
2.	tisztálkodó felszerelések mosdókagylónként 1 ruhakefe, körömkéfe, szappantartó	3X3=9	6X3=18	27	1
3.	Fésűtartó csoportonként 1	3	1+5	9	-
4.	Törülköző felnőtt és Gyermeklétszám szerint 3-3	3X28X3=249	6X28X3=498	253x3=747	2
5.	Abrosz asztalanként 3	3X5X3=45	6X3X3	54	-
6.	Takaró gyermeklétszám szerint 1	3X25=75	6X25=150	225	1
7.	ágyneműhuzat, lepedő gyermeklétszám szerint 3-3	75	150	225	1

IV. A FELNŐTTEK MUNKAVÉGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK

*Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó,
 korszerű eszközzel, felszereléssel*

1.	szennyes ruha tároló óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1	2	-
2.	mosott ruha tároló óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1	2	-
3.	Mosógép óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 ha a mosás helyben történik	1	1	2	-
4.	Centrifuga óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 ha a mosás helyben történik	1	1	2	-
5.	Vasaló óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1	2	-
6.	Vasalóállvány óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1	2	-
7.	Szárítóállvány óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1	2	-
8.	Takarítóeszközök óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1	2	-
9.	kerti munkaeszközök, szerszámok óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1-1 ásó, kapa, gereblye, kerti locsolókanna	1	1	2	-
10.	Hűtőgép óvodánként 1	1	1	2	-
11.	Porszívó óvodánként 1	1	1	2	-

V. A NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ JÁTÉKOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

1.		79-es épület - 3	81-es épület	Összesen:	sajátos nevelési
----	--	-------------------------	---------------------	------------------	-------------------------

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711

Email: baross@enternet.hu

Honlap: www.barossovi.hu

	1) játékok, játékeszközök (mennyiség eszközfajtként)	csoport német nemzetiségi nevelési igényű gyermekek nevelése	- 1 csoport német nemzetiségi - 5 csoport magyar		igényű gyermekek részére
2.	különböző játékművek (mozgásos játékok, gyakorló, szimbolikus, szerepjátékok, építő-konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatizálás, bábozás, barkácsolás) eszközei gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben csoportszobai és udvari eszközök külön-külön	Báb: 8X3= 24 Fakocka készlet: 3 Színesceruza készlet, Olló, ragasztó: 8X3=24 Társasjáték: 3X8=24	Báb: 8X6=48 Fakockakészlet:6 Színesceruza készlet ,Olló,ragasztó: 8X6=48 Társasjáték: 6X8=48	Báb:72 Fakockakészlet: 9 Színesceruza készlet, Olló,ragasztó: 72 Társasjáték: 72	Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval
3.	mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével csoportszobai és udvari eszközök külön-külön	3X3	6X3	27	Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval
4.	ének, zene, énekes játékok eszközei gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével az óvoda pedagógiai programja szerint	Ütőshangszer: 3X8=24	Ütőshangszer: 6X8=48	Ütőshangszer: 72	Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval
5.	az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben az óvoda pedagógiai programja szerint	3X8 mesekönyv	6X8 mesekönyv	72 mesekönyv	Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval
6.	értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben az óvoda pedagógiai programja szerint	3 készlet	6 készlet	9 készlet	Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval
7.	ábrázoló tevékenységet fejlesztő, eszközök gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével az óvoda pedagógiai programja szerint	Festék, zsírkréta készlet: 3X8=24 Ecset: 3X25=75	Festék, zsírkréta készlet: 6X8=48 Ecset: 6X25= 150	Festék és zsírkréta készlet: 72 Ecset: 225	Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval
8.	a természeti-emberi-tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	Természet sarok :3	Természet sarok:6	Természet sarok:9	Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711

Email: baross@enternet.hu

Honlap: www.barossovi.hu

	az óvoda pedagógiai programja szerint				
9.	munka jellegű tevékenységek eszközei gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben az óvoda pedagógiai programja szerint	<i>Kisseprű, gereblye, ásó:</i> Össz: 3X8=24	<i>Kisseprű, gereblye, ásó:</i> Össz: 6X8=48	<i>Kisseprű, gereblye, ásó:</i> Össz: 72	<i>Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval</i>

10.	2. A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök	79-es épület - 3 csoport német nemzetiségi nevelési igényű gyermekek nevelése	81-es épület - 1 csoport német nemzetiségi - 5 csoport magyar	Összesen:	sajátos nevelési igényű gyermekek részére
11.	Televízió óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1	2	<i>Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval</i>
12.	magnetofon/CD lejátszó/hangfalak három csoportonként 1	1	2	3	<i>Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval</i>
13.	diavetítő vagy projektor óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	1	1 projektor, 1 diav.	<i>Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval</i>
14.	Vetítővászon óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	-	1	<i>Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval</i>
15.	hangszer (pedagógusoknak) óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 az óvoda pedagógiai programja szerint	<i>Saját hangszer</i>	<i>Saját hangszer</i>	<i>Saját hangszer</i>	<i>Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval</i>
16.	hangszer (gyermekeknek) gyermekcsoportonként, a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben az óvoda pedagógiai programja szerint	Orf hangszerkészlet 1	Orf hangszerkészlet 1	Ofr hangszerkészlet 2	<i>Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval</i>
17.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő óvodában; az óvoda pedagógiai programja szerint	A nevelési tanácsadóval egyeztetve	A nevelési tanácsadóval egyeztetve	A nevelési tanácsadóval egyeztetve	<i>Pedagógiai program szerint, együttműködve a nevelési tanácsadóval</i>
18.	projektor vagy írásvetítő 1	1	-	1	

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711

Email: baross@enternet.hu

Honlap: www.barossovi.hu

VI. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSÉNEK TOVÁBBI SPECIÁLIS ESZKÖZEI

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel

1	. 1. Beszédfigyafatékások	79-es épület - 3 csoport német nemzetiségi nevelési igényű gyermekek nevelése	81-es épület - 1 csoport német nemzetiségi - 5 csoport magyar	Összesen:	sajátos nevelési igényű gyermekek részére
2.	tükör 120 X 180 cm csoportonként 1	1	1	2	2
3	logopédiai alapkészlet csoportonként 1	Hívókép készlet: 3	Hívókép készlet:6	Hívókép készlet 9	A nevelési tanácsadóval egyeztetve
4.	2. Hallási fogyatékosok				Ha az óvoda ilyen sajátos nevelési igényű gyermekeket nevel; a pedagógiai programban foglaltak szerint.
5.	Dallamíró csoportonként 1				
6.	hallásvizsgáló és hallókészülék tesztelő felszerelés óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1				
7.	vezetékes vagy vezeték nélküli egyéni, illetve csoportos adóvevő készülék gyermeklétszám szerint 1				
8.	a különböző nyelvi kommunikációs szinteknek megfelelő kifejezések képi megjelenítésére alkalmas elektronikus információhordozó óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 abban az esetben, ha az óvoda a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését a többi gyermekkel azonos óvodai csoportban látja el, és a gyermekek száma nem éri el a tizenötöt, az eszköz használata megoldható másik köznevelési intézménnyel történő együttműködés keretében				
9.	nyelvi kommunikáció vizuális, auditív megjelenítésének ellenőrzésére alkalmas eszköz óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 abban az esetben, ha az óvoda a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését a többi gyermekkel azonos				

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711

Email: baross@enternet.hu

Honlap: www.barossovi.hu

	óvodai csoportban látja el, és a gyermekek száma nem éri el a tizenötöt, az eszköz használata megoldható másik köznevelési intézménnyel történő együttműködés keretében				
10.	szurdologopédiai eszközök csoportonként 1				
11.	3. Látási fogyatékosok				
12.	Olvasótelevízió gyermeklétszám figyelembevételével gyengénlátók, aliglátók számára				
13.	hatrekeszes doboz, gombás tábla, szögös tábla, csörgő labda				

VII. NÉMET NEMZETISÉGI NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSÉNEK TOVÁBBI SPECIÁLIS ESZKÖZEI, minimális feltétel:

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó,

korszerű eszközzel, felszereléssel

1	Német nyelvi nevelés eszközei	79-es épület - 3 csoport német nemzetiségi nevelési igényű gyermekek nevelése	81-es épület - 1 csoport német nemzetiségi - 5 csoport magyar	Összesen:	sajátos nevelési igényű gyermekek részére
2.	tükör 120 X 180 cm csoportonként 1	3	1	4	Ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermeket nevel; a pedagógiai programban foglaltak szerint -
3	Nyelvoktató alapkészlet csoportonként 1	3	1	4	-
4.	Nyelvi CD-k	3X8=24	8	32	-
5.	CD lejátszó csoportonként egy	3	1	4	-
6.	Óriásbáb, báb készlet a kommunikációhoz csoportonként egy	3	1	4	-
7.	Dramatizáláshoz szükséges készlet csoportonként egy	3	1	4	-
8.	a különböző nyelvi kommunikációs szinteknek megfelelő kifejezések képi megjelenítésére alkalmas elektronikus információhordozó	3	1	4	-
9.	nyelvi kommunikáció vizuális, auditív megjelenítésének ellenőrzésére alkalmas eszköz óvodánként	3	1	4	-
10.	Nyelvi módszertani könyvek csoportonként 5	15	5	20	
11.	Német nyelvű mesekönyvek gyerekenként egy db.	75	25	100	
12.	Nemzetiségi ruházat gyerekenként egy	75	25	100	
13.	Nemzetiségi táncokhoz szükséges eszközkészlet csoportonként egy	3 készlet: kalap, kosár, faló	1 készlet	4 készlet	

PESTERZSÉBETI NEMZETISÉGI KÉTNYELVŰ
BAROSS ÓVODA – KINDERGARTEN BAROSS

Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/fax: 283-3625, T: 289-0390

Telephely: 1201 Budapest, Baross utca 81. Tel: 283-0288

OM 034711

Email: baross@enternet.hu

Honlap: www.barossovi.hu

VIII. EGÉSZSÉG- ÉS MUNKAVÉDELMI ESZKÖZÖK

1.	étel-mintavétel (üvegtartály) készlet óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 amennyiben étel kiosztása folyik	1 készlet	1 készlet	2 készlet	-
2.	Elsősegélyláda óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 a közegészségügyi előírások szerint	1	1	2	-
3.	gyógyszerszekrény (zárható) óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 a közegészségügyi előírások szerint	1	1	2	-
4.	amennyiben a betöltött munkakörben a viselete előírt, vagy javasolt, munkaruha	Saját munkaruha	Saját munkaruha	Saját munkaruha	-
5.	amennyiben a betöltött munkakörben a viselete előírt, vagy javasolt, munkaruha külön jogszabályban meghatározottak szerint	Saját munkaruha	Saját munkaruha	Saját munkaruha	-
6.	tűzoltó készülék az érvényes tűzvédelmi szabályok szerint	érvényes tűzvédelmi szabályok szerint	érvényes tűzvédelmi szabályok szerint	érvényes tűzvédelmi szabályok szerint	-